

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः
हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणम्

प्रथमाष्टके प्रपाठकः 5 to 8

Table of Contents

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टकं.....	6
1.5 प्रथमाष्टके पञ्चमः प्रपाठकः – नक्षत्रेष्टिकाण्डे	6
1.5.1 अनुवाकं 1– नक्षत्रेष्टिकामन्त्राः, विकृतिरूपचयनगताः.....	6
1.5.2 अनुवाकं 2 – कर्मानुष्ठानार्हः नक्षत्ररूपः पुण्यकालः.....	8
1.5.3 अनुवाकं 3 – कर्मानुष्ठानार्हः दिवसभागरूपः हेयोपादेयकाल विभागः	12
1.5.4 अनुवाकं 4 – सोमशेषभूता पात्रस्तुतिः.(आध्वरब्राह्मणशेषः)...	14
1.5.5 अनुवाकं 5 – चातुर्मास्यशेषा वपनमन्त्राः, (राजसूयब्राह्मणम्)..	15
1.5.6 अनुवाकं 6 – चातुर्मास्यशेषा वपनविधिः (राजसूयब्राह्मणम्)..	18
1.5.7 अनुवाकं 7 – अग्निचयनशेषा इष्टकोपधानमन्त्राः, तत्र संतत्याख्येष्टिकामन्त्राः	21
1.5.8 अनुवाकं 8 – अग्निचयनशेषा थर्वशिरोऽभिधानानामिष्टिकानां मन्त्राः.....	22
1.5.9 अनुवाकं 9 – सोमशेषभूता इष्टयः. (आध्वरब्राह्मणम्).....	23
1.5.10 अनुवाकं 10 – त्रिवृदादिस्तोमरूपाणि सोमङ्गानि. (आध्वरब्राह्मणम्).....	27
1.5.11 अनुवाकं 11 – सवनीयपशुपुरोडाशाः (आध्वरब्राह्मणम्)	30
1.5.12 अनुवाकं 12 – सप्तछन्दांसि प्रपञ्च्यन्ते (आध्वरब्राह्मणम्).....	33

1.6 प्रथमाष्टके षष्ठः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं	38
1.6.1 अनुवाकं 1 – अनुमत्याद्या इष्टयः.....	38
1.6.2 अनुवाकं 2– चातुर्मास्ये वैश्वदेवहवींषि.....	43
1.6.3 अनुवाकं 3 – वैश्वदेवपर्गतानि विश्वेषाङ्गानि	45
1.6.4 अनुवाकं 4 – वरुणप्रघासाः	50
1.6.5 अनुवाकं 5 – तच्छेषः.....	52
1.6.6 अनुवाकं 6 – साकमेधाः.....	55
1.6.7 अनुवाकं 7 – तच्छेषः.....	57
1.6.8 अनुवाकं 8 – पितृयज्ञः	60
1.6.9 अनुवाकं 9 – तच्छेषः.....	64
1.6.10 अनुवाकं 10 – त्र्यम्बकहवींषि.....	68
1.7 प्रथमाष्टके सप्तमः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं.....	73
1.7.1 अनुवाकं 1 – शुनासीरीयेन्द्रतुरीयपञ्चावत्तीयापामार्गहोमाः.....	73
1.7.2 अनुवाकं 2 – देविकावहवींषि.....	76
1.7.3 अनुवाकं 3 – रत्निनां हवींषि.....	79
1.7.4 अनुवाकं 4 – देवसुवां हवींषि.....	82
1.7.5 अनुवाकं 5 – अभिषेकार्थमपांग्रहग्रहणम्.....	84
1.7.6 अनुवाकं 6 – अभिषेकार्थजलसंस्कारः.....	86

1.7.7 अनुवाकं 7 – दिग्व्यास्थापनम्.....	90
1.7.8 अनुवाकं 8 – अभिषेकः.....	92
1.7.9 अनुवाकं 9 – स्थारोहणम्. विजयः.....	95
1.7.10 अनुवाकं 10 – आसने समुपवेशः सर्वैस्सेव्यत्वं च.....	98
1.8 प्रथमाष्टके अष्टमः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं.....	104
1.8.1 अनुवाकं 1 – संसृपां हवींषि दश.....	104
1.8.2 अनुवाकं 2 – दशपेयः.....	105
1.8.3 अनुवाकं 3 – दिशामवेष्टयः, पशुबन्धः, सात्यदूतहवींषि च...	107
1.8.4 अनुवाकं 4 – प्रयुजां हवींषि द्वादश.....	109
1.8.5 अनुवाकं 5 – सौत्रामणिः, पशवः, हवींषि च.....	110
1.8.6 अनुवाकं 6 – सौत्रामणिः, पशवः, हवींषि च.....	113
1.8.7 अनुवाकं 7 – राजसूयस्याग्रे कर्तव्यं पवित्राख्यमग्निष्टोममहः..	115
1.8.8 अनुवाकं 8 – अभिषेचनीये साममन्त्रविशेषः.....	116
1.8.9 अनुवाकं 9 – अभिषेचनीयविषययो रुक्मयोः स्तुतिः.....	118
1.8.10 अनुवाकं 10 – व्युष्टिद्विरात्रं राजसूयान्ते कर्तव्यम्.....	119

=====

Version Notes

1st Version Number 0.0 dated 10th October 2017

2nd and Current Version Number 1.0 dated 30th November 2019

1. This Version replaces earlier version “0.0” dated October 10, 2017.
2. We have marked ‘||’ (double ruk) at the end of vedic statements based on the book released under “Anandashram Series on Taittirlya Brahmanam containing bashya of Scholar Sayanacharya, 3d Edition published in 1979.
3. We have standardised some of the conventions and formatted this compilation to make reading easier.
4. We have/shall include Paata Bhedams in brackets wherever found applicable to the best of our efforts.

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टकं

1.5 प्रथमाष्टके पञ्चमः प्रपाठकः – नक्षत्रेष्टिकाण्डे

1.5.1 अनुवाकं 1– नक्षत्रेष्टिकामन्त्राः, विकृतिरूपचयनगताः

T.B.1.5.1.1

अ॒ग्नेः कृ॒त्तिकाः । शु॒क्रं पर॒स्ता-ज्ज्योति॑-र॒वस्तात् ॥
प्र॒जाप॑ते रोहि॒णी । आपः॑ पर॒स्तादोष॑धयो ऽवस्तात् ॥
सोम॑स्येन्व॒का वि॑त॒तानि॑ । पर॒स्ताद्वय॑न्तो ऽवस्तात् ॥
रु॒द्रस्य॑ बा॒हू । मृ॒गय॑वः पर॒स्ताद्वि॒क्षारो॑ ऽवस्तात् ॥ अ॒दित्यै॑ पुन॑र्वसू ।
वा॒तः पर॒स्तादा॑र्द्र-म॒वस्तात् ॥ 1 (10)

T.B.1.5.1.2

बृ॒हस्प॑तेस्ति॒ष्यः । जु॒ह्वतः॑ पर॒स्ताद्वय॑माना अ॒वस्तात् ॥
स॒र्पाणा॑-मा॒श्रेषाः॑ । अ॒भ्याग॑च्छन्तः पर॒स्तादभ्या॑नृत्यन्तो ऽवस्तात् ॥
पि॒तृणां॑ म॒घाः । रु॒दन्तः॑ पर॒स्तादप॑भ्र॒शो ऽवस्तात् ॥

अ॒र्य॒म्णः पू॒र्वे फ॒ल्गु॒नी । जा॒या पर॒स्तादृ॒षभो॑ऽव॒स्तात् ॥

भग॒स्योत्त॑रे । व॒हत॑वः पर॒स्ताद्व॒हमा॑ना अ॒वस्तात् ॥ 2 (10)

T.B.1.5.1.3

दे॒वस्य॑ स॒वितु॑र् ह॒स्तः । प्र॒सवः॑ पर॒स्ताथ्-स॒निर॒वस्तात् ॥

इ॒न्द्रस्य॑ चि॒त्रा । ऋ॒तं पर॒स्ताथ्-स॒त्य-म॒वस्तात् ॥

वा॒योर्-नि॒ष्प्या॑ व्र॒ततिः॑ । पर॒स्ता-द॒सि॒द्धि-र॒वस्तात् ॥

इ॒न्द्रा॒ग्नियो॑र् वि॒शाखे॑ । यु॒गानि॑ पर॒स्तात्-कृ॒षमा॑णा अ॒वस्तात् ॥

मि॒त्रस्या॑-नू॒राधाः॑ ।

अ॒भ्या॒रोह॑त्-पर॒स्ता-द॒भ्या॒रूढ॑-म॒वस्तात् ॥ 3 (10)

T.B.1.5.1.4

इ॒न्द्रस्य॑ रोहि॒णी । शृ॒णत्-पर॒स्तात्-प्र॒तिशृ॑ण-द॒वस्तात् ॥

नि॒र्ऋ॒त्यै-मू॒लव॑र्हणी ।

प्र॒तिभ॑ज्जन्तः पर॒स्तात्-प्र॒तिशृ॑णन्तोऽव॒स्तात् ॥

अ॒पां पू॒र्वा अ॒षाढाः॑ । वर्चः॑ पर॒स्ताथ्-स॒मिति॑-र॒वस्तात् ॥

वि॒श्वेषां॑ दे॒वाना॑-मु॒त्तराः॑ । अ॒भिज॑यत्-पर॒स्ता-द॒भिजि॑त-म॒वस्तात् ॥

वि॒ष्णोः श्रो॒णा पृ॒च्छमा॑नाः । पर॒स्तात्-प॒न्था अ॒वस्तात् ॥ 4 (10)

T.B.1.5.1.5

व॒सूना॒॑ श्र॒वि॒ष्ठाः । भू॒तं प॒रस्ता॑द्-भू॒तिर॒वस्ता॑त् ॥
 इन्द्र॑स्य-श॒तभि॑षक् । वि॒श्वव्य॑चाः प॒रस्ता॑द्-वि॒श्वक्षि॑ति-र॒वस्ता॑त् ॥
 अज॑स्यैक॒पदः॑ पूर्वे॑ प्रो॒ष्ठप॒दाः ।
 वैश्वा॑नरं प॒रस्ता॑द्-वैश्वा॑वस॒व-म॒वस्ता॑त् ॥ अहे॑र्बु॒ध्निय॑-स्यो॒त्तरे॑ ।
 अ॒भि॒षिञ्च॑न्तः प॒रस्ता॑-द॒भिषु॑ण्वन्तोऽवस्ता॑त् ॥ पू॒ष्णो रे॒वती॑ ।
 गा॒वः प॒रस्ता॑द्-व॒थ्सा अ॒वस्ता॑त् () ॥ अ॒श्विनो॑रश्व॒युजौ॑ ।
 गा॒मः प॒रस्ता॑त्स॒ेना ऽवस्ता॑त् ॥
 य॒मस्या॑प॒भर॑णीः । अ॒प॒कर्ष॑न्तः प॒रस्ता॑-द॒प॒वह॑न्तोऽवस्ता॑त् ॥
 “पू॒र्णा-प॒श्चाद्{1}”, “य॒त्ते दे॒वा अ॒दधुः{2}” ॥ 5 (15)
 (आ॒र्द्रम॒वस्ता॑द् - व॒हमा॑ना अ॒वस्ता॑ - द॒भ्यारू॑ढम॒वस्ता॑त् -
 प॒न्था अ॒वस्ता॑द् - व॒थ्सा अ॒वस्ता॑त् पञ्च॑ च) (A1)

1.5.2 अनुवाकं 2 – कर्मानुष्ठानार्हः नक्षत्ररूपः पुण्यकालः

T.B.1.5.2.1

यत् पु॒ण्यं न॑क्ष॒त्रम् । तद्-ब॑ट् कु॒र्वीतो॑प॒व्युष॑म् । य॒दा वै सूर्य॑ उ॒देति॑ ।
 अथ॑ न॒क्षत्रं॑ नैति॑ । या॒वति॑ तत्र॑ सूर्यो॑ ग॒च्छेत् । यत्र॑ जघ॒न्यं प॑श्येत् ॥

ता॒वति॑ कु॒र्वीत॑ यत् का॒री स्यात् । पु॒ण्या॒ह ए॒व कु॑रुते ।

ए॒व॒ ह॒ वै य॒ज्ञेषु॑ च श॒तद्यु॑म्नं च मा॒थ्स्यो॑ नि॒रव॑साययां च॒कार ॥ 6 (9)

T.B.1.5.2.2

यो वै नक्ष॒त्रियं॑ प्र॒जाप॑तिं वे॒द । उ॒भयो॑रेनं लो॒कयो॑र्विदुः ।

हस्त॑ ए॒वास्य॑ हस्तः । चि॒त्रा शि॑रः । नि॒ष्ट्या हृ॑दयम् ।

ऊ॒रू वि॑शाखे । प्र॒तिष्ठा॑ ऽनू॒राधाः॑ । ए॒ष वै नक्ष॒त्रियः॑ प्र॒जाप॑तिः ।

य ए॒वं वे॒द । उ॒भयो॑रेनं लो॒कयो॑र्विदुः । 7 (10)

T.B.1.5.2.3

अ॒स्मि॒श्चा॒मुष्मि॑श्च ॥ यां का॒मये॑त दु॒हित॑रं प्रि॒या स्या॑दिति ।

तां नि॒ष्ट्यायां॑ दद्यात् । प्रि॒यैव॑ भवति । ने॒व तु पु॑न॒राग॑च्छति ॥

अ॒भि॒जि॒न्नाम॑ नक्ष॒त्रम् । उ॒परि॑ष्ठा॒दषा॑ढानाम् ।

अ॒वस्ता॑च्छ्रो॒णायै॑ ॥ दे॒वा॒सुराः॑ स॒म्य॑त्ता आसन् ।

ते दे॒वास्त॑स्मिन्–नक्ष॒त्रेऽभ्य॑जयन् । 8 (10)

T.B.1.5.2.4

यद॒भ्यज॑यन् । तद॒भि॒जितो॑ऽभि॒जित्त्व॑म् ।

यं का॒मये॑ता–नप॒जय्यं॑ जये॒दिति॑ । तमे॒तस्मिन्–नक्ष॒त्रे या॑तयेत् ।

अ॒न॒प॒ज॒य्य॒मे॒व॒ ज॒य॒ति॒ ।

पा॒प॒प॒रा॒जि॒त॒मि॒व॒ तु ॥ प्र॒जा॒प॒तिः॑ प॒शू॒न॒सृ॒ज॒त॒ ।

ते नक्ष॑त्रं नक्ष॑त्र-मु॒पा॒ति॒ष्ठ॒न्त॒ । ते स॒मा॒व॒न्त॒ ए॒वा॒भ॒व॒न् ।

ते रे॒व॒ती-मु॒पा॒ति॒ष्ठ॒न्त॒ । 9 (10)

T.B.1.5.2.5

ते रे॒व॒त्यां प्रा॒भ॒व॒न् । तस्मा॑द्-रे॒व॒त्यां प॒शू॒नां कु॑र्वीत ।

यत् किं॑चा॒र्वा॒ची॒न॒ꣳ सो॒मा॒त् । प्रै॒व भ॑वन्ति ॥

स॒लि॒लं वा इ॒द॒म॒न्त॒रा॒सी॒त् । यद॑तरन् । तत् ता॒र॒का॒णां ता॒र॒क॒त्व॒म् ।

यो वा इ॒ह य॑जते । अ॒मु॒ꣳ स॒लो॒कं नक्ष॑ते ।

तन्नक्ष॑त्राणां नक्ष॑त्रत्वम् । 10 (10)

T.B.1.5.2.6

दे॒व॒गृ॒हा वै नक्ष॑त्राणि । य ए॒वं वे॑द । गृ॒ह्ये॒व भ॑वति ॥

या॒नि वा इ॒मा॒नि पृ॒थि॒व्या॒श्चि॒त्रा॒णि । ता॒नि नक्ष॑त्राणि ।

तस्मा॑-द॒श॒ली॒ल॒ना॒मꣳ-श्चि॒त्रे । ना॒व॒स्ये॒न्न य॑जेत ।

यथा॑ पा॒पा॒हे कु॑रुते । ता॒दृ॒गे॒व तत् ॥

दे॒व॒नक्ष॑त्राणि वा अ॒न्या॒नि । 11 (10)

T.B.1.5.2.7

य॒मन॒क्ष॒त्रा॒ण्य॒न्यानि॑ । कृ॒त्ति॒काः प्र॒थ॒मम् । वि॒शा॒खे उ॒त्त॒मम् ।
 ता॒नि दे॒वन॒क्ष॒त्रा॒णि । अ॒नू॒रा॒धाः प्र॒थ॒मम् । अ॒प॒भ॒र॒णी-रु॒त्त॒मम् ।
 ता॒नि य॒मन॒क्ष॒त्रा॒णि । या॒नि दे॒वन॒क्ष॒त्रा॒णि । ता॒नि दक्षि॑णेन॒ परि॑यन्ति ।
 या॒नि य॒मन॒क्ष॒त्रा॒णि । 12 (10)

T.B.1.5.2.8

ता॒न्यु॒त्त॒रेण॑ ॥ अ॒न्वेषा॑म॒रा॒थ॒स्मेति॑ । तद॑नू॒रा॒धाः ।
 ज्येष्ठ॑मेषा-मवधि॒ष्मेति॑ । तज्ज्येष्ठ॑घ्नी । मूल॑मेषामव॒क्षामे॑ति ।
 तन्-मूल॑व॒र्ह॒णी । यन्ना॑स॒ह॒न्त । तद॑षा॒ढाः । यद॑श्लो॒णत् । 13 (10)

T.B.1.5.2.9

तच्छ्रो॑णा । यद॑शृ॒णोत् । तच्छ्र॑वि॒ष्टाः । यच्छ॑त-म॒भिष॑ज्यन् ।
 तच्छ॑त॒भिषक् । प्रोष्ठ॑प॒देषू॑दयच्छन्त । रे॒वत्या॑म॒रव॑न्त ।
 अ॒श्व॒यु॒जो॒र॒यु॒ज्ज॒त । अ॒प॒भ॒र॒णीष्व॑ पा॒व॒ह॒न् ।
 ता॒नि वा ए॒तानि॑ य॒मन॒क्ष॒त्रा॒णि () ॥ या॒न्ये॒व दे॒वन॒क्ष॒त्रा॒णि ।
 तेषु॑ कुर्वीत यत्का॒री स्या॑त् । पु॒ण्या॒ह ए॒व कु॑रुते ॥ 14 (13)

(च॒का – रै॒वं वै॒दो॒भयो॑ रे॒नं लो॒कयो॑र्वि॒दुः – रज॑यन् –
 रे॒वती॑मु॒पा॒ति॒ष्ठन्त॑ – नक्ष॒त्र॒त्व – म॒न्या॒नि – या॒नि य॑मनक्ष॒त्रा –
 ण्य॒ऽलो॒णद् – य॑मनक्ष॒त्राणि॑ त्री॒णि च॑) (A2)

1.5.3 अनुवाकं 3 – कर्मानुष्ठानार्हः दिवसभागरूपः हेयोपादेयकाल
 विभागः

T.B.1.5.3.1

दे॒वस्य॑ स॒वि॒तुः प्रा॒तः प्र॒स॒वः प्रा॒णः । वरु॑णस्य सा॒य॒मा॒स॒वो॒ऽपानः॑ ॥
 यत् प्र॒ती॒ची॒नं प्रा॒त॒स्त॒नात् । प्रा॒ची॒नं संग॑वात् ।
 ततो॑ दे॒वा अ॒ग्नि॒ष्टोमं॑ नि॒र॒मि॒मत॑ । तत्-तदा॑त्तवी॒र्यं नि॒र्मा॒र्गः ॥
 मि॒त्रस्य॑ संग॒वः । तत्-पु॒ण्यं ते॒ज॒स्व्य॒हः ।
 तस्मा॑त्त॒र्हि प॒शवः॑ स॒मा॒य॒न्ति ॥ यत् प्र॒ती॒ची॒नं संग॑वात् । 15 (10)

T.B.1.5.3.2

प्रा॒ची॒नं म॒द्ध्य॒न्दि॒नात् । ततो॑ दे॒वा उ॒क्थ्यं॑ नि॒र॒मि॒मत॑ ।
 तत्-तदा॑त्तवी॒र्यं नि॒र्मा॒र्गः ॥ बृ॒ह॒स्प॒तेर् म॒द्ध्य॒न्दि॒नः ।
 तत्-पु॒ण्यं ते॒ज॒स्व्य॒हः । तस्मा॑त्त॒र्हि ते॒क्षि॒णं त॑पति ॥
 यत्-प्र॒ती॒ची॒नं म॒द्ध्य॒न्दि॒नात् । प्रा॒ची॒नं-म॒प॒रा॒ह्णात् ।
 ततो॑ दे॒वाः षोड॑शि॒नं नि॒र॒मि॒मत॑ । तत्तदा॑त्तवी॒र्यं नि॒र्मा॒र्गः ॥ 16 (10)

T.B.1.5.3.3

भग॑स्यापरा॒हः । तत्-पु॑ण्यं तेज॒स्व्यहः॑ ।
तस्मा॑दपरा॒ह्णे कु॑मा॒र्यो भग॑मिच्छमा॒ना-श्चर॑न्ति ॥
यत्-प्र॑तीची॒नमपरा॒ह्णात् । प्रा॒चीन॑ सा॒यात् ।
ततो॑ दे॒वा अति॑रात्रं निर॒मिम॑त । तत्तदा॑त्तवीर्यं निर्मा॒र्गः ॥
वरु॑णस्य सा॒यम् । तत्-पु॑ण्यं तेज॒स्व्यहः॑ ।
तस्मा॑त्तर्हि ना॒नृतं॑ वदे॒त् ॥ 17 (10)

T.B.1.5.3.4

ब्रा॒ह्म॒णो वा अ॑ष्टावि॒ंशो नक्ष॑त्राणाम् ।
समा॑नस्याहः पञ्च पु॒ण्यानि॑ नक्ष॒त्राणि॑ । च॒त्वार्य॑श्ली॒लानि॑ ।
तानि॑ नव । यच्च॑ पर॒स्तान्नक्ष॑त्राणां यच्चा॒वस्ता॑त् । तान्येका॑दश ।
ब्रा॒ह्म॒णो द्वा॑दशः । य ए॒वं वि॒द्वान्त् सँव॑त्सरं व्र॒तं चर॑ति ।
सँव॑त्सरेणै॒वास्य॑ व्र॒तं गु॒प्तं भव॑ति ॥
समा॑नस्याहः पञ्च पु॒ण्यानि॑ नक्ष॒त्राणि॑ () ।
च॒त्वार्य॑श्ली॒लानि॑ । तानि॑ नव । आ॒ग्नेयी॑ रा॒त्रिः । ऐ॒न्द्रम॑हः ।
तान्येका॑दश । आ॒दित्यो॑ द्वा॑दशः ।

य एवं विद्वान्त्सम्बन्धस्वरं व्रतं चरति ।

सम्बन्धस्वरेणैवास्य व्रतं गुप्तं भवति ॥ 18 (18)

(संगवाथ् – षोडशिनं निरमिमत् तत्तदात्तवीर्यं निर्मागो – वदेद् –
भवति समानस्याहः पञ्च पुण्यानि नक्षत्राण्यष्टौ च) (A3)

1.5.4 अनुवाकं 4 – सोमशेषभूता पात्रस्तुतिः.(आध्वरब्राह्मणशेषः)

T.B.1.5.4.1

ब्रह्मवादिनो वदन्ति । कति पात्राणि यज्ञं वहन्तीति ।

त्रयोदशेति ब्रूयात् । स यद्ब्रूयात् । कस्तानि निरमिमीतेति ।

प्रजापतिरिति ब्रूयात् । स यद्ब्रूयात् ।

कुतस्तानि निरमिमीतेति । आत्मन इति ।

प्राणापानाभ्यामेवोपाङ्गश्चन्तर्यामौ निरमिमीत । 19 (10)

T.B.1.5.4.2

व्यानादुपाङ्गं सवनम् । वाच ऐन्द्रवायवम् ।

दक्षक्रतुभ्यां मैत्रावरुणम् । श्रोत्रादाश्विनम् । चक्षुषः शुक्रा मन्थिनौ ।

आत्मन आग्रयणम् । अङ्गेभ्य उक्थ्यम् । आयुषो ध्रुवम् ।

प्रतिष्ठाया ऋतुपात्रे ॥ यज्ञं वाव तं प्रजापतिर् निरमिमीत () ।

स निर्मितो॑ नाद॑ध्रियत॑ सम॑ल्लीयत ।

स ए॒तान् प्र॒जाप॑ति-रपिवा॒पान-प॑श्यत् । तान्नि॑रवपत् ।

तैर्वै स य॒ज्ञम॑प्यवपत् । यदपिवा॒पा भ॑वन्ति ।

य॒ज्ञस्य॑ धृ॒त्या अ॑सम्॑ल्लयाय ॥ 20 (16)

(उपा॑ञ्चन्त॒र्यामौ॑ नि॒रमि॑मीता- मिमी॒त षट् च॑) (A4)

1.5.5 अनुवाकं 5 – चातुर्मास्यशेषा वपनमन्त्राः, (राजसूयब्राह्मणम्)
T.B.1.5.5.1

ऋ॒तमे॒व पर॑मे॒ष्ठि । ऋ॒तं ना॒त्येति॑ किं च॒न । ऋ॒ते स॑मु॒द्र आ॑हितः ।

ऋ॒ते भु॑मि॒रियञ् श्रि॒ता । अ॒ग्नि॒स्तिग्मे॑न शोचि॒षा ॥

तप॑ आ॒क्रान्त॑-मु॒ष्णिहा॑ ॥ शि॒रस्त॑प॒स्याहि॑तम् । वै॒श्वान॑रस्य तेज॒सा ।

ऋ॒तेना॑स्य नि॒वर्त॑ये । स॒त्येन॑ परि॒वर्त॑ये । 21 (10)

T.B.1.5.5.2

तप॑साऽस्यानु॒वर्त॑ये । शि॒वेना॑स्योप॒वर्त॑ये ।

श॒ग्मेना॑स्या-भि॒वर्त॑ये । तदृ॒तं तथ् स॒त्यम् ।

तद्-व्र॒तं तच्छ॑केयम् । तेन॑ श॒केयं॑ तेन॑ रा॒द्ध्यास॑म् ॥

यद्-घ॒र्मः पर्य॑वर्तयत् । अ॒न्तान् पृ॑थि॒व्या दि॒वः ।

अ॒ग्नि॒री॒शान॑ ओज॒सा ।

वरु॒णो धी॒तिभिः॑ सह । 22 (10)

T.B.1.5.5.3

इन्द्रो॑ मरु॒द्भिः सखि॑भिः सह ॥ अ॒ग्नि॒स्ति॒ग्मेन॑ शोचि॒षा ॥

तप॑ आक्रान्त॒-मु॒ष्णिहा॑ ॥ शिर॒स्तप॒स्याहि॑तम् । वै॒श्वान॒रस्य॑ तेज॒सा ।

ऋ॒तेना॑स्य निव॒र्तये॑ । स॒त्येन॑ परि॒वर्तये॑ । तप॑सा ऽस्यानु॒वर्तये॑ ।

शि॒वेना॑स्योप॒वर्तये॑ । श॒ग्मेना॑स्याभि॒वर्तये॑ । 23 (10)

T.B.1.5.5.4

तदृ॒तं तथ् स॒त्यम् । तद्-व्र॒तं तच्छ॑केयम् ।

तेन॑ श॒केयं॑ तेन॑ राद्ध्य॒ासम् ॥ यो अ॒स्याः पृ॒थि॒व्यास्त्व॒चि ।

नि॒वर्त॑यत्योष॒धीः । अ॒ग्नि॒री॒शान॑ ओज॒सा । वरु॒णो धी॒तिभिः॑ सह ।

इन्द्रो॑ मरु॒द्भिः सखि॑भिः सह ॥

अ॒ग्नि॒स्ति॒ग्मेन॑ शोचि॒षा ॥ तप॑ आक्रान्त॒-मु॒ष्णिहा॑ ॥ 24 (10)

T.B.1.5.5.5

शिर॒स्तप॒स्याहि॑तम् । वै॒श्वान॒रस्य॑ तेज॒सा । ऋ॒तेना॑स्य निव॒र्तये॑ ।

स॒त्येन॑ परि॒वर्तये॑ । तप॑सा ऽस्यानु॒वर्तये॑ । शि॒वेना॑स्योप॒वर्तये॑ ।

श॒ग्मे॒ना॒स्या॒-भि॒व॒र्त॒ये । तद्दृ॒तं तथ् स॒त्यम् ।

तद्-व्र॒तं तच्छ॑केयम् । तेन॑ श॒केयं॑ तेन॑ रा॒द्ध्य॒ास॒म् ॥ 25 (10)

T.B.1.5.5.6

एकं॑ मा॒स-मु॒द॒सृ॒जत् । प॒रमे॒ष्ठी प्र॒जाभ्यः॑ । तेना॑भ्यो॒ मह॑ आव॒हत् ।

अ॒मृ॒तं म॒र्त्याभ्यः॑ । प्र॒जाम॒नु प्र॒जाय॑से । तदु॑ ते म॒र्त्यामृ॑तम् ।

येन॑ मा॒सा अ॒र्धमा॒साः । ऋ॒तवः॑ प॒रिव॑त्स॒राः । येन॑ ते ते॑ प्र॒जाप॑ते ।

ई॒जा॒न॒स्य न्य॑व॒र्त॒यन् । 26 (10)

T.B.1.5.5.7

तेना॑ह॒म॒स्य ब्र॑ह्म॒णा । नि॒व॒र्त॒यामि॑ जी॒वसे॑ ॥ अ॒ग्नि॒स्ति॒ग्मेन॑ शो॒चिषा॑ ।

तप॑ आ॒क्रान्त॑-मु॒ष्णिहा॑ । शि॒रस्त॑प॒स्याहि॑तम् । वै॒श्वान॑र॒स्य तेज॑सा ।

ऋ॒तेना॑स्य॒ निव॑र्तये । स॒त्येन॑ प॒रिव॑र्तये । तप॑सा ऽस्या॒नुव॑र्तये ।

शि॒वेना॑स्योप॒वर्त॑ये () । श॒ग्मे॒ना॒स्याभि॑व॒र्त॒ये । तद्दृ॒तं तथ्-स॒त्यम् ।

तद्-व्र॒तं तच्छ॑केयम् । तेन॑ श॒केयं॑ तेन॑ रा॒द्ध्य॒ास॒म् ॥ 27 (14)

(प॒रिव॑र्तये - स॒हा - भि॒व॒र्त॒य - उ॒ष्णिहा॑ - रा॒द्ध्य॒ासं -

न्य॑व॒र्त॒यन् - नुप॑व॒र्त॒ये च॒त्वारि॑ च) (A5)

1.5.6 अनुवाकं 6 – चातुर्मास्यशेषा वपनविधिः (राजसूयब्राह्मणम्)

T.B.1.5.6.1

दे॒वा वै यद्-य॒ज्ञे ऽकु॑र्वत । तद॒सुरा॑ अकुर्वत ।
ते॒ऽसुरा॑ ऊ॒र्ध्वं पृ॒ष्ठेभ्यो॑ नाप॒श्यन् । ते केशा॑न॒ग्रेऽव॑पन्त ।
अथ॒ इम॑श्रूणि । अथो॒पप॑क्षौ । तत॒स्तेऽवा॑ञ्च आयन् । परा॑ऽभवन् ।
यस्यै॒वं व॑पन्ति । अवा॑डेति । 28 (10)

T.B.1.5.6.2

अथो॒ परै॒व भ॑वति । अथ॒ दे॒वा ऊ॒र्ध्वं पृ॒ष्ठेभ्यो॑ऽप॒श्यन् ।
त उप॑प॒क्षाव॑ग्रेऽवपन्त । अथ॒ इम॑श्रूणि ।
अथ॒ केशा॑न् । तत॒स्तेऽभ॑वन् ।
सु॒वर्गं लो॒कमा॑यन् । यस्यै॒वं व॑पन्ति । भव॑त्या॒त्मना॑ ॥
अथो॒ सु॒वर्गं लो॒कमे॑ति ॥ 29 (10)

T.B.1.5.6.3

अथै॒तन्-म॑नुर्-व॒प्त्रे मि॑थुन-म॒प॒श्यत् । स इम॑श्रू॒ण्यग्रे॑ऽवपत ।
अथो॒पप॑क्षौ । अथ॒ केशा॑न् । ततो॒ वै स प्रा॑जायत प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ ।
यस्यै॒वं व॑पन्ति । प्र प्र॒जया॑ प॒शुभिर्-मि॑थुनैर् जायते ॥

दे॒वा॒सु॒राः॑ स॒म्वँ॑त्स॒रे आ॒सन् । ते स॒म्वँ॑त्स॒रे व्या॒यच्छ॑न्त ।

ता॒न् दे॒वाश्चा॑तु॒र्-मा॒स्यै॒रे॒वाभि॑ प्रा॒युञ्ज॑त । 30 (10)

T.B.1.5.6.4

वै॒श्वदे॒वेन॑ च॒तु॒रो मा॒सोऽवृ॑ञ्ज॒तेन्द्रा॑जानः ।

ता॒च्छी॒र्ष॒न्नि चा॑व॒र्तय॑न्त॒ परि॑ च ।

वरु॑ण प्र॒घा॒सै-श्च॒तु॒रो मा॒सोऽवृ॑ञ्ज॒त वरु॑णरा॒जानः॑ ।

ता॒च्छी॒र्ष॒न्नि चा॑व॒र्तय॑न्त॒ परि॑ च ।

सा॒कमे॒धैश्च॒तु॒रो मा॒सोऽवृ॑ञ्ज॒त सोम॑रा॒जानः॑ ।

ता॒च्छी॒र्ष॒न्नि चा॑व॒र्तय॑न्त॒ परि॑ च ।

या स॒म्वँ॑त्स॒र उप॑जी॒वा ऽऽसी॑त् । ता॒मेषा॑-मवृ॑ञ्ज॒त ।

ततो॑ दे॒वा अ॑भवन् । प॒राऽसु॒राः । 31 (10)

T.B.1.5.6.5

य ए॒वं वि॒द्वा-श्चा॑तु॒र्मा॒स्यै॒र्-य॑ज॒ते । भ्रा॑तृ॒व्यस्यै॒व मा॒सो वृ॑क्त्वा ।

शी॒र्ष॒न्नि च॑ व॒र्तय॑ते॒ परि॑ च । यै॒षा स॒म्वँ॑त्स॒र उप॑जी॒वा ।

वृ॒द्धे तां॑ भ्रा॑तृ॒व्यस्य॑ । क्षु॒धा ऽस्य॑ भ्रा॑तृ॒व्यः प॒रा भ॑वति ॥

लो॒हि॒ता॒य॒सेन॑ नि॒वर्त॑यते । य॒द्वा इ॒मा म॒ग्नि॒र्ऋ॒तावा॑ग॒ते नि॒वर्त॑यति ।

ए॒तदे॒वैना॑ꣳ रू॒पं कृ॒त्वा नि॒वर्त॑यति ।

सा ततः॑ श्वः श्वो भूय॑सी भव॑न्त्येति । 32 (10)

T.B.1.5.6.6

प्रजा॑यते । य ए॒वं वि॒द्वान्लो॑हि॒ताय॑सेन नि॒वर्त॑यते ।

ए॒तदे॒व रू॒पं कृ॒त्वा नि॒वर्त॑यते । स ततः॑ श्वः श्वो भूयान्-भव॑न्नेति ।

प्रै॒व जा॑यते ॥ त्रे॒ण्या श॑ल॒ल्या नि॒वर्त॑येत ।

त्रीणि॑ त्रीणि॑ वै दे॒वानामृ॑द्धानि । त्रीणि॑ छन्दा॑ꣳसि । त्रीणि॑ स॒वनानि॑ ।

त्रय॑ इ॒मे लो॒काः । 33 (10)

T.B.1.5.6.7

ऋ॒द्ध्यामे॒व तद्-वी॒र्य ए॒षु लो॒केषु॑ प्र॒ति ति॑ष्ठति ॥

यच्चा॑तु॒र्मास्य॑या-ज्या॒त्मनो॑ ना॒वद्ये॑त् । दे॒वेभ्य॑ आ॒वृश्च॑येत ।

च॒तृषु॑ च॒तृषु॑ मा॒सेषु॑ नि॒वर्त॑येत ।

प॒रोक्ष॑मे॒व तद्-दे॒वेभ्य॑ आ॒त्मनो॑ऽव॒द्यत्य॑ना व॒स्काय॑ ॥

दे॒वानां॑ वा॒ एष॑ आनी॑तः । यश्चा॑तु॒र्मास्य॑याजी ।

य ए॒वं वि॒द्वान्नि॑ च॒ वर्त॑यते॒ परि॑ च । दे॒वता॑ ए॒वाप्ये॑ति ।

नास्य॑ रु॒द्रः प्र॒जां प॒शू-न॑भि॒मन्य॑ते () ॥ 34 (10)

(ए॒त्ये- त्य - यु॒ञ्जता॑ - सु॒रा - ए॒ति - लो॒का - म॑न्यते) (A6)

1.5.7 अनुवाकं 7 – अग्निचयनशेषा इष्टकोपधानमन्त्राः, तत्र
संतत्याख्येष्टकामन्त्राः

T.B.1.5.7.1

आ॒युषः॑ प्रा॒णञ् सन्त॑नु । प्रा॒णाद॑पा॒नञ् सन्त॑नु । अ॒पा॒नाद् व्या॒नञ्
सन्त॑नु । व्या॒नाच्च॑क्षुः॒ सन्त॑नु । चक्षु॑षः॒ श्रोत्र॑ञ् सन्त॑नु ।

श्रोत्रा॑न् म॒नः सन्त॑नु । म॒नसो॑ वा॒चञ् सन्त॑नु ।

वा॒च आ॒त्मान॑ञ् सन्त॑नु । आ॒त्मनः॑ पृथि॒वीञ् सन्त॑नु ।

पृथि॒व्या अ॒न्तरि॑क्ष॒ञ् सन्त॑नु () । अ॒न्तरि॑क्षाद्-दि॒वञ् सन्त॑नु ।

दि॒वः सु॒वः सन्त॑नु ॥ 35 (12)

(अ॒न्तरि॑क्ष॒ञ् सन्त॑नु द्वे च॑) (A7)

1.5.8 अनुवाकं 8 – अग्निचयनशेषा थर्वशिरोऽभिधानानामिष्टकानां

मन्त्राः

T.B.1.5.8.1

इन्द्रो॑ दधी॑चो अ॒स्थभिः॑ । वृ॒त्राण्य॑ प्र॒तिष्कुतः॑ । ज॒घान॑ नव॒ तीर्न॑व ॥
इ॒च्छन्न॑श्चस्य॒ यच्छि॑रः । पर्व॑तेष्वप॒ श्रित॑म् । तद्-वि॑दच्छर्य॒णाव॑ति ॥
अत्रा॑ ह गो॒रम॑न्वत । नाम॒ त्वष्टु॑रपी॒च्यम् ॥ इ॒त्था च॒न्द्रम॑सो गृ॒हे ॥
इन्द्र॑मि॒द्वाधि॑नो बृ॒हत् । 36 (10)

T.B.1.5.8.2

इन्द्र॑म॒र्केभि॑र॒र्किणः॑ । इन्द्रं॑ वा॒णीर॑नूषत ॥ इन्द्र॑ इ॒द्धर्योः॑ स॒चा ॥
संमि॑श्ल आ॒वचो॑ युजा॑ । इन्द्रो॑ वज्री॒ हिर॑ण्ययः ॥
इन्द्रो॑ दी॒र्घाय॑ चक्ष॒से । आ सूर्य॑ꣳ रो॒हय॑द्-दि॒वि ।
वि गो॑भि॒रद्रि॑मैरयत् ॥ इन्द्र॑ वा॒जेषु॑ नो अव ।
सह॑स्र प्र॒धने॑षु च । 37 (10)

T.B.1.5.8.3

उग्र॑ उ॒ग्राभि॑रू॒तिभिः॑ ॥ तमिन्द्रं॑ वा॒जया॑मसि । म॒हे वृ॒त्राय॑ ह॒न्तवे॑ ।
स वृ॑षा वृ॒षभो॑ भुवत् ॥ इन्द्रः॑ स॒दाम॑ने कृतः ।
ओजि॑ष्ठः स ब॒ले हि॑तः । द्यु॒म्नी इ॒लोकी॑ स सौ॒म्यः ॥

गिरा॑ वज्रो॑ न संभृ॑तः । सब॑लो॒ अन॑पच्युतः ।

ववक्षु॑-रुग्रो॑ अस्तृ॑तः () ॥ 38 (10)

(बृ॒ह- च्वा - स्तृ॑तः) (A8)

1.5.9 अनुवाकं 9 – सोमशेषभूता इष्टयः. (आध्वरब्राह्मणम्)

T.B.1.5.9.1

दे॒वा॒सु॒राः स॒म्य॑न्ता आसन् ।

स प्र॒जा॒प॒ति॒रिन्द्रं॑ ज्येष्ठं पु॒त्र॒म॒प॒ न्य॑धत् ।

ने॒दे॒न॒म॒सु॒रा ब॒ली॒याꣳ सोऽह॑न॒न्निति॑ । प्र॒ह्लादो॑ ह॒ वै का॑याध॒वः ।

वि॒रो॒च॒नꣳ स्वं पु॒त्र॒म॒प॒ न्य॑धत् । ने॒दे॒नं दे॒वा अ॑ह॒न॒न्निति॑ ।

ते दे॒वाः प्र॒जा॒प॒ति-मु॒प॒स॒मे॒त्यो॒चुः । ना॒रा॒ज॒क॒स्य यु॒द्ध॒म॒स्ति ।

इन्द्र॑मन्विच्छा॒मेति॑ । तं य॑ज्ञक्र॒तुभि॑-रन्वैच्छन् ॥ 39 (10)

T.B.1.5.9.2

तं य॑ज्ञक्र॒तुभि॑र्नान्विन्दन् । तमिष्टि॑भि-रन्वैच्छन् ॥

तमिष्टि॑भि-रन्वविन्दन् । तदिष्टी॑ना-मिष्टि॒त्वम् । ए॒ष्ट॒यो ह॒ वै ना॑म ।

ता इष्ट॑य॒ इत्या॑चक्षते प॒रोक्षे॑ण । प॒रोक्ष॑प्रिया इ॒व हि दे॒वाः ॥

तस्मा॑ ए॒तमा॑ग्नावै॒ष्णव॑-मे॒काद॑शकपालं दी॒क्षणी॑यं नि॒रव॑पन् ।
तद॑प॒द्रुत्या॑तन्वत । तान्प॑त्नी॒ सम्या॑जान्त॒ उपान॑यन् । 40 (10)

T.B.1.5.9.3

ते तदं॑ तमे॒व कृ॒त्वोद॑द्रवन् ॥ ते प्रा॑यणी॒यम॑भि॒ समारो॑हन् ।
तद॑प॒द्रुत्या॑तन्वत । ताञ्छ॒म्य्वन्त॑ उपान॑यन् ।
ते तदं॑तमे॒व कृ॒त्वोद॑द्रवन् ॥ त आ॑ति॒थ्यम॑भि॒ समारो॑हन् ।
तद॑प॒द्रुत्या॑तन्वत । तानि॑डान्त॒ उपान॑यन् । ते तदं॑तमे॒व कृ॒त्वोद॑द्रवन् ।
तस्मा॑ दे॒ता ए॒तद॑न्ता॒ इष्ट॑यः संतिष्ठन्ते ॥ 41(10)

T.B.1.5.9.4

ए॒व हि॑ दे॒वा अ॑कुर्वत । इति॑ दे॒वा अ॑कुर्वत ।
इत्यु॒ वै म॑नु॒ष्याः कु॑र्वते ॥ ते दे॒वा ऊ॑चुः ।
यद्वा इ॒दमु॑च्चैर्-य॒ज्ञेन॑ च॒राम॑ ।
तन्नो॑ऽसुराः पा॒प्माऽनु॑विन्दन्ति । उ॒पाञ्शू॑प॒सदा॑ च॒राम॑ ।
तथा॑ नो॒ऽसुराः पा॒प्मा ना॑नुवे॒थस्य॑न्तीति । त उ॒पाञ्शू॑प॒सद॑-मतन्वत ।
तिस्र॑ ए॒व सा॑मिधे॒नीर॑नूच्य । 42 (10)

T.B.1.5.9.5

स्रु॒वे॒णा॒घा॒र-मा॒घा॒र्य॑ । ति॒स्रः॑ प॒रा॒ची-रा॒हु॒ती॒र् हु॒त्वा ।
 स्रु॒वे॒णो॒प॒स॒दं जु॒ह॒वाञ्च॑क्रुः ।
 उ॒ग्रं वँ॒चो अ॒पा॒व॒धीं त्वे॒षं वँ॒चो अ॒पा॒व॒धीञ् स्वा॒हेति॑ ।
 अ॒श॒न॒या॒पि॒पा॒से ह॒ वा उ॒ग्रं वँ॒चः॑ ।
 ए॒नश्च॑ वै॒र॒ह॒त्यं च॑ त्वे॒षं वँ॒चः॑ ।
 ए॒तञ् ह॒ वाव॑ तच्च॒तु॒र्धा॒वि॒हितं पा॒प्मानं॑ दे॒वा अ॒प॒ज॒घ्नि॒रे ॥
 तथो॑ ए॒वै॒त॒दे॒वं वि॒द्य॒ज॒मा॒नः॑ ।
 ति॒स्र ए॒व सा॒मि॒धे॒नी॒र॒नू॒च्य॑ । स्रु॒वे॒णा॒घा॒र-मा॒घा॒र्य॑ । 43 (10)

T.B.1.5.9.6

ति॒स्रः प॒रा॒ची॒रा॒हु॒ती॒र् हु॒त्वा । स्रु॒वे॒णो॒प॒स॒दं जु॒हो॒ति॑ ।
 उ॒ग्रं वँ॒चो अ॒पा॒व॒धीं त्वे॒षं वँ॒चो अ॒पा॒व॒धीञ् स्वा॒हेति॑ ।
 अ॒श॒न॒या॒पि॒पा॒से ह॒ वा उ॒ग्रं वँ॒चः॑ । ए॒नश्च॑ वै॒र॒ह॒त्यं च॑ त्वे॒षं वँ॒चः॑ ।
 ए॒तमे॒व तच्च॒तु॒र्धा-वि॒हितं पा॒प्मानं॑ य॒ज॒मा॒नोऽप॑हते ॥
 तेऽभि॒नी॒यै॒वा॒हः प॒शु॒मा-ऽल॑भन्त ।
 अ॒ह ए॒व तद्-दे॒वा अ॒व॒र्तिं पा॒प्मानं॑ मृ॒त्युम॑प॒ज॒घ्नि॒रे ।

तेनाभिनीये॒व रा॒त्रेः प्रा॒चरन् ।

रात्रि॑या ए॒व तद्-दे॒वा अव॑र्ति पा॒प्मानं॑ मृ॒त्युमप॑जघ्निरे ॥ 44 (10)

T.B.1.5.9.7

तस्मा॑दभिनी॒यैवा॒हः प॒शुमा॑लभेत ।

अ॒ह ए॒व तद्-यज॑मानो ऽव॑र्ति पा॒प्मानं॑ भ्रातृ॒व्यान॑पनुदते ।

तेनाभिनीये॒व रा॒त्रेः प्र॒चरेत् ।

रात्रि॑या ए॒व तद्-यज॑मानो ऽव॑र्ति पा॒प्मानं॑ भ्रातृ॒व्यान॑पनुदते ॥

स ए॒ष उप॑वस॒थीये ऽह॑न्-द्विदे॒वत्यः॑ प॒शुरा॑लभ्यते ।

द्वयं॑ वा अ॒स्मिन् लो॒के यज॑मानः । अ॒स्थि च मा॒ꣳसं च॑ ।

अ॒स्थि चै॒व तेन॑ मा॒ꣳसं च॑ यज॑मानः स॒ꣳ स्क्रु॑रुते ॥

ता वा ए॒ताः पञ्च॑ दे॒वताः॑ ।

अ॒ग्नीषो॑मा-व॒ग्निर्-मि॒त्रावरु॑णौ () । 45 (10)

T.B.1.5.9.8

पञ्च॑पञ्ची॒ वै यज॑मानः । त्वङ्मा॒ꣳ स॒ꣳ स्ना॑वा॒स्थि म॒ज्जा ।

ए॒तमे॒व तत्प॑ञ्च॒धा वि॒हित॑मा॒त्मानं॑ व॒रुण॑पा॒शान्-मुञ्च॑ति ।

भे॒षज॑ता॒यै निर्व॑रुण॒त्वाय॑ ॥ त॒ꣳ स॒प्तभिः॑ छन्दो॒भिः प्रा॒तर॑ह्यन् ।

तस्मात्सप्त चतुरुत्तराणि छन्दांसि प्रातरनुवाकेऽनूच्यन्ते ॥

तमेतयो-पसमेत्यो-पासीदन् । उपास्मै गायता नर इति ।

तस्मा देतया बहिष्पवमान उपसद्यः ॥ 46 (9)

(ऐच्छन् - ननय - स्तिष्ठन्ते - ऽनूच्या - नूच्य सुवेणाधारमा
धार्य - रात्रिया एव तद् देवा अवर्ति पाप्मानं मृत्युमपजघ्निरे -
मित्रावरुणौ - +नव च) (A9)

Special Korvai

(देवा यजमानो देवा देवा यजमानो यजमानोऽलभन्त प्राचरँल्लभेत
प्रचरेदालभन्तालभेत मृत्युमपजघ्निरे भ्रातृव्यान्)

1.5.10 अनुवाकं 10 – त्रिवृदादिस्तोमरूपाणि सोमङ्गानि.

(आध्वरब्राह्मणम्)

T.B.1.5.10.1

स समुद्र उत्तरतः प्राज्वलद्-भूम्यन्तेन । एष वाव स समुद्रः ।

यच्चात्वालः । एष उ वेव स भूम्यन्तः । यद्वेद्यन्तः ।

तदेतत्-त्रिशलं त्रिपूरुषम् । तस्मात्-तं त्रिवितस्तं खनन्ति ॥

स सुवर्णरजताभ्यां कुशीभ्यां परिगृहीत आसीत् ।

तं यदस्या अद्ध्यजनयन् । तस्मादादित्यः । 47 (10)

T.B.1.5.10.2

अथ यत् सुवर्णरजताभ्यां कुशीभ्यां परिगृहीत आसीत् ।
 साऽस्य कौशिकता ॥ तं त्रिवृताऽभि प्रास्तुवत । तं त्रिवृता ऽऽददत ।
 तं त्रिवृता ऽऽहरन् । यावती त्रिवृतो मात्रा ॥
 तं पञ्चदशेनाभि प्रास्तुवत । तं पञ्चदशेनाददत ।
 तं पञ्चदशेनाहरन् । यावती पञ्चदशस्य मात्रा ॥ 48 (10)

T.B.1.5.10.3

तत् सप्तदशेनाभि प्रास्तुवत । तत् सप्तदशेनाददत ।
 तत् सप्तदशेनाहरन् । यावती सप्तदशस्य मात्रा ।
 तस्य सप्तदशेन ह्रियमाणस्य तेजो हरोऽपतत् ।
 तमेकविंशेनाभि प्रास्तुवत । तमेकविंशेनाददत ।
 तमेकविंशेनाहरन् । यावत्येकविंशस्य मात्रा ॥
 ते यत्-त्रिवृता स्तुवते ॥ 49 (10)

T.B.1.5.10.4

त्रिवृतैव तद्-यजमानमाददते । तं त्रिवृतैव हरन्ति ।
 यावती त्रिवृतो मात्रा । अग्निर्वै त्रिवृत् ।
 यावद्वा अग्नेर्दहतो धूम उदेत्यानुव्येति । तावती त्रिवृतो मात्रा ॥

अ॒ग्ने॒रे॒वैनं॑ तत् । मा॒त्रा॒ञ् सा॒यु॒ज्यञ् स॒लो॒क॒तां॑ ग॒म॒य॒न्ति॑ ॥

अथ॑ यत्पञ्चद॒शेन॑ स्तु॒वते॑ ।

पञ्चद॒शेनै॒व तद्-य॑ज॒मान-मा॑द॒दते॑ । 50 (10)

T.B.1.5.10.5

तं पञ्चद॒शेनै॒व ह॑रन्ति । याव॑ती पञ्चद॒शस्य॑ मा॒त्रा ।

च॒न्द्र॒मा वै पञ्चद॒शः । ए॒ष हि पञ्चद॒श्याम॑पक्षी॒यते॑ ।

पञ्चद॒श्या-मा॑पूर्यते॑ । च॒न्द्र॒म॒स ए॒वैनं॑ तत् ।

मा॒त्रा॒ञ् सा॒यु॒ज्यञ् स॒लो॒क॒तां॑ ग॒म॒य॒न्ति॑ ।

अथ॑ यत्सप्तद॒शेन॑ स्तु॒वते॑ । स॒प्तद॒शेनै॒व तद्-य॑ज॒मान॒माद॑दते ।

तञ् स॒प्तद॒शेनै॒व ह॑रन्ति । 51 (10)

T.B.1.5.10.6

याव॑ती सप्तद॒शस्य॑ मा॒त्रा । प्र॒जा॒प॒तिर्वै स॒प्तद॒शः ।

प्र॒जा॒प॒तेरे॒वैनं॑ तत् । मा॒त्रा॒ञ् सा॒यु॒ज्यञ् स॒लो॒क॒तां॑ ग॒म॒य॒न्ति॑ ।

अथ॑ यदे॒कवि॒शेन॑ स्तु॒वते॑ । ए॒कवि॒शेनै॒व तद्-य॑ज॒मान-मा॑द॒दते॑ ।

तमे॒कवि॒शेनै॒व ह॑रन्ति । याव॑त्ये॒कवि॒शस्य॑ मा॒त्रा ।

अ॒सौ वा आ॒दि॒त्य ए॒कवि॒शः । आ॒दि॒त्यस्यै॒वैनं॑ तत् । 52 (10)

T.B.1.5.10.7

मा॒त्रा॒ꣳ सा॒यु॒ज्यꣳ स॒लो॒क॒तां॑ ग॒म॒य॒न्ति॑ ॥ ते कु॒श्यौ॑ । व्य॒घ्नन् ।
 ते अ॒हो॒रा॒त्रे अ॒भ॒व॒ताम् । अ॒ह॒रे॒व सु॒व॒र्णा ऽभ॒वत् । र॒ज॒ता रा॒त्रिः ।
 स यदा॑दि॒त्य उ॒दे॒ति । ए॒तामे॒व तथ्सु॒व॒र्णा कु॒शीम॒नु स॒मे॒ति ।
 अथ॑ यद॒स्तमे॒ति । ए॒तामे॒व तद्-र॒ज॒तां कु॒शीम॒नु स॒म्वि॑शति () ॥
 प्र॒ह्लादो॑ ह॒ वै का॒या॒ध॒वः । वि॒रो॒च॒नꣳ स्वं पु॒त्रमु॒दा॒स्यत् ।
 स प्र॒द॒रोऽभ॒वत् । तस्मा॑त् प्र॒द॒रादु॒द॒कं ना॒चा॒मे॒त् ॥ 53 (14)

(आ॒दि॒त्यः – पञ्च॑द॒शस्य॑ मा॒त्रा – स्तु॒व॒ते – पञ्च॑द॒शेनै॒व तद्
 यज॑मा॒नमा॒द॒द॒ते – स॒प्त॒द॒शेनै॒व ह॒रन् – त्या॒दि॒त्यस्यै॒वैन॑न्तद्
 वि॒श॒ति च॒त्वारि॑ च) (A10)

1.5.11 अनुवाकं 11 – सवनीयपशुपुरोडाशाः (आध्वरब्राह्मणम्)

T.B.1.5.11.1

ये वै च॒त्वारः॑ स्तो॒माः । कृ॒तं तत् । अथ॑ ये पञ्च । क॒लिः सः ।
 तस्मा॑च्चतु॒ष्टोमः॑ । तच्चतु॒ष्टोम॑स्य चतु॒ष्टोम॑त्वम् ॥ तदा॑हुः ।
 क॒त॒मा॒नि ता॒नि ज्योती॑ꣳषि । य ए॒तस्य॑ स्तो॒मा इति॑ ।
 त्रि॒वृत्-पञ्च॑द॒शः स॒प्त॒द॒श ए॒कवि॑ꣳशः । 54 (10)

T.B.1.5.11.2

ए॒तानि॒ वा॒व ता॒नि ज्योती॑षि । य ए॒तस्य॒ स्तोमाः॑ ॥ सोऽब्र॑वीत् ।
स॒प्तद॒शेन॑ हि॒यमा॑णो व्य॒लेशि॑षि । भि॒षज्य॑त मे॒ति ।
तम॒श्विनौ॑ धा॒नाभि॑-रभि॒षज्य॑ताम् । पू॒षा क॑र॒म्भेण॑ ।
भा॒रती॑ परि॒वापे॑ण । मि॒त्राव॑रु॒णौ प॑य॒स्यया॑ ॥ तदाहुः॑ । 55 (10)

T.B.1.5.11.3

यद॒श्विभ्यां॑ धा॒नाः । पू॒ष्णः क॑र॒म्भः । भा॒रत्यै॑ परि॒वापः॑ ।
मि॒त्राव॑रु॒णयोः प॑य॒स्याऽथ॑ ।
कस्मा॑दे॒तेषां॑ ह॒विषा॑मिन्द्र॒मेव॑ यज॒न्तीति॑ ।
ए॒ता ह्ये॒नं दे॒वता॑ इति॑ ब्रूयात् ।
ए॒तैर् ह॒विर्भि॑-रभि॒षज्य॑-स्तस्मा॑दिति॑ ॥
तं व॑स॒वोऽष्टा॑क॒पाले॑न प्रा॒तस्स॑वनेऽभि॒षज्य॑न् ।
रु॒द्रा ए॒काद॑शक॒पाले॑न मा॒द्ध्य॑न्दि॒ने स॑वने ।
वि॒श्वे दे॒वा द्वा॑दशक॒पाले॑न तृ॒तीय॑स॒वने ॥ 56 (10)

T.B.1.5.11.4

स यद॒ष्टाक॑पालान् प्रा॒तस्स॑वने कुर्यात् ।
 ए॒काद॑शकपालान् मा॒द्ध्य॑न्दिने स॒वने ।
 द्वा॒दश॑कपाला॒ञ्च स्तृ॑तीय स॒वने । वि॒लोम॑ तद्-य॒ज्ञस्य॑ क्रियेत ।
 ए॒काद॑शकपालाने॒व प्रा॒तस्स॑वने कुर्यात् ।
 ए॒काद॑शकपालान् मा॒द्ध्य॑न्दिने स॒वने ।
 ए॒काद॑शकपाला॒ञ्च स्तृ॑तीय स॒वने । य॒ज्ञस्य॑ स॒लोम॑त्वाय ॥
 तदा॑हुः । यद् वसू॑नां प्रा॒तस्स॑वनम् () ।
 रु॒द्राणां॑ मा॒द्ध्य॑न्दिन॒ञ्च स॑वनम् । वि॒श्वेषां॑ दे॒वानां॑ तृ॒तीय॑स॒वनम् ॥
 अथ॑ कस्मा॑दे॒तेषाञ्च॑ ह॒विषा॑मिन्द्र॒मेव॑ य॒जन्ती॑ति ।
 ए॒ता ह्ये॑नं दे॒वता॑ इति ब्रूयात् ।
 ए॒तैर्, ह॒विर्भिर॑भिष॒ज्यञ्च॑ स्तस्मा॑दिति ॥ 57 (15)
 (ए॒कवि॑ञ्च-आहु-स्तृ॒तीय॑स॒वने-प्रा॒तस्स॑वनं पञ्च च) (A11)

1.5.12 अनुवाकं 12 – सप्तछन्दांसि प्रपञ्च्यन्ते (आध्वरब्राह्मणम्)

T.B.1.5.12.1

तस्यावाचोऽवपादादबिभयुः । तमेतेषु सप्तसु छन्दः स्वश्रयन् ।
यदश्रयन् । तच्छ्रायन्तीयस्य श्रायन्तीयत्वम् । यदवारयन् ।
तद् वारवन्तीयस्य वारवन्तीयत्वम् ॥ तस्यावाच एवावपादादबिभयुः ।
तस्मा एतानि सप्त चतुरुत्तराणि छन्दाऽस्युपादधुः ।
तेषामति त्रीण्यरिच्यन्त । न त्रीण्युदभवन् । 58 (10)

T.B.1.5.12.2

स बृहतीमेवा-स्पृशत् । द्वाभ्यामक्षराभ्याम् । अहोरात्राभ्यामेव ॥
तदाहुः । कतमा सा देवाक्षरा बृहती । यस्यां तत् प्रत्यतिष्ठत् ।
द्वादश पौर्णमास्यः । द्वादशाष्टकाः । द्वादशामावास्याः ।
एषा वाव सा देवाक्षरा बृहती । 59 (10)

T.B.1.5.12.3

यस्यां तत् प्रत्यतिष्ठदिति ॥ यानि च छन्दाऽ-स्यत्यरिच्यन्त ।
यानि च नोदभवन् । तानि निर्वीर्याणि हीनान्यमन्यन्त ।
सा ऽब्रवीद्-बृहती । मामेव भूत्वा । मामुप सऽश्रयतेति ।
चतुर्भिरक्षरै-रनुष्टुग्-बृहतीं नोदभवत् ।

च॒तु॒र्भि॒र॒क्ष॒रैः॑ प॒ङ्क्ति॒र्-बृ॒ह॒ती-म॒त्य॒रि॒च्य॒त ।

तस्या॑मे॒तानि॑ च॒त्वार्य॑क्ष॒राण्य॑-प॒च्छि॒द्या-द॒धात् । 60 (10)

T.B.1.5.12.4

ते बृ॒ह॒ती ए॒व भू॒त्वा । बृ॒ह॒तीमु॒प॒ सम॑श्रयताम् ॥

अ॒ष्टाभि॑-र॒क्ष॒रैरु॒ष्णिग्-बृ॒ह॒तीं नो॑दभवत् ।

अ॒ष्टाभि॑र॒क्ष॒रैस्त्रि॒ष्टुग्-बृ॒ह॒ती-म॒त्य॒रि॒च्य॒त ।

तस्या॑मे॒ता-न्य॒ष्टाव॑क्ष॒राण्य॑-प॒च्छि॒द्याद॒धात् । ते बृ॒ह॒ती ए॒व भू॒त्वा ।

बृ॒ह॒तीमु॒प॒ सम॑श्रयताम् ।

द्वा॒द॒शभि॑-र॒क्ष॒रैर्-गा॒य॒त्री-बृ॒ह॒तीं नो॑दभवत् ।

द्वा॒द॒शभि॑-र॒क्ष॒रैर्-ज॒ग॒ती-बृ॒ह॒ती-म॒त्य॒रि॒च्य॒त ।

तस्या॑मे॒तानि॑ द्वा॒द॒शा॒क्ष॒राण्य॑-प॒च्छि॒द्याद॒धात् । 61 (10)

T.B.1.5.12.5

ते बृ॒ह॒ती ए॒व भू॒त्वा । बृ॒ह॒तीमु॒प॒ सम॑श्रयताम् ॥

सोऽब्र॑वीत्-प्र॒जाप॑तिः । छ॒न्दा॑सि॒ रथो॑ मे भवत ।

यु॒ष्माभि॑-र॒हमे॑त-म॒ध्वान॑मनु॒ संच॑राणीति ।

तस्य॑ गा॒य॒त्री च॒ जग॑ती च॒ पक्षा॑वभवताम् ।

उ॒ष्णि॒क्च॑ त्रि॒ष्टु॒च्च॑ प्र॒ष्ट्यौ॑ । अ॒नु॒ष्टु॒च्च॑ प॒ङ्क्ति॒श्च॑ धु॒र्यौ॑ ।

बृ॒ह॒त्ये॒वो॒द्धि॒र॒भ॒वत् । स ए॒तं छ॒न्दो॒र॒थ॒मा॒स्थाय॑ () ।

ए॒त॒म॒द्ध्वा॒न॒म॒नु॒ सम॑च॒रत् । ए॒त॒ञ् ह॒ वै छ॒न्दो॒र॒थ॒मा॒स्थाय॑ ।

ए॒त॒म॒द्ध्वा॒न॒म॒नु॒ संच॑रति । ये॒नै॒ष ए॒त॒थ् संच॑रति ।

य ए॒वं वि॒द्वान्-सो॒मे॒न॒ य॒ज॒ते । य उ॒चै॒न॒मे॒वं वि॒द॑ ॥ 62 (16)

(अ॒भ॒वन् - वा॒व सा॒ दे॒वा॒क्ष॒रा बृ॒ह - त्य॑द॒धाद् - द्वा॒द॒शा॒क्ष॒रा॒ण्य॒प॒
छि॒द्या॑द॒धा - दा॒स्थाय॑ षट्च) (A12)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 12 Anuvaakams :-

(अ॒ग्नेः॑ कृ॒त्ति॒का - य॒त् पु॒ण्यं॑ - दे॒व॒स्य॑ स॒वि॒तुर् - ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नः॑
क - त्पृ॒त॒मे॒व - दे॒वा वा - आ॒यु॒षः प्रा॒ण - मि॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो -
दे॒वा॒सु॒राः स प्र॒जा॒प॒तिः - स स॒मु॒द्रो - ये॒ वै च॒त्वा॒र -
स्त॒स्या॒वा॒चो॑ द्वा॒द॒श)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(अ॒ग्नेः॑ कृ॒त्ति॒का - दे॒व॒गृ॒हा - ऋ॒त॒मे॒व - वै॒श्व॒दे॒वे॒न - ते॒ तद॑न्त -
तं प॒ञ्च॒द॒शे॒न - ते॒ बृ॒ह॒ती ए॒व द्वि॑षष्टिः)

First and Last Word of 5th Prapaatakam :-

(अ॒ग्नेः कृ॑त्ति॒का – य उ॑ चैनमे॒वं वै॑द)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके पञ्चमः प्रपाठकः

समाप्तः ॥

APPENDIX FOR 1.5.1.5

1.5.1.5 “पूर्णा-पश्चाद्{1}”, “यत्ते देवा अदधुः{2}”

पूर्णा पश्चादु॒त पूर्णा पु॒रस्तादु॒न्मध्य॑तः पौ॒र्णमा॒सी जि॒गाय॑ ।
तस्यान् दे॒वा अधि॑ सँव॒सन्त॑ उत्त॒मे नाक॑ इ॒ह मा॑दयन्तां ॥

यत्ते दे॒वा अदधु॑ भा॒गधे॒यम॑मा॒वास्ये॑ सँव॒सन्तो॑ म॒हित्वा॑ ।
सानो॑ य॒ज्ञं पि॑पृ॒हि वि॒श्ववा॑रे र॒यिं नो॑ धेहि सु॒भगे सु॒वीरं॑ ॥

(Appearing in TS 3.5.1.1)

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1
Prapaatakam 5 -TB 1.5

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	5	55
Anuvakam 2	9	93
Anuvakam 3	4	48
Anuvakam 4	2	26
Anuvakam 5	7	74
Anuvakam 6	7	70
Anuvakam 7	1	12
Anuvakam 8	3	30
Anuvakam 9	8	79
Anuvakam 10	7	74
Anuvakam 11	4	45
Anuvakam 12	5	56
Total →	62	662

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1.6 प्रथमाष्टके षष्ठः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं

1.6.1 अनुवाकं 1 – अनुमत्याद्या इष्टयः

T.B.1.6.1.1

अनु॒म॒त्यै पु॒रो॒डा॒श-म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति ।

ये प्र॒त्यञ्चः॒ श॒म्या॒या अव॑शीयन्ते । तन्नैर्ऋ॒त-मे॒कक॑पालम् ।

इ॒यं वा॑ अनु॒मतिः॑ । इ॒यं निर्ऋ॑तिः । नैर्ऋ॒तेन॒ पूर्वे॑ण प्र॒चर॑ति ।

पा॒प्मान॑मे॒व निर्ऋ॑तिं पूर्वा॑ निर॒वद॑यते । एक॑ क॒पालो॑ भवति ।

ए॒क॒धैव॑ निर्ऋ॑तिं निर॒वद॑यते । यद॒हु॒त्वा गा॒र्ह॒पत्य॑ ई॒युः । 1 (10)

T.B.1.6.1.2

रु॒द्रो भू॒त्वाऽग्नि॑र॒नू॒त्थाय॑ । अ॒ध्व॒र्युं च॒ यज॑मानं च ह॒न्यात् ।

वी॒हि स्वा॒हा ऽऽहु॑तिं जुषा॒ण इ॒त्याह॑ । आ॒हु॒त्यै॒वैनं॑ श॒मय॑ति ।

ना॒र्ति॒मा॒च्छ-त्य॑ध्व॒र्युर्न॑ यज॑मानः । ए॒को॒ल्मु॒केन॑ यन्ति ।

तद्धि॑ निर्ऋ॑त्यै भा॒ग॒धेय॑म् । इ॒मां दि॒शं य॑न्ति ।

ए॒षा वै निर्ऋ॑त्यै दिक् ।

स्वा॒यामे॒व दि॒शि निर्ऋ॑तिं निर॒वद॑यते । 2 (10)

T.B.1.6.1.3

स्वकृत॑ इ॒रिणे॑ जु॒होति॑ प्र॒दरे॑ वा । ए॒तद्वै नि॒र्ऋ॒त्या आ॒यत॑नम् ।
 स्व ए॒वाय॑तने॒ नि॒र्ऋ॒तिं नि॒रव॑दयते । ए॒ष ते॑ नि॒र्ऋ॒ते भा॒ग इ॒त्याह॑ ।
 निर्दि॑शत्ये॒वैनाम्॑ । भू॒ते ह॒विष्म॑त्य॒सीत्या॑ह ।
 भू॒तिमे॒वोपा॑वर्तते । मु॒ञ्चेम॑म॒हस॑ इ॒त्याह॑ ।
 अ॒हस॑ ए॒वैनं॑ मुञ्चति । अ॒ङ्गुष्ठा॑भ्यां जु॒होति॑ । 3 (10)

T.B.1.6.1.4

अ॒न्तत॑ ए॒व नि॒र्ऋ॒तिं नि॒रव॑दयते । कृ॒ष्णं वा॑सः कृ॒ष्णातू॑षं दक्षि॒णा ।
 ए॒तद्-वै नि॒र्ऋ॒त्यै रू॒पम् । रू॒पेणै॒व नि॒र्ऋ॒तिं नि॒रव॑दयते ।
 अप्र॑तीक्ष॒माय॑न्ति । नि॒र्ऋ॒त्या अ॒न्तर्हि॑त्यै ।
 स्वाहा॑ नमो॒ य इ॒दं च॒कारे॑ति पु॒नरे॒त्य गार्ह॑पत्ये जु॒होति॑ ।
 आहु॑त्यै॒व नम॑स्यन्तो गार्ह॑पत्य-मु॒पाव॑र्तन्ते ।
 आ॒नुम॑तेन प्र॒चर॑ति । इ॒यं वा॑ अनु॒मतिः॑ । 4 (10)

T.B.1.6.1.5

इ॒यमे॒वास्मै॑ रा॒ज्यम॑नु॒मन्य॑ते । धे॒नुर्-दक्षि॑णा । इ॒मामे॒व धे॒नुं कु॑रुते ।
 आ॒दि॒त्यं च॒रुं निर्व॑पति । उ॒भयी॑ष्वे॒व प्र॒जास्व॑भिषि॒च्यते॑ ।

दै॒वी॒षु च॒ मा॒नु॒षी॒षु च॒ । व॒रो द॒क्षि॒णा । व॒रो हि रा॒ज्यं॑ स॒मृद्ध्यै॑ ।

आ॒ग्ना॒वै॒ष्ण॒व-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं निर्व॑पति ।

अ॒ग्निः सर्वा॑ दे॒वताः॑ । 5 (10)

T.B.1.6.1.6

वि॒ष्णु॒र्य॒ज्ञः । दे॒वता॑श्चै॒व य॒ज्ञं चा॒व रु॒न्धे । वा॒म॒नो व॒ही द॒क्षि॒णा ।

यद्-व॒ही । ते॒ना॒ग्ने॒यः । यद्-वा॒म॒नः । ते॒न वै॒ष्ण॒वः स॒मृद्ध्यै॑ ।

अ॒ग्नी॒षो॒मी॒य-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं निर्व॑पति ।

अ॒ग्नी॒षो॒मा॒भ्यां॑ वा॒ इन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑ह॒न्निति॑ ।

यद॒ग्नी॒षो॒मी॒य-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं निर्व॑पति । 6 (10)

T.B.1.6.1.7

वा॒र्त्र॒घ्नमे॒व वि॒जित्यै॑ । हि॒रण्यं॑ द॒क्षि॒णा स॒मृद्ध्यै॑ । इन्द्रो॑ वृ॒त्रं ह॒त्वा ।

दे॒वता॑भिश्चे॒न्द्रि॒येण॑ च॒ व्या॒र्ध्यत॑ ।

स ए॒तमै॑न्द्रा॒ग्न-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒ल-मप॑श्यत् । तन्निर॑वपत् ।

ते॒न वै स॒ दे॒वता॑श्चे॒न्द्रि॒यं चा॒वारु॑न्ध ।

यदै॑न्द्रा॒ग्न-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं निर्व॑पति ।

दे॒वता॑श्चै॒व ते॒नैन्द्रि॑यं च॒ यज॑मा॒नोऽव॑ रुन्धे ।

ऋ॒षभो॑ व॒ही दक्षि॑णा । 7 (10)

T.B.1.6.1.8

यद्-व॒ही । ते॒नाग्ने॑यः । यदृ॒षभः॑ । ते॒नैन्द्रः॑ स॒मृद्ध्यै॑ ।

आग्ने॑यम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति । ऐ॒न्द्रं दधि॑ । यदा॒ग्नेयो॑ भ॒वति॑ ।

अ॒ग्निर्वै य॑ज्ञमु॒खम् । य॒ज्ञमु॒खमे॒वर्द्धि॑ पु॒रास्ता॑द्धते ।

यदै॒न्द्रं दधि॑ । 8 (10)

T.B.1.6.1.9

इन्द्रि॑यमे॒वाव॑ रुन्धे । ऋ॒षभो॑ व॒ही दक्षि॑णा । यद्व॒ही । ते॒नाग्ने॑यः ।

यदृ॒षभः॑ । ते॒नैन्द्रः॑ स॒मृद्ध्यै॑ ।

याव॑ती॒र्वै प्र॒जा ओष॑धी॒ना-म॑हु॒ताना॑-मा॒श्नन् । ताः प॑राऽभ॒वन् ।

आग्र॑यणं॒ भवति॑ हु॒ताद्या॑य । यज॑मा॒नस्या॑प॒राभा॑वाय । 9 (10)

T.B.1.6.1.10

दे॒वा वा ओष॑धी॒ष्वाजि॑म॒युः । ता इन्द्रा॑ग्नी उद॒जय॑ताम् ।

तावे॒तमै॑न्द्रा॒ग्नं द्वा॑द॒शक॑पालं॒ निर्वृ॑णाताम् । यदै॒न्द्रा॒ग्नो भ॑वत्यु॒ज्जित्यै॑ ।

द्वा॒द॒शक॑पालो भ॒वति॑ । द्वा॒द॒श मा॑साः स॒म्व॑त्स॒रः ।

स॒म्व॑त्स॒रेणै॒वास्मा॒ अन्न॑मवरुन्धे । वै॒श्वदे॒वश्च॒रुर् भ॒वति॑ ।

वै॒श्वदे॒वं वा॑ अन्न॑म् । अन्न॑मे॒वास्मै॑ स्वदयति । 10 (10)

T.B.1.6.1.11

प्र॒थम॒जो व॒त्सो दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै । सौ॒म्य॒ इया॑माकं च॒रुं निर्व॑पति ।

सोमो॒ वा अ॑कृष्टप॒च्यस्य॒ राजा॑ । अ॒कृष्ट॒पच्य॑मे॒वास्मै॑ स्वदयति ।

वा॒सो दक्षि॑णा । सौ॒म्य॒हि दे॒वत॑या॒ वासः॑ समृ॑द्ध्यै ।

सर॑स्वत्यै च॒रुं निर्व॑पति । सर॑स्वते च॒रुम् । मि॒थुन॑मे॒वाव रु॑न्धे ।

मि॒थुनौ गा॒वौ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै () । एति॒ वा ए॒ष य॒ज्ञमु॒खादृ॑द्ध्यः॑ ।

यो॒ऽग्नेर्दे॒वता॑या॒ एति॑ । अ॒ष्टावे॒तानि॑ ह॒वी॒षि भ॑वन्ति ।

अ॒ष्टाक्ष॑रा गाय॒त्री । गाय॑त्रौ॒ऽग्निः ।

तेनै॒व य॒ज्ञमु॒खादृ॑द्ध्यः॑ अ॒ग्नेर्दे॒वता॑यै॒ नैति॑ ॥ 11 (16)

(ई॒युर् - नि॒रव॑दयते - ऽङ्गु॒ष्ठाभ्यां॑ जुहो - त्यनु॑मतिर् - दे॒वता॑ -

निर्व॑पति - व॒ही दक्षि॑णा - यदै॒न्द्रं द - ध्य॑पराभावाय -

स्वद॑यति - गा॒वौ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै षट्च॑) (A1)

1.6.2 अनुवाकं 2- चातुर्मास्ये वैश्वदेवहवींषि

T.B.1.6.2.1

वै॒श्व॒दे॒वे॒न॒ वै प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत । ताः सृ॒ष्टा न प्रा॑जायन्त ।
 सो॒ऽअ॒ग्नि॒र॒का॒म॒य॒त । अ॒ह॒मि॒माः प्र॑ज॒न॒ये॒य॒मि॒ति ।
 स प्र॒जाप॑तये शु॒च॒म॒द॒धात् । सो॒ऽशो॑चत्-प्र॒जामि॑च्छ॒मानः॑ ।
 तस्मा॑द्यं च प्र॒जा भु॑नक्ति यं च न । तावु॑भौ शो॒चतः॑
 प्र॒जामि॑च्छ॒मानौ । तास्व॑ग्निमप्य॒ सृज॑त् । ता अ॒ग्नि॒र॒द्ध्यै॑त् । 12 (10)

T.B.1.6.2.2

सो॒मो रे॒तो॒ऽद॒धात् । स॒वि॒ता प्रा॑ज॒न॒य॒त् । स॒र॒स्व॒ती वा॑च॒म॒द॒धात् ।
 पू॒षा ऽपो॑षयत् । ते वा ए॒ते त्रिः स॑म्॒व॒त्स॒र॒स्य प्र॑यु॒ज्यन्ते॑ ।
 ये दे॒वाः पु॑ष्टि॒प॒तयः॑ । स॒म्॒व॒त्स॒रो वै प्र॑जाप॑तिः ।
 स॒म्॒व॒त्स॒रेणै॑वास्मै॒ प्र॒जाः प्रा॑ज॒न॒य॒त् । ताः प्र॒जा जा॒ता म॒रुतो॑ घ्नन् ।
 अ॒स्मान॑पि न प्रायु॑क्ष॒तेति॑ । 13 (10)

T.B.1.6.2.3

स ए॒तं प्र॑जाप॑तिर्मा॒रुत॑ꣳ स॒प्त॒क॒पा॒ल-म॑पश्यत् । तं नि॒र॒व॒पत् ।
 ततो॑ वै प्र॒जाभ्यो॑ कल्पत । यन्मा॑रुतो नि॒रु॒प्यते॑ । य॒ज्ञस्य॑ क्लृ॒प्त्यै॑ ।

प्र॒जा॒ना-म॒घा॒ताय॑ । स॒प्त॒क॒पा॒लो भ॑वति । स॒प्त॒ग॒णा वै म॒रुतः॑ ।
ग॒ण॒श ए॒वास्मै॑ वि॒शं क॑ल्पयति । स प्र॒जा॒प॒ति-र॑शोचत् । 14 (10)

T.B.1.6.2.4

याः पूर्॒वाः प्र॒जा अ॑सृक्षि । म॒रु॒त॒स्ता अ॑वधिषुः ।
कथ॑मपराः सृ॒जे॒येति॑ । तस्य॑ शु॒ष्म आ॑ण्डं भू॒तं नि॑रवर्तत ।
तद्व्यु॑दहरत् । तद॑पोषयत् । तत् प्रा॒जा॒यत॑ ।
आ॒ण्ड॒स्य वा ए॒तद् रू॒पम् । यदा॑मि॒क्षा॑ । यद्व्यु॑द्धरति । 15 (10)

T.B.1.6.2.5

प्र॒जा ए॒व तद्-य॑जमानः पोषयति । वै॒श्व॒दे॒व्यामि॑क्षा भवति ।
वै॒श्व॒दे॒व्यो वै प्र॒जाः । प्र॒जा ए॒वास्मै॑ प्र॒ज॒न॒यति॑ । वा॒जि॒न॒मा॒न॒यति॑ ।
प्र॒जास्वे॒व प्र॒जा॒तासु॑ रे॒तो द॑धाति । द्या॒वापृ॑थि॒व्य ए॒क॒क॒पा॒लो भ॑वति ।
प्र॒जा ए॒व प्र॒जा॒ता द्या॒वापृ॑थि॒वीभ्या॑-मु॒भ॒य॒तः परि॑ गृह्णाति ।
दे॒वा॒सु॒राः स॒म्य॑न्ता आसन् । सो॒ऽग्नि॑रब्रवीत् । 16 (10)

T.B.1.6.2.6

मा॒म॒ग्रे य॑जत । म॒या मु॒खे॒नासु॑रां जेष्यथेति ।
मां द्वि॒तीय॑मिति सोमो॑ऽब्रवीत् । म॒या रा॒ज्ञा जेष्य॑थेति ।
मां तृ॒तीय॑मिति स॒वि॒ता । म॒या प्र॑सू॒ता जेष्य॑थेति ।

मां चतु॑र्थीमि॒ति सर॑स्वती । इन्द्रि॒यं वो॒ऽहं धा॒स्यामी॒ति ।

मां पञ्च॑ममि॒ति पू॒षा । मया॑ प्रति॒ष्ठया॑ जेष्य॒थेति॑ । 17 (10)

T.B.1.6.2.7

ते॒ऽग्नि॒ना मुखे॑नासुरानजयन् । सोमे॑न॒ राजा॑ । स॒वि॒त्रा प्र॑सूताः ।

सर॑स्वतीन्द्रि॒य-म॑दधात् । पू॒षा प्रति॒ष्ठा ऽऽसी॑त् ।

ततो॑ वै दे॒वा व्य॑जयन्त । यदे॒तानि॑ ह॒वीष्णि॑ निरु॒प्यन्ते॑ विजि॒त्यै ।

नोत्तर॑वेदिमुप- वपति । प॒शवो॑ वा उत्तर॑वेदिः ।

अजा॑ता इव ह्ये॒तर॑हि प॒शवः॑ () ॥ 18 (10)

(ऐ॒द् - इत्य॑ - शोच॑द् - व्यु॒द्धर॑ - त्यब्र॑वीत् - प्रति॒ष्ठया॑ जेष्य॒थे
त्ये॒तर॑हि प॒शवः॑) (A2)

1.6.3 अनुवाकं 3 - वैश्वदेवपर्गतानि विश्वेषाङ्गानि

T.B.1.6.3.1

त्रिवृ॑द्-ब॒र्हिर्-भ॑वति । मा॒ता पि॒ता पु॒त्रः । तदे॒व तन्-मि॑थुनम् ।

उ॒ल्बं गर्भो॑ ज॒रायु॑ । तदे॒व तं मि॑थुनम् ।

त्रे॒धा ब॒र्हिः सं॑न॒द्धं भ॑वति । त्रय॑ इ॒मे लो॒काः ।

ए॒ष्वेव॑ लो॒केषु॑ प्रति॑ तिष्ठति ।

ए॒क॒धा पुनः॑ सं॒न॒द्धं॑ भवति ।

ए॒क इ॒व ह्य॒यं लो॒कः ॥ 19 (10)

T.B.1.6.3.2

अ॒स्मिन्ने॒व ते॒न लो॒के प्र॒ति ति॒ष्ठति॑ । प्र॒सु॒वो भव॑न्ति ।

प्र॒थ॒म॒जा॒मे॒व पु॒ष्टि॒म॒व रु॒न्धे । प्र॒थ॒म॒जो व॒त्सो दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।

पृ॒षदा॒ज्यं गृ॑ह्णाति । प॒शवो॑ वै पृ॒षदा॒ज्यम् । प॒शू॒ने॒वा॒व रु॒न्धे ।

प॒ञ्च॒गृ॒ही॒तं भव॑ति । पा॒ङ्गा हि प॒शवः॑ । ब॒हु॒रूपं॑ भवति । 20 (10)

T.B.1.6.3.3

ब॒हु॒रू॒पा हि प॒शवः॑ स॒मृ॑द्ध्यै । अ॒ग्निं म॑न्थन्ति ।

अ॒ग्नि॒मु॒खा वै प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत । यद॒ग्निं म॑न्थन्ति ।

अ॒ग्नि॒मु॒खा ए॒व तत् प्र॒जा य॑ज॒मानः॑ सृजते । न॒व प्र॒या॒जा इ॑ज्यन्ते ।

न॒वा॒नू॒या॒जाः । अ॒ष्टौ ह॒वी॒ष्णि॑ । द्वा॒वा॒घा॒रौ । द्वा॒वा॒ज्य॑भा॒गौ । 21 (10)

T.B.1.6.3.4

त्रि॒॒ंश॒त् संप॑द्यन्ते । त्रि॒॒ंश॒दक्ष॑रा वि॒राट् । अ॒न्नं वि॒राट् ।

वि॒रा॒जै॒वा॒न्ना॒द्य॒म॒व रु॒न्धे । य॑ज॒मानो॑ वा ए॒क॒क॒पा॒लः ।

ते॒ज आ॑ज्यम् । यदे॒क॒क॒पा॒ल आ॑ज्य॒मान॑यति ।

यज॒मान॒मे॒व तेज॑सा॒ सम॑र्द्धयति । यज॒मानो॒ वा एक॑कपालः ।

॥
प॒शव॑ आज्यम् । 22 (10)

T.B.1.6.3.5

यदे॒कक॑पाल॒ आज्य॑मानयति । यज॒मानमे॒व प॒शुभिः॑ सम॑र्द्धयति ।
यद॒ल्पमा॑नयेत् । अ॒ल्पा ए॒नं प॒शवो॑ भुञ्जन्त॒ उप॑तिष्ठेरन् ।
यद्-ब॒ह्वान॑येत् । ब॒हव॑ ए॒नं प॒शवो॑ भुञ्जन्त॒ उप॑तिष्ठेरन् ।
ब॒ह्वानी॑याविः पृ॒ष्ठं कुर्या॑त् । ब॒हव॑ ए॒वैनं॑ प॒शवो॑ भुञ्जन्त॒ उप॑तिष्ठन्ते ।
यज॒मानो॒ वा एक॑कपालः । यदे॒कक॑पालस्याव॒द्येत् । 23 (10)

T.B.1.6.3.6

यज॒मान॒स्याव॒द्येत् । उ॒द्धा मा॒द्येद्-यज॑मानः । प्र॒ वा मी॑येत ।
स॒कृदे॒व हो॑तव्यः । स॒कृदि॒व हि सु॑व॒र्गो लो॒कः ।
हु॒त्वाऽभि॑ जुहोति । यज॒मानमे॒व सु॑व॒र्गं लो॒कं ग॑मयित्वा ।
तेज॑सा॒ सम॑र्द्धयति । यज॒मानो॒ वा एक॑कपालः ।
सु॒व॒र्गो लो॒क आ॑हवनीयः । 24 (10)

T.B.1.6.3.7

यदे॒क॒क॒पा॒ल-मा॒ह॒व॒नी॒ये जु॒होति॑ ।
यज॑मा॒नमे॒व सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑मयति । यद्ध॑स्तेन जुहु॒यात् ।
सु॒वर्गा-ल्लो॒काद्-यज॑मा॒न-मव॑विद्ध्येत् । सु॒चा जु॒होति॑ ।
सु॒वर्गस्य॑ लो॒कस्य॑ सम॑ष्ट्यै । यत् प्राङ्प॑द्येत ।
दे॒व॒लो॒क॒म॒भि ज॑येत् । यद्-दक्षि॑णा पि॒तृलो॒कम् ।

यत् प्र॒त्यक् । 25 (10)

T.B.1.6.3.8

रक्षा॑ँसि य॒ज्ञं ह॑न्युः । यदु॑दङ्ङुः । म॒नु॒ष्य॒लो॒क-म॒भिज॑येत् ।
प्रति॑ष्ठितो हो॒तव्यः॑ ।
ए॒क॒क॒पा॒लं वै प्र॑ति॒तिष्ठ॑न्तं द्यावा॑पृथि॒वी अ॒नु प्र॑ति॒तिष्ठ॑तः ।
द्यावा॑पृथि॒वी ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तून् य॒ज्ञः । य॒ज्ञं य॑ज॒मानः॑ ।
यज॑मा॒नं प्र॒जाः । तस्मा॑त्-प्रति॑ष्ठितो हो॒तव्यः॑ । 26 (10)

T.B.1.6.3.9

वा॒जिनो॑ यजति । अ॒ग्नि॒र्वा॒युः सूर्यः॑ । ते वै वा॒जिनः॑ ।
ता॒ने॒व तद्-य॑जति । अथो॒ खल्वा॑हुः । छन्दा॑ँसि वै वा॒जिन॑ इति ।

तान्ये॒व तद्-य॑जति । ऋ॒ख्स्सामे॑ वा इन्द्र॑स्य ह॒री सोम॑पानौ ।

तयोः॑ परि॒धय॑ आ॒धानम् । वाजि॑नं भा॒गधे॑यम् । 27 (10)

T.B.1.6.3.10

यदप्र॑हृत्य परि॒धीञ्जु॑हुयात् । अ॒न्तरा॑धानाभ्यां घा॒सं प्रय॑च्छेत् ।

प्र॒हृत्य परि॒धीञ्जु॑होति । नि॒राधा॑नाभ्यामे॒व घा॒सं प्रय॑च्छति ।

बर्हि॑षि वि॒षिञ्च॑न्वाजि॒न-मा॑नयति । प्र॒जा वै बर्हिः॑ ।

रेतो॑ वाजि॒नम् । प्र॒जास्वे॒व रेतो॑ दधाति । स॒मुप॑हूय भक्षयन्ति ।

ए॒तथ् सोम॑पी॒था ह्ये॑ते () । अथो॑ आ॒त्मन्ने॒व रेतो॑ दधते ।

यज॑मान उत्त॒मो भक्ष॑यति ।

प॒शवो॑ वै वाजि॒नम् । यज॑मान ए॒व प॒शून् प्र॑तिष्ठापयन्ति ॥ 28 (14)

(लो॒को - बहु॑रूपं भ॒व - त्याज्य॑भा॒गौ - प॒शव॑ आ॒ज्य - म॒वद्ये॑ -

दा॒हव॑नीयः - प्र॒त्यक् - तस्मा॑त् प्र॑तिष्ठि॒तो हो॒तव्यो॑ -

भा॒गधे॑य - मे॒ते च॒त्वारि॑ च) (A3)

1.6.4 अनुवाकं 4 – वरुणप्रघासाः

T.B.1.6.4.1

प्र॒जाप॑तिः स॒वि॒ता भू॒त्वा प्र॒जा अ॑सृजत । ता ए॒न॒म॒त्य॒म॒न्य॒न्त ।
 ता अ॒स्मा॒दपा॑क्रामन् । ता वरु॑णो भू॒त्वा प्र॒जा वरु॑णेनाग्राहयत् ।
 ताः प्र॒जा वरु॑णगृहीताः । प्र॒जाप॑तिं पुन॒रुपा॑धावन्नाथ-मिच्छ॑मानाः ।
 स ए॒तान्-प्र॒जाप॑तिर्-वरु॑ण प्रघा॒सान॑पश्यत् । तान्नि॑रवपत् ।
 तैर्वै स प्र॒जा वरु॑ण-पाशा॑दमुञ्चत् ।
 यद्-वरु॑ण-प्रघा॒सा नि॒रुप्य॑न्ते ॥ 29 (10)

T.B.1.6.4.2

प्र॒जाना॑मवरु॑णग्राहाय । तासां दक्षि॑णो बा॒हुर् न्यक्न॑ आसीत् ॥
 स॒व्यः प्र॑सृतः । स ए॒तां द्वि॒तीयां दक्षि॑णतो वेदि॒मुद॑हन् ।
 ततो॒ वै स प्र॒जानां दक्षि॑णं बा॒हुं प्रा॑सारयत् ।
 यद्-द्वि॒तीयां दक्षि॑णतो वेदि॒मुद्ध॑न्ति ।
 प्र॒जाना॑मेव तद्-यज॑मानो दक्षि॑णं बा॒हुं प्र॑सारयति ।
 तस्मा॑च्चातु॒र्मास्य॑याज्यमु॒ष्मिन् लो॒क उ॑भयाबाहुः ।
 य॒ज्ञाभि॑जित॒ ह्यस्य॑ । पृथ॒मात्रा॑द्-वेदी असं॑भिन्ने भवतः । 30 (10)

T.B.1.6.4.3

तस्मात्-पृथमात्रं व्यसौ । उत्तरस्यां वेद्यामुत्तरवेदिमुप वपति ।
 पशवो वा उत्तरवेदिः । पशूनेवाव रुन्धे । अथो यज्ञपरुषोऽनन्तरित्यै ।
 एतद्-ब्राह्मणान्येव पञ्च हवीषि । अथैष ऐन्द्राग्नो भवति ।
 प्राणापानौ वा एतौ देवानाम् । यदिन्द्राग्नी ।
 यदैन्द्राग्नो भवति । 31 (10)

T.B.1.6.4.4

प्राणापानावेवाव रुन्धे । ओजो बलं वा एतौ देवानाम् । यदिन्द्राग्नी ।
 यदैन्द्राग्नो भवति । ओजो बलमेवाव रुन्धे । मारुत्यामिक्षा भवति ।
 वारुण्यामिक्षा । मेषी च मेषश्च भवतः । मिथुना एव प्रजा
 वरुणपाशान्-मुञ्चति । लोमशौ भवतो मेद्ध्यत्वाय । 32 (10)

T.B.1.6.4.5

शमीपर्णान्युप वपति । घासमेवाभ्यामपि यच्छति ।
 प्रजापतिमन्नाद्यं नोपानमत् ।
 स एतेन शतेद्धमेन हविषा ऽन्नाद्यम-वारुन्ध ।
 यत् परः शतानि शमीपर्णानि भवन्ति । अन्नाद्यस्याव-रुद्ध्यै ।

सौ॒म्यानि॒ वै करी॒राणि ।

सौ॒म्या खलु॒ वा आ॒हुति॑र् दि॒वो वृ॒ष्टिं च्या॑वयति ।

यत्-करी॒राणि भव॑न्ति । सौ॒म्ययै॒वाहु॑त्या दि॒वो वृ॒ष्टि॒मव॑ रुन्धे () ।

का॒य एक॑कपालो भवति । प्र॒जानां॑ क॒त्वाय॑ ।

प्रति॒पू॒रुषं॑ कर॒म्भ पा॒त्राणि॑ भवन्ति ।

जा॒ता ए॒व प्र॒जा वरु॑णपा॒शान्-मुञ्च॑ति । एक॒-मति॑रिक्तम् ।

जनि॒ष्यमा॑णा ए॒व प्र॒जा वरु॑णपा॒शान्-मुञ्च॑ति ॥ 33 (16)

(नि॒रुप्य॑न्ते- भव॒तो - भव॑ति - मे॒द्ध्य॒त्वाय॑ - रुन्धे षट्च॑) (A4)

1.6.5 अनुवाकं 5 – तच्छेषः

T.B.1.6.5.1

उत्तर॑स्यां वे॒द्याम॒न्यानि॑ ह॒वी॒षि सा॑दयति । दक्षि॑णायां मा॒रुती॑म् ।

अप॒धुर॒मेवै॑ना युनक्ति । अथो॒ ओज॑ ए॒वासाम॑वहरति ।

तस्मा॑द्-ब्र॒ह्मण॑श्च क्ष॒त्राच्च॑ वि॒शोऽन्य॑तोऽप॒क्रमि॑णीः ।

मा॒रुत्या॑ पूर्॒वया॑ प्रचरति । अ॒नृत॑मे॒वाव॑ यजते । वा॒रुण्यो॑त्तरया ।

अ॒न्तत॑ ए॒व वरु॑णमव-यजते । यदे॒वाद्ध्व॑र्युः क॒रोति॑ । 34 (10)

T.B.1.6.5.2

तत् प्रतिप्रस्थाता करोति । तस्माद्-यच्छेयान्-करोति ।
 तत् पापीयान्-करोति । पत्नीं वाचयति । मेद्ध्यामेवैनां करोति ।
 अथो तप एवैनामुप नयति । यज्जारः सन्तं न प्रब्रूयात् ।
 प्रियं ज्ञातिः रुन्ध्यात् । असौ मे जार इति निर्दिशेत् ।
 निर्दिश्यैवैनं वरुणपाशेन ग्राहयति । 35 (10)

T.B.1.6.5.3

प्रघास्यान् हवामह इति पत्नी-मुदानयति । अह्वतैवैनाम् ।
 यत्-पत्नी पुरोनुवाक्यामनु ब्रूयात् । निर्वीर्यो यजमानः स्यात् ।
 यजमानो ऽन्वाह । आत्मन्नेव वीर्यं धत्ते ।
 उभौ याज्याः सवीर्यत्वाय । यद्ग्रामे यदरण्य इत्याह ।
 यथोदितमेव वरुणमव यजते ।
 यजमानदेवत्यो वा आहवनीयः । 36 (10)

T.B.1.6.5.4

भ्रातृव्य देवत्यो दक्षिणः । यदाहवनीये जुहुयात् ।
 यजमानं वरुणपाशेन ग्राहयेत् । दक्षिणे ऽग्नौ जुहोति ।

भ्रातृ॒व्यमे॒व वरु॑णपा॒शेन॑ ग्राहयति । शूर्पे॑ण जुहोति ।

अन्य॑मे॒व वरु॑णमवयजते । शी॒र्ष॒न्नधि॑ नि॒धाय॑ जुहोति ।

शी॒र्ष॒त ए॒व वरु॑णमव यजते । प्र॒त्यङ्तिष्ठ॑ञ्जुहोति । 37 (10)

T.B.1.6.5.5

प्र॒त्यङ्ते॒व वरु॑णपा॒शान्-नि॑र्मुच्यते । अ॒क्र॒न्कर्म॑ कर्म॒कृत॑ इत्याह ।

दे॒वानृ॒णं नि॒रव॑दाय । अ॒नृ॒णा गृ॒हानु॑प-प्रेतेति वावै॑तदाह ।

वरु॑ण गृही॑तं वा ए॒तद्-य॒ज्ञस्य॑ । यद्-य॒जुषा॑ गृही॑तस्याति॒रिच्य॑ते ।

तुषा॑श्च निष्का॒सश्च॑ । तुषै॑श्च निष्का॒सेन॑ चावभृ॒थमवै॑ति ।

वरु॑ण-गृही॑तेनै॒व वरु॑णमवयजते । अ॒पोऽव॑भृ॒थमवै॑ति । 38 (10)

T.B.1.6.5.6

अ॒प्सु वै वरु॑णः । सा॒क्षादे॒व वरु॑णमव यजते ।

प्र॒तियु॑तो वरु॑णस्य पा॒श इत्या॑ह । वरु॑णपा॒शादे॒व नि॑र्मुच्यते ।

अ॒प्रती॑क्ष-माय॒न्ति । वरु॑णस्यान्त॒र्हि॒त्यै । ए॒धोऽस्ये॑धिषीमहीत्याह ।

स॒मिधै॒वाग्निं॑ न॒मस्य॑न्त उपाय॒न्ति । तेजो॑ऽसि तेजो॒ मयि॑ धेहीत्याह ।

तेज॑ ए॒वात्म॑न्धत्ते () ॥ 39 (10) (करोति॑ - ग्राहय - त्याहवनीय -

स्तिष्ठ॑ञ्जुहो - त्यपोऽवभृथमवैति - धत्ते) (A5)

1.6.6 अनुवाकं 6 – साकमेधाः

T.B.1.6.6.1

दे॒वा॒सु॒राः॑ सम्॒य॑न्ता आ॒सन् । सो॑ऽग्नि॒रब्र॑वीत् ।
ममे॒य-म॑नी॒कव॑ती त॒नूः । तां प्री॑णीत । अथा॒सु॒रा॒नभि॑ भ॒विष्य॑थेति ।
ते दे॒वा अ॒ग्नये॑ऽनी॒कव॑ते पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं॒ निर॑वपन् ।
सो॑ऽग्नि॒रनी॒कवा॑न्त् स्वे॒न भा॒गधे॑ये॒न प्री॑तः ।
चतु॑र्धा ऽनी॒का-न्य॑जनयत ।
ततो॑ दे॒वा अ॑भवन् । परा॑ ऽसु॒राः । 40 (10)

T.B.1.6.6.2

यद॒ग्नये॑ऽनी॒कव॑ते पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति ।
अ॒ग्निमे॒वा॒नी॒कव॑न्त् स्वे॒न भा॒गधे॑ये॒न प्री॑णाति ।
सो॑ऽग्नि॒रनी॒कवा॑न्त् स्वे॒न भा॒गधे॑ये॒न प्री॑तः ।
चतु॑र्धा ऽनी॒कानि॑ जनयते । अ॒सौ वा आ॑दि॒त्योऽग्नि॑-रनी॒कवा॑न् ।
तस्य॑ र॒श्मयो॑ऽनी॒कानि॑ । सा॒कꣳ सूर्ये॑णो॒द्यता॑ निर्व॑पति ।
सा॒क्षादे॒वास्मा॑ अनी॒कानि॑ जनयति । ते॒ऽसु॒राः परा॑जिता॒ यन्तः॑ ।
द्या॒वापृ॑थि॒वी उपा॑श्रयन् । 41 (10)

T.B.1.6.6.3

ते दे॒वा म॒रुद्भ्यः॑ सा॒न्तप॒नेभ्यश्च॑रुं नि॒रव॑पन् ।
तां द्या॒वापृ॑थि॒वीभ्या॑-मे॒वोभ॑यतः स॒म॒तप॑न् ।
यन्म॒रुद्भ्यः॑ सा॒न्तप॒नेभ्यश्च॑रुं नि॒र्वप॑ति ।
द्या॒वापृ॑थि॒वीभ्या॑मे॒व तदु॑भ॒यतो॑ यज॒मानो॑ भ्रातृ॒व्यान्त् सं॑तपति ।
म॒द्ध्यन्दि॑ने नि॒र्वप॑ति । तर्हि॒ हि तेऽक्षि॑ण॒ष्ठं त॑पति । च॒रुर्भ॑वति ।
स॒र्वत॑ ए॒वैनान्त् सं॑तपति । ते दे॒वाः श्रो॑ विज॒यिनः॑ सन्तः ।
स॒र्वासां॑ दुग्धे गृ॒हमे॒धीयं॑ च॒रुं नि॒रव॑पन् । 42 (10)

T.B.1.6.6.4

आ॒शि॒ता ए॒वाद्यो॑पव॒साम॑ । कस्य॒ वाऽहे॑दम् । कस्य॒ वा श्रो॑ भ॒विते॑ति ।
स शृ॒तोऽभ॑वत् । तस्याहु॑तस्य॒ नाश्न॑न् । न हि दे॒वा अहु॑तस्या॒श्नन्ति॑ ।
तेऽब्रु॑वन् । कस्मा॑ इ॒मं हौ॑ष्याम॒ इति॑ ।
म॒रुद्भ्यो॑ गृ॒हमे॒धिभ्य॑ इत्यब्रु॑वन् ।
तं म॒रुद्भ्यो॑ गृ॒हमे॒धिभ्योऽजु॑हवुः । 43 (10)

T.B.1.6.6.5

ततो॑ दे॒वा अ॑भवन् । प॒राऽसु॑राः । यस्यै॒वं वि॒दुषो॑ म॒रुद्भ्यो॑
गृ॒हमे॒धिभ्यो॑ गृ॒हे जु॑हति । भव॒त्यात्म॑ना । प॒राऽस्य॑ भ्रातृ॒व्यो भ॑वति ।

यद्वै य॒ज्ञस्य॑ पा॒क॒त्रा क्रि॒यते॑ । प॒श॒व्यं तत् । पा॒क॒त्रा वा ए॒तत्क्रि॑यते ।

यन्ने॒द्ध॒मा॒ब॒र्हिर्-भ॑वति । न सा॒मि॒धे॒नी-र॒न्वाह॑ । 44 (10)

T.B.1.6.6.6

न प्र॒या॒जा इ॒ज्यन्ते॑ । ना॒नू॒या॒जाः । य ए॒वं वै॑द । प॒शु॒मा॒न् भ॑वति ।

आ॒ज्य॒भा॒गौ य॑जति । य॒ज्ञस्यै॒व चक्षु॑षी॒ नान्त॑रेति ।

म॒रुतो॑ गृ॒हमे॒धि॒नो य॑जति । भा॒ग॒धे॒ये-नै॒वैनान्थ्-स॑म॒दर्ध॑यति ।

अ॒ग्नि॒ऽस्वि॑ष्ट॒कृतं॑ य॒जति॑ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै । इ॒डा॒न्तो भ॑वति () ।

प॒श॒वो वा इ॒डा । प॒शु॒ष्वे॒वोप॑रि॒ष्टात् प्र॑ति॒ ति॒ष्ठति॑ ॥ 45 (12)

(अ॒सु॒रा - अ॒श्रय॑न् - गृ॒हमे॒धीयं॑ च॒रुं नि॒र॒व॒पन् - न॒जु॒ह॒वु -

र॒न्वा - हे॒डा॒न्तो भ॑वति द्वे च) (A6)

1.6.7 अनुवाकं 7 - तच्छेषः

T.B.1.6.7.1

यत्प॒त्नी गृ॒हमे॒धीय॑-स्या॒श्नी॒यात् । गृ॒हमे॒द्ध्ये॒व स्या॑त् ।

वि त्व॑स्य य॒ज्ञ ऋ॒ध्ये॒त । यन्ना॒श्नी॒यात् । अ॒गृ॒हमे॒धी स्या॑त् ।

नास्य॑ य॒ज्ञो व्यृ॑द्ध्ये॒त । प्र॒ति॒वेशं॑ प॒चेयुः॑ । तस्या॒श्नी॒यात् ।

गृ॒हमे॒द्ध्ये॒व भ॑वति । नास्य॑ य॒ज्ञो व्यृ॑द्ध्यते । 46 (10)

T.B.1.6.7.2

ते दे॒वा गृ॒हमे॒धीये॒नेष्ट्वा । आ॒शि॒ता अ॒भवन् । आ॒ज्ज॒ताभ्य॑ज्जत ।
 अनु॑ व॒थ्सा-न॒वासयन् । तेभ्योऽसु॒राः क्षु॒धं प्रा॒हिण्वन् ।
 सा दे॒वेषु॑ लो॒कम॒वित्त्वा । अ॒सु॒रान्-पुन॑रगच्छत् । गृ॒हमे॒धीये॒नेष्ट्वा ।
 आ॒शि॒ता भव॑न्ति । आ॒ज्ज॒तेभ्य॑ज्जते । 47 (10)

T.B.1.6.7.3

अनु॑ व॒थ्सान् वा॒सय॑न्ति ।
 भ्रातृ॑व्यायै॒व तद्-यज॑मानः क्षु॒धं प्रा॒हिणो॑ति ।
 ते दे॒वा गृ॒हमे॒धीये॒नेष्ट्वा । इन्द्रा॑य निष्का॒सं न्य॑दधुः ।
 अ॒स्माने॒व श्व इन्द्रो॑ निहि॒तभा॒ग उपा॑वर्तितेति ।
 तानिन्द्रो॑ निहि॒तभा॒ग उपा॑वर्तत । गृ॒हमे॒धीये॒नेष्ट्वा ।
 इन्द्रा॑य निष्का॒सं निद॑द्ध्यात् । इन्द्र॑ ए॒वैनं
 निहि॒तभा॒ग उपा॑वर्तते । गा॒र्हप॑त्ये जुहोति । 48 (10)

T.B.1.6.7.4

भा॒गधे॒येने॒वैनं॑ सम॒र्धय॑ति । ऋ॒षभ॑माह्वयति ।
 व॒षट्का॒र ए॒वास्य॑ सः ।
 अथो॑ इन्द्रि॒यमे॒व तद्-वी॒र्यं॑ यज॑मानो भ्रातृ॑व्यस्य वृ॒द्धे ।

इन्द्रो॑ वृ॒त्रञ् ह॒त्वा । परां॑ प॒राव॒त-म॒गच्छ॑त् ।

अपा॑राधमि॒ति म॒न्यमा॑नः । सोऽब्र॑वीत् ।

क इ॒दं वै॑दिष्य॒तीति॑ । तेऽब्रु॑वन् म॒रुतो॑ वरं॑ वृ॒णाम॑है । 49 (10)

T.B.1.6.7.5

अथ॑ व॒यं वै॑दाम । अ॒स्मभ्य॑मे॒व प्र॑थ॒मञ् ह॒विर्नि॑रुप्याता इति॑ ।

त ए॒नम॑द्ध्य-क्रीड॒न् । तत्क्री॒डिनां॑ क्रीडि॒त्वम् ।

यन् म॒रुद्भ्यः॑ क्री॒डिभ्यः॑ प्र॑थ॒मञ् ह॒विर्नि॑रुप्यते विजि॒त्यै ।

सा॒कञ् सूर्ये॑णोद्य॒ता निर्व॑पति ।

ए॒तस्मि॑न् वै लो॒क इन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑हन्थ् स॒मृद्ध्यै॑ ।

ए॒तद्-ब्रा॑ह्म॒णान्ये॒व पञ्च॑ ह॒वीञ्षि॑ । ए॒तद्-ब्रा॑ह्म॒ण ऐ॒न्द्रा॒ग्नः ।

अथै॒ष ऐ॒न्द्रश्च॒रुर्-भ॑वति () । 50 (10)

T.B.1.6.7.6

उ॒द्धारं॑ वा ए॒तमि॑न्द्र उ॒दहर॑त । वृ॒त्रञ् ह॒त्वा । अ॒न्यासु॑ दे॒वता॑स्वधि॑ ।

य॒देष॑ ऐ॒न्द्र-श्च॒रुर् भ॑वति । उ॒द्धार॑मे॒व तं य॑ज॒मान॑ उ॒द्धर॑ते ।

अ॒न्या॒सु प्र॒जास्व॒धि । वै॒श्व॒क॒र्म॒ण ए॒क॒क॒पा॒लो भ॒वति॑ ।

वि॒श्वा॒न्ये॒व ते॒न क॒र्मा॒णि य॒ज॒मा॒नो ऽव॒रु॒न्धे ॥ 51 (8)

(ऋ॒द्ध्य॒तेऽ-भ्य॑ज्ज॒ते-जु॑होति-वृ॒णाम॑है-भ॒वत्य॑- +ष्टौ च) (A7)

1.6.8 अनुवाकं 8 – पितृयज्ञः

T.B.1.6.8.1

वै॒श्व॒दे॒वे॒न वै प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत ।

ता व॒रु॒ण-प्र॒घासै॑र्-व॒रु॒णपा॑शादमुञ्चत् । सा॒क॒मे॒धैः प्र॒त्य॑स्थापयत् ।

त्र्य॒म्ब॒कै रु॒द्रं नि॒रवा॑दयत । पि॒तृ॒य॒ज्ञे॒न सु॒वर्गं॑ लो॒कम॑गमयत् ।

यद्-वै॒श्व॒दे॒वे॒न य॒ज॒ते । प्र॒जा ए॒व तद्-य॑जमानः सृजते ।

ता व॒रु॒ण-प्र॒घासै॑र्-व॒रु॒णपा॑शान्-मुञ्चति ।

सा॒क॒मे॒धैः प्र॒तिष्ठा॑पयति । त्र्य॒म्ब॒कैरु॒द्रं नि॒रव॑दयते । 52 (10)

T.B.1.6.8.2

पि॒तृ॒य॒ज्ञे॒न सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑मयति । द॒क्षि॒णतः॑ प्रा॒ची॒ना॒वी॒ती निर्व॑पति ।

द॒क्षि॒णा॒वृ॒द्धि पि॒तृ॒णाम् । अ॒ना॒दृत्य॑ तत् । उ॒त्तर॑त ए॒वोप॑वीय निर्वपेत् ।

उ॒भये॑ हि दे॒वाश्च पि॒तर॑श्चे॒ज्यन्ते॑ । अथो॒ यदे॒व द॒क्षि॒णा॒र्ध्नेऽधि॑ श्रयति ।

तेन दक्षिणावृत् । सोमाय पितृमते पुरोडाशं षट्कपालं निर्वपति ।

सम्वत्सरो वै सोमः पितृमान् । 53 (10)

T.B.1.6.8.3

सम्वत्सरमेव प्रीणाति । पितृभ्यो बर्हिषद्भ्यो धानाः ।

मासा वै पितरो बर्हिषदः । मासानेव प्रीणाति ।

यस्मिन् वा ऋतौ पुरुषः प्रमीयते । सोऽस्यमुष्मिन् लोके भवति ।

बहुरूपा धाना भवन्ति । अहोरात्राणां मभिजित्यै ।

पितृभ्योऽग्निष्वात्तेभ्यो मन्थम् ।

अर्द्धमासा वै पितरोऽग्निष्वात्ताः । 54 (10)

T.B.1.6.8.4

अर्द्धमासानेव प्रीणाति । अभिवान्यायै दुग्धे भवति ।

सा हि पितृदेवत्यं दुहे । यत् पूर्णम् । तन् मनुष्याणाम् ।

उपर्यर्द्धो देवानाम् । अर्द्धः पितृणाम् । अर्द्ध उपमन्थति ।

अर्द्धो हि पितृणाम् । एकयोपमन्थति । 55 (10)

T.B.1.6.8.5

एका॑ हि पि॒त॒णाम् । दक्षि॑णोपमन्थति । दक्षि॑णा वृद्धि॑ पि॒त॒णाम् ।

अना॑रभ्योपमन्थति । तद्धि॑ पि॒त॒न्-गच्छ॑ति ।

इ॒मां दि॒शं वैदि॑मुद्धन्ति ।

उ॒भये॑ हि दे॒वाश्च॑ पि॒तर॑श्चेज्यन्ते॑ । चतुः॑ स्रक्तिर्भवति ।

सर्वा॑ ह्यनु॑ दि॒शः पि॒तरः॑ । अखा॑ता भवति । 56 (10)

T.B.1.6.8.6

खा॑ता हि दे॒वाना॑म् । म॒द्ध्यतो॑ ऽग्निराधीयते ।

अ॒न्ततो॑ हि दे॒वाना॑-माधीयते॑ ।

वर्षी॑यानि॒ध्म इ॒ध्माद्-भव॑ति व्यावृ॒त्त्यै ।

परि॑ श्रयति । अ॒न्तर्हि॑तो हि पि॒त॒लो॒को म॑नुष्यलो॒कात् ।

यत्-परु॑षि दि॒नम् । तद्-दे॒वाना॑म् ।

यद॒न्तरा॑ । तन्-म॑नुष्या॒णाम् । 57 (10)

T.B.1.6.8.7

यथ्॑ समूलम् । तत् पि॒त॒णाम् । समूलं॑ ब॒र्हिर्-भव॑ति व्यावृ॒त्त्यै ।

दक्षि॑णा स्तृणाति । दक्षि॑णा वृद्धि॑ पि॒त॒णाम् । त्रिः॑ पर्येति ।

तृ॒तीये॒ वा इ॒तो लो॒के पि॒तरः॑ । ता॒नेव॑ प्री॒णाति॑ ।

त्रिः पुनः॑ पर्येति । षट्॑त्संपद्यन्ते । 58 (10)

T.B.1.6.8.8

षड्॑वा ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तू॒नेव॑ प्री॒णाति॑ । यत् प्र॑स्तरं॒ यँजु॑षा गृ॒ह्णी॒यात् ।

प्र॒मायु॑को॒ यज॑मानः स्यात् । यन्न॑ गृ॒ह्णी॒यात् । अ॒नाय॑तनः स्यात् ॥

तू॒ष्णीमे॒व न्य॑स्येत् । न प्र॒मायु॑को भवति । न॒नाय॑तनः ।

यत्-त्रीन्-प॑रि॒धीन् प॑रिद॒द्ध्य॑यात् । 59 (10)

T.B.1.6.8.9

मृ॒त्युना॑ यज॑मानं॒ परि॑ गृ॒ह्णी॒यात् । यन्न॑ प॑रि-द॒द्ध्य॑यात् ।

रक्षाँ॑सि य॒ज्ञं ह॑न्युः । द्वौ प॑रि॒धी प॑रिदधाति । रक्ष॑सा-मप॑हत्यै ।

अथो॑ मृ॒त्योरे॒व यज॑मान-मु॒त्सृ॑जति ।

यत् त्री॑णि त्री॑णि ह॒वीं॒ष्युदा॑हरेयुः । त्रय॑स्त्रय॒ एषाँ॑ साकं॒ प्रमी॑येरन् ।

एकै॑क-म॒नूची॑ना-न्यु॒दाह॑रन्ति ।

एकै॑क ए॒वैषा॑म॒न्वञ्चः॑ प्रमी॑यते () । क॒शिपु॑ क॒शिप॑व्याय ।

उ॒प॒बर्ह॑ण-मु॒प॒बर्ह॑ण्याय । आ॒ञ्जन॑-मा॒ञ्ज॒न्या॑य ।

अ॒भ्य॒ञ्जन॑-म॒भ्य॒ञ्ज॒न्या॑य । य॒थाभा॒गमे॒वैना॑न् प्री॒णाति॑ ॥ 60 (15)

(निरवदयते - पितृमा - नग्निष्वात्ता - एकयोप मन्थ - त्यखाता
भवति-मनुष्याणां - पद्यन्ते - परिदद्ध्यान् - मीयते पञ्च च) (A8)

1.6.9 अनुवाकं 9 - तच्छेषः

T.B.1.6.9.1

अ॒ग्नये॑ दे॒वेभ्यः॑ पि॒तृभ्यः॑ समि॒द्ध्यमा॑ना॒यानु॑ब्रूहीत्याह ।
उ॒भये॑ हि दे॒वाश्च पि॒तरश्चे॒ज्यन्ते॑ ॥ ए॒काम॒न्वाह॑ । ए॒का हि पि॒तृणा॑म् ।
त्रि॒रन्वा॑ह । त्रि॒र्हि दे॒वाना॑म् । आ॒घारा॑वा॒घार॑यति ।
य॒ज्ञ प॒रुषो॑रनन्तरित्यै । ना॒र्षेयं॑ ँवृणीते । न हो॒तार॑म् । 61 (10)

T.B.1.6.9.2

यदा॒र्षेयं॑ ँवृणीत । यद्धो॒तार॑म् । प्र॒मायु॑को यज॒मानः॑ स्यात् ।
प्र॒मायु॑को हो॒ता ॥ तस्मान्न॑ वृणीते । यज॒मान॑स्य हो॒तुर्-गो॒पीथा॑य ।
अप॑ब॒र्हिषः॑ प्रया॒जान्-य॑जति । प्र॒जा वै ब॒र्हिः ।
प्र॒जा ए॒व मृ॒त्यो॒रु॒थ्सृ॑जति । आ॒ज्यभा॑गौ यजति । 62 (10)

T.B.1.6.9.3

य॒ज्ञस्यै॒व चक्षु॑षी॒ नान्त॑रेति । प्रा॒ची॒ना॒वी॒ती सोमं॑ ँयजति ।
पि॒तृदे॒वत्या॑ हि । ए॒षा ऽऽहु॑तीः । पञ्च॑ कृ॒त्वोऽव॑द्यति ।

पञ्च॑ ह्ये॒ता दे॒वताः॑ । द्वे॑ पु॒रोऽनु॒वाक्ये॑ । या॒ज्या दे॒वता॑ वषट्कारः॑ ।

ता ए॒व प्री॑णाति । सन्त॑तम॒व द्य॑ति । 63 (10)

T.B.1.6.9.4

ऋ॒तूनां॑ संत॑त्यै । प्रै॒वैभ्यः॑ पूर्॒वया॑ पु॒रोऽनु॒वाक्य॑या ऽऽह ।

प्र॒णय॑ति द्वि॒तीय॑या । ग॒मय॑ति या॒ज्य॑या । तृ॒तीये॒ वा इ॒तो लो॒के पि॒तरः॑ ।

अ॒ह ए॒वैनान्॑ पूर्॒वया॑ पु॒रोऽनु॒वाक्य॑या ऽत्या॑नयति । रा॒त्रियै॑ द्वि॒तीय॑या ।

ऐ॒वैनान्॑ या॒ज्य॑या ग॒मय॑ति । दक्षि॑णतो॒ऽवदा॑य ।

उद॑ङ्मु॒ति क्रा॑मति॒ व्यावृ॑त्त्यै । 64 (10)

T.B.1.6.9.5

आ स्व॑धेत्या-श्राव॑यति । अस्तु॑ स्व॑धेति॒ प्रत्या॑श्राव॑यति ।

स्व॒धा नम॑ इति॒ वषट्क॑रोति । स्व॒धाका॑रो हि पि॒तृणा॑म् ।

सोम॑म॒ग्रे य॑जति । सोम॑ प्र॒याजा॒ हि पि॒तरः॑ । सोमं॑ पि॒तृम॑न्तं य॑जति ।

स॒म्व॑त्स॒रो वै सोमः॑ पि॒तृमा॑न् । स॒म्व॑त्स॒रमे॒व तद्-य॑जति ।

पि॒तृन्-ब॑र्हिष॒दो य॑जति । 65 (10)

T.B.1.6.9.6

ये वै यज्वानः । ते पितरो बर्हिषदः । तानेव तद्-यजति ।
 पितृ॑नग्नि॒ष्वात्ता॑न् यजति । ये वा अयज्वानो गृहमे॒धिनः॑ ।
 ते पितरो॑ऽग्नि॒ष्वात्ताः॑ । तानेव तद्-यजति ।
 अग्निं॑ क॒व्यवा॑हनं यजति ।
 य ए॒व पि॒तृणा॑मग्निः । तमे॒व तद्-यजति॑ । 66 (10)

T.B.1.6.9.7

अथो॑ यथा॒ऽग्नि॑ स्वि॒ष्टकृ॑तं यजति । तादृ॒गे॒व तत् ।
 ए॒तत्ते॑ त॒त ये च॒ त्वाम॑न्विति॒ तिसृ॑षु स॒क्तीषु॑ निदधाति ।
 तस्मा॒दा तृ॒तीया॒त् पुरु॑षान्नाम॒ न गृ॑ह्णन्ति । ए॒ताव॑न्तो हीज्यन्ते॑ ।
 अत्र॑ पि॒तरो यथा॑भा॒गं म॑न्द॒ध्वमि॒त्याह॑ । ह्री॒का हि पि॒तरः॑ ।
 उद॑ज्जो निष्क्रामन्ति । ए॒षा वै म॑नु॒ष्याणां॑ दिक् ।
 स्वा॒मे॒व तद्-दि॒शम॑नु निष्क्रामन्ति । 67 (10)

T.B.1.6.9.8

आ॒ह॒व॒नीय॑-मुपतिष्ठन्ते । न्ये॒वास्मै॑ तद्ध॒नुव॑ते । यथ्स॒त्याह॑वनीये॑ ।
 अथा॒न्यत्र॑ चरन्ति । आ॒तमि॑तोरुपतिष्ठन्ते । अ॒ग्निमे॒वोप॑द्र॒ष्टारं॑ कृ॒त्वा ।

पितॄन्-नि॒रव॑दयन्ते । अन्तं॑ वा ए॒ते प्रा॒णानां॑ गच्छन्ति ।

य आ॒तमि॑तोरुपतिष्ठन्ते । सु॒स॒न्दृ॒शं त्वा व॑यमित्याह । 68 (10)

T.B.1.6.9.9

प्रा॒णो वै सु॒स॒न्दृ॒क् । प्रा॒णमे॒वात्मन्-॑दधते ।

यो॒जा न्वि॑न्द्र ते ह॒री इ॒त्याह॑ । प्रा॒णमे॒व पु॒नर्यु॑ङ्ग ।

अक्ष॑न्नमीमदन्त॒ हीति॑ गा॒र्हप॑त्य-मुपतिष्ठन्ते ।

अक्ष॑न्नमीमदन्ताथ त्वोपतिष्ठामह॒ इति॑ वावैतदाह ।

अमी॑मदन्त पि॒तरः॑ सो॒म्या इ॒त्यभि॑ प्रपद्यन्ते ।

अमी॑मदन्त पि॒तरोऽथ॑ त्वाऽभि॑ प्रपद्यामह॒ इति॑ वावैतदाह ।

अपः॑ परिषिञ्चति । मा॒र्जय॑त्येवैनान् । 69 (10)

T.B.1.6.9.10

अथो॑ तर्पयत्येव । तृ॒प्यति॑ प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ । य ए॒वं वे॑द ।

अप॑ बर्हिषावनूयाजौ यजति । प्र॒जा वै बर्हिः॑ ।

प्र॒जा ए॒व मृ॒त्योरु॑त्थसृजति । च॒तुरः॑ प्रयाजान् यजति । द्वा॒वनू॑याजौ ।

षट्त्सं॑पद्यन्ते । षड्वा ऋ॒तवः॑ () । 70 (10)

T.B.1.6.9.11

ऋ॒तू॒ने॒व प्री॑णाति । न प॒त्यन्वा॑स्ते । न स॒म्या॑जयन्ति ।
यत्प॒त्यन्वा॑सीत । यत्स॒म्या॑जये॒युः । प्र॒मायु॑का स्यात् ।
तस्मान्ना॒न्वास्ते॑ । न स॒म्या॑जयन्ति । प॒त्नियै॑ गोपी॒थाय॑ ॥ 71 (9)
(हो॒ता॒र - मा॒ज्य॒भा॒गौ य॒जति॑ - स॒न्त॒त॒म॒व॒द्यति॑ - व्या॒वृ॒त्त्यै -
ब॒र्हि॒षदो॑ य॒जति॑ - तमे॒व तद् य॒ज- त्य॒नु निष्क्रा॑मन्त्या - है -
नान् - ऋ॒त॒वो - +न॒व च॑) (A9)

1.6.10 अनुवाकं 10 - त्र्यम्बकहवींषि

T.B.1.6.10.1

प्र॒ति॒पू॒रुष॑मे॒क॒क॒पा॒लान् निर्व॑पति । जा॒ता ए॒व प्र॒जा रु॒द्रान्नि॒रव॑दयते ।
ए॒क॒म॒ति॒रि॒क्तम् । ज॒नि॒ष्य॒मा॒णा ए॒व प्र॒जा रु॒द्रान्नि॒रव॑दयते ।
ए॒क॒क॒पा॒ला भ॑वन्ति । ए॒क॒धै॒व रु॒द्रं नि॒रव॑दयते । नाभि॒घा॒रय॑ति ।
यद॑भि॒घा॒रयै॑त् । अ॒न्त॒र॒व॒चा॒रि॒णं रु॒द्रं कुर्या॑त् ।
ए॒को॒ल्मु॒केन॑ यन्ति । 72 (10)

T.B.1.6.10.2

तद्धि॑ रु॒द्रस्य॑ भा॒ग॒धेय॑म् । इ॒मां दि॒शं य॑न्ति । ए॒षा वै रु॒द्रस्य॑ दिक् ।
स्वा॒यामे॒व दि॒शि रु॒द्रं नि॒रव॑दयते ।

रु॒द्रो वा अ॒प॒शु॒काया॒ आ॒हु॒त्यै नातिष्ठ॑त ।

अ॒सौ ते प॒शुरि॒ति निर्दि॑शेद्यं द्वि॒ष्यात् । यमे॒व द्वेष्टि॑ ।

तम॑स्मै प॒शुं निर्दि॑शति । यदि न द्वि॒ष्यात् ।

आ॒खु॒स्ते प॒शुरि॒ति ब्रू॒यात् । 73 (10)

T.B.1.6.10.3

न ग्रा॒म्यान् प॒शून् हि॒नस्ति॑ । ना॒र॒ण्यान् । च॒तु॒ष्प॒थे जु॑होति ।

ए॒ष वा अ॒ग्नीनां॑ प॒ङ्बी॒शो ना॑म । अ॒ग्नि॒व॒त्ये॒व जु॑होति ।

म॒द्ध्य॒मे॒न प॒र्णेन॑ जुहोति । स्रु॒ग्ध्यै॒षा । अ॒थो ख॒लु ।

अ॒न्त॒मे॒नै॒व हो॑तव्यम् । अ॒न्त॒त ए॒व रु॒द्रं नि॒र॒व॒द॒य॒ते । 74 (10)

T.B.1.6.10.4

ए॒ष ते रु॒द्र भा॒गः स॒ह स्व॒स्राऽम्बि॑क॒येत्या॑ह ।

श॒र॒द्वा अ॒स्याम्बि॑का स्व॒सा । त॒या वा ए॒ष हि॒नस्ति॑ । य॒ऽहि॒नस्ति॑ ।

त॒यै॒वैन॑ सह श॒म॒य॒ति । भे॒ष॒जं ग॒व इ॒त्या॑ह ।

या॒व॒न्त ए॒व ग्रा॒म्याः प॒श॒वः । तेभ्यो॑ भे॒ष॒जं क॑रोति ।

अ॒वा॒म्ब रु॒द्रम॑दि॒मही॑त्याह । आ॒शि॒ष॒मे॒वैता॑माशास्ते । 75 (10)

T.B.1.6.10.5

त्र्यम्बकं॑ य॒जाम॒ह इ॒त्या॒ह । मृ॒त्योर् मु॒क्षी॒य मा ऽमृ॒तादि॒ति वा॒वैत॒दा॒ह ।
उ॒त्कि॒रन्ति॑ । भ॒गस्य॑ ली॒प्सन्ते॑ । मू॒ते कृ॒त्वाऽऽस॑जन्ति ।
यथा॑ ज॒नं य॒तेऽव॒सं क॒रोति॑ । ता॒दृगे॒वत॑त् ।
ए॒ष ते रु॒द्र भा॒ग इ॒त्या॒ह नि॒रव॑त्यै । अ॒प्रती॑क्ष॒माय॑न्ति ।
अ॒पः परि॑षिञ्चति () । रु॒द्रस्या॒न्तर्हि॑त्यै ।
प्र वा ए॒तेऽस्मा॑-ल्लो॒काच्च॑वन्ते । ये त्र्य॑म्बकैश्चरन्ति ।
आ॒दि॒त्यं च॒रुं पु॒नरे॒त्य नि॒र्वप॑ति । इ॒यं वा अ॒दि॒तिः ।
अ॒स्यामे॒व प्र॒ति ति॑ष्ठन्ति ॥ 76 (16) (य॒न्ति - ब्रू॒यान् - नि॒रव॑दयते -
शा॒स्ते - सि॒ञ्चति॑ षट्च) (A10)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(अ॒नु॒म॒त्यै - वै॒श्वदे॒वेन॑ ताः सृ॒ष्टा - स्त्रि॒वृत् - प्र॒जाप॑तिः स॒वि -
तो॒त्तर॑स्यां - दे॒वासु॒राः सो॒ऽग्नि॑र् - यत् प॒त्नी -
वै॒श्वदे॒वेन॑ ता व॒रुण॑प्र॒घासै॑ - र॒ग्नये॑ दे॒वेभ्यः॑ - प्र॒तिपू॑रुषं द॒श)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(अ॒नु॒म॒त्यै - प्र॒थम॑जो व॒त्सो - ब॒हुरू॒पा हि प॒शव॑ - स्तस्मा॑त्

पृथ॒मा॒त्रं – यँ॒द॒ग्ने॒ऽनी॒क॒व॒त – उ॒द्धारं॑ वा – अ॒ग्ने॒ दे॒वे॒भ्य॑ –
ऋ॒तू॒ने॒व ष॒ट्थ॑स॒प्त॒तिः)

First and Last Word of 6th Prapaatakam :-

(अ॒नु॒म॒त्यै – प्र॒ति ति॒ष्ठ॒न्ति)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके षष्ठः प्रपाठकः समाप्तः ॥

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam1

Prapaatakam 6 (TB 1.6)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	11	116
Anuvakam 2	7	70
Anuvakam 3	10	104
Anuvakam 4	5	56
Anuvakam 5	6	60
Anuvakam 6	6	62
Anuvakam 7	6	58
Anuvakam 8	9	95
Anuvakam 9	11	109
Anuvakam 10	5	56
Total →	76	786

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1.7 प्रथमाष्टके सप्तमः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं

1.7.1 अनुवाकं 1 – शुनासीरीयेन्द्रतुरीयपञ्चावत्तीयापामार्गहोमाः

T.B.1.7.1.1

ए॒तद्-ब्रा॒ह्म॒णान्ये॒व पञ्च॑ ह॒वी॒षि॑ । अ॒थेन्द्रा॑य शु॒नासी॑राय
पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ निर्व॒पति॑ । स॒म्व॑त्स॒रो वा॑ इन्द्रा॒ शुना॑सीरः ।
स॒म्व॑त्स॒रेणै॒वास्मा॑ अ॒न्नम॑व रुन्धे । वा॒यव्यं॑ प॒यो भ॑वति ।
वा॒युर्वै वृ॑ष्ट्यै प्र॒दाप॑यिता । स ए॒वास्मै॑ वृ॒ष्टिं प्र॑दापयति ।
सौ॒र्य एक॑क॒पालो॑ भवति । सूर्ये॑ण वा अ॒मुष्मि॑ल्लो॒के वृ॑ष्टिर्धृ॒ता ।
स ए॒वास्मै॑ वृ॒ष्टिं नि॑ यच्छति । 1 (10)

T.B.1.7.1.2

द्वा॒दश॑गव॒ः सी॒रं दक्षि॑णा स॒मृद्ध्यै॑ । दे॒वा॒सुराः॑ स॒म्य॑त्ता आसन् ।
ते दे॒वा अ॒ग्निम॑ब्रुवन् । त्वया॑ वी॒रेणा॑सुरा॒न-भि॑भवा॒मेति॑ ।
सोऽब्र॑वीत् । त्रे॒धाऽह॑मा॒त्मानं॑ वि॒करि॑ष्य इति । स त्रे॒धा ऽऽत्मा॑नं
व्य॑कुरुत । अ॒ग्निं तृ॑तीयम् । रु॒द्रं तृ॑तीयम् । वरु॑णं तृ॑तीयम् । 2 (10)

T.B.1.7.1.3

सोऽब्रवीत् । क इदं तुरीयमिति । अहमितीन्द्रोऽब्रवीत् ।
 सं तु सृजावहा इति । तौ समसृजेताम् । स इन्द्रस्तुरीय-मभवत् ।
 यदिन्द्र-स्तुरीय-मभवत् । तदिन्द्र-तुरीयस्यैन्द्र-तुरीयत्वम् ।
 ततो वै देवा व्यजयन्त । यदिन्द्रतुरीयं निरुप्यते विजित्यै । 3 (10)

T.B.1.7.1.4

वहिनी धेनुर्-दक्षिणा । यद्-वहिनी । तेनाग्नेयी । यद्-गौः ।
 तेन रौद्री । यद्-धेनुः । तेनैन्द्री । यथस्त्री सती दान्ता ।
 तेन वारुणी समृद्ध्यै । प्रजापतिर्-यज्ञमसृजत । 4 (10)

T.B.1.7.1.5

तꣳ सृष्टꣳ रक्षाꣳस्यजिघाꣳसन् ।
 स एताः प्रजापति-रात्मनो देवता निरमिमीत ।
 ताभिर्वै स दिग्भ्यो रक्षाꣳसि प्राणुदत ।
 यत् पञ्चावतीयं जुहोति ।
 दिग्भ्य एव तद्-यजमानो रक्षाꣳसि प्रणुदते ।
 समूढꣳ रक्षः संदग्धꣳ रक्ष इत्याह । रक्षाꣳस्येव संदहति ।
 अग्नये रक्षोघ्ने स्वाहेत्याह ।

दे॒वता॑भ्य ए॒व वि॒जि॒ग्या॒नाभ्यो॑ भा॒गधे॑यं करोति ।

प्र॒ष्टि॒वाही॑ रथो दक्षि॑णा समृ॑द्ध्यै । 5 (10)

T.B.1.7.1.6

इन्द्रो॑ वृ॒त्रञ् ह॒त्वा । अ॒सुरा॑न् प॒राभा॑व्य । नमु॑चिमासुरं ना॒लभ॑त ।
तञ् श॒च्याऽगृ॑ह्णात् । तौ सम॑लभेताम् । सोऽ॒स्मा-द॒भि॒शु॒न॒तरोऽ॑भवत् ।
सोऽब्र॑वीत् । सं॒धाञ् सं॑दधावहै । अथ॒ त्वाऽव॑ स्रक्ष्यामि ।

न मा शु॒ष्के॑ण ना॒र्द्रेण॑ ह॒नः । 6 (10)

T.B.1.7.1.7

न दि॒वा न न॑क्तमि॒ति । स ए॒तम॒पां फे॑नमसिञ्चत् ।
न वा ए॒ष शु॒ष्को ना॒र्द्रो व्यु॑ष्टा ऽसीत् । अनु॑दि॒तः सूर्यः॑ ।
न वा ए॒तद्-दि॒वा न न॑क्तम् । तस्यै॒तस्मिन्॑ लो॒के ।
अ॒पां फे॑नेन शि॒र उ॑दवर्तयत् । तदे॒नम॑न्ववर्तत । मि॒त्रद्रु॑गिति । 7 (9)

T.B.1.7.1.8

स ए॒तान॑पा॒मार्गा॑न॒जन॑यत् । तान॑जुहोत् । तैर्वै॑ स रक्षा॑स्यपा॒हत॑ ।
यद॑पा॒मार्ग॑ हो॒मो भ॑वति । रक्ष॑सा-मप॒हत्यै॑ । ए॒कोल् मु॒केन॑ यन्ति ।

तद्धि॑ रक्ष॑सां भा॒ग॒धेय॑म् । इ॒मां दि॑शं य॑न्ति । ए॒षा वै रक्ष॑सां दिक् ।
स्वा॒यामे॑व दि॒शि रक्षा॑सि ह॒न्ति । 8 (10)

T.B.1.7.1.9

स्व॒कृत॑ इ॒रिणे॑ जु॒होति॑ प्र॒दरे॑ वा । ए॒तद् वै रक्ष॑सामा॒यत॑नम् ।
स्व ए॒वाय॑त॒ने रक्षा॑सि ह॒न्ति । पर्ण॑म॒र्येन॑ सु॒वेण॑ जु॒होति॑ ।
ब्र॒ह्म वै पर्णः॑ । ब्र॒ह्मणै॑व रक्षा॑सि ह॒न्ति ।
दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सव॑ इत्याह । स॒वितृ॑प्र॒सूत॑ ए॒व रक्षा॑सि ह॒न्ति ।
ह॒तञ् रक्षो॑ ऽव॒धिष्म॑ रक्ष॒ इत्याह॑ । रक्ष॑सा॒ञ् स्तृत्यै॑ () ।
यद्व॒स्ते तद्-दक्षि॑णा नि॒रव॑त्यै । अ॒प्रती॑क्ष॒मा य॑न्ति ।
रक्ष॑सा-मन्त॒र्.हि॑त्यै ॥ 9 (13)

(य॒च्छति॑ - वरु॑णं तृती॒यं - वि॒जित्या॑ - अ॒सृज॑त - स॒मृद्ध्यै॑ -
ह॒नो - मि॒त्रद्रु॑गि॒ति - ह॒न्ति - स्तृत्यै॑ त्रीणि॑ च) (A1)

1.7.2 अनुवाकं 2 - देविकावहवींषि

T.B.1.7.2.1

धा॒त्रे पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ नि॒र्वप॑ति । स॒म्व॑त्स॒रो वै धा॒ता ।
स॒म्व॑त्स॒रेणै॑वा॒स्मै प्र॒जाः प्र॑ज॒नय॑ति । अ॒न्वेवा॒स्मा अ॑नु॒मति॑र्मन्यते ।

रा॒ते रा॒का । प्र॒ सि॒नीवा॒ली ज॒नय॑ति ।
 प्र॒जास्वे॒व प्र॒जाता॑सु कु॒ह्वा वाचं॑ दधाति ।
 मि॒थुनौ॑ गा॒वौ दक्षि॑णा स॒मृद्ध्यै॑ ।
 आ॒ग्ना॒वैष्ण॑व-मे॒काद॑शकपालं॒ निर्व॑पति ।
 ऐ॒न्द्रा॒वैष्ण॑व-मे॒काद॑शकपालम् । 10 (10)

T.B.1.7.2.2

वैष्ण॑वं त्रि॒कपाल॑म् । वी॒र्यं॑ वा अ॒ग्निः । वी॒र्यमि॑न्द्रः । वी॒र्यं॑ वि॒ष्णुः ।
 प्र॒जा ए॒व प्र॒जाता॑ वी॒र्यं॑ प्र॒तिष्ठा॑पयति । तस्मा॑त् प्र॒जा वी॒र्या॑वतीः ।
 वा॒मन॑ ऋ॒षभो॑ व॒ही दक्षि॑णा । य॒द्वही॑ । तेना॑ग्नेयः । यदृ॒षभः॑ । 11 (10)

T.B.1.7.2.3

तेनै॑न्द्रः । य॒द्वाम॑नः । तेन॑ वैष्ण॒वः स॒मृद्ध्यै॑ ।
 अ॒ग्नी॒षोमी॑य-मे॒काद॑शकपालं॒ निर्व॑पति ।
 इ॒न्द्रा॒सोमी॑य-मे॒काद॑शकपालम् ।
 सौ॒म्यं च॒रुम् । सोमो॑ वै रे॒तोधाः॑ । अ॒ग्निः प्र॒जानां॑ प्र॒जन॑यिता ।
 वृ॒द्धाना॑मिन्द्रः प्र॒दाप॑यिता । सोम॑ ए॒वास्मै॑ रे॒तो द॑धाति । 12 (10)

T.B.1.7.2.4

अ॒ग्निः प्र॒जां प्र॒जन॑यति । वृ॒द्धामिन्द्रः॑ प्र॒यच्छ॑ति ।
 ब॒भ्रुर्-दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै । सो॒मापौ॒ष्णं च॒रुं निर्व॑पति ।
 ऐ॒न्द्रापौ॒ष्णं च॒रुम् । सो॒मो वै रे॒तो॒धाः । पू॒षा प॑शूनां प्र॒जन॑यिता ।
 वृ॒द्धानामिन्द्रः॑ प्र॒दाप॑यिता ।
 सो॒म ए॒वास्मै॑ रे॒तो द॑धाति । पू॒षा प॑शून् प्र॒जन॑यति । 13 (10)

T.B.1.7.2.5

वृ॒द्धानिन्द्रः॑ प्र॒यच्छ॑ति । पौ॒ष्णश्च॒रुर्-भ॑वति । इ॒यं वै पू॒षा ।
 अ॒स्यामे॒व प्र॑ति तिष्ठति । श्या॒मो दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।
 ब॒हु वै पु॑रुषोऽमे॒द्ध्य-मु॑पगच्छति । वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑कपालं निर्व॑पति ।
 स॒म्व॑त्सरो वा अ॒ग्निर्-वै॑श्वान॒रः । स॒म्व॑त्सरेणै॒वैन॑ स्व॒दय॑ति ।
 हि॒रण्यं दक्षि॑णा । 14 (10)

T.B.1.7.2.6

प॒वित्रं॑ वै हि॒रण्य॑म् । पु॒नात्ये॒वैन॑म् । ब॒हु वै रा॑ज॒न्यो ऽनृ॑तं करोति ।
 उ॒प जा॒म्यै ह॑रते । जि॒नाति॑ ब्रा॒ह्मण॑म् । व॒दत्य॑नृ॒तम् ।
 अ॒नृते॑ खलु वै क्रि॒यमा॑णे वरु॒णो गृ॑ह्णाति ।
 वा॒रुणं॑ य॒वम॑यं च॒रुं निर्व॑पति ।

वरुणपाशादेवैनं मुञ्चति । अश्वो दक्षिणा () ।

वारुणो हि देवतयाऽश्वः समृद्ध्यै ॥ 15 (11)

(ऐन्द्रावैष्णावमेकादशकपालं-यदृषभो- दधाति-पूषा पशून् प्रजनयति
-हिरण्यं दक्षिणा-दक्षिणैकं च) (A2)

1.7.3 अनुवाकं 3 – रत्निनां हवींषि

T.B.1.7.3.1

रत्निनामेतानि हवींषि भवन्ति । एते वै राष्ट्रस्य प्रदातारः ।

एतेऽपादातारः । य एव राष्ट्रस्य प्रदातारः । येऽपादातारः ।

त एवास्मै राष्ट्रं प्रयच्छन्ति । राष्ट्रमेव भवति । यथ् समाहृत्य निर्वपेत् ।

अरत्निनः स्युः । यथायथं निर्वपति रत्नित्वाय । 16 (10)

T.B.1.7.3.2

यथ् सद्यो निर्वपेत् । यावतीमेकेन हविषाऽऽशिषमव रुन्धे ।

तावतीमव रुन्धीत । अन्वहं निर्वपति । भूयसीमेवाशिषमव रुन्धे ।

भूयसो यज्ञक्रतूनुपैति । बारुहस्पत्यं चरुं निर्वपति ब्रह्मणो गृहे ।

मुखत एवास्मै ब्रह्म सञ्जयति । अथो ब्रह्मन्नेव क्षत्र-मन्वारम्भयति ।

शितिपृष्ठो दक्षिणा समृद्ध्यै । 17 (10)

T.B.1.7.3.3

ऐ॒न्द्र-मे॒काद॑शकपाल॒ꣳ राज॑न्यस्य गृ॒हे । इ॒न्द्रि॒यमे॒वाव॑ रुन्धे । ऋ॒षभो॑
दक्षि॑णा समृ॒द्ध्यै॑ । आ॒दि॒त्यं च॒रुं म॑हिष्यै गृ॒हे । इ॒यं वा॑ अ॒दितिः॑ ।
अ॒स्यामे॒व प्र॑ति॒तिष्ठ॑ति । धे॒नुर॑-दक्षि॑णा समृ॒द्ध्यै॑ ।
भगा॑य च॒रुं वा॒वाता॑यै गृ॒हे । भग॑मे॒वास्मिन्॑ दधाति ।
वि॒चित्त॑गर्भा प॒ष्ठौही॑ दक्षि॑णा समृ॒द्ध्यै॑ । 18 (10)

T.B.1.7.3.4

नै॒र्ऋ॒तं च॒रुं प॑रि॒वृक्त्यै॑ गृ॒हे कृ॒ष्णानां॑ वा॒हीणां॑ न॒खनि॑र्भिन्नम् ।
पा॒प्मान॑मे॒व नि॒र्ऋ॒तिं नि॒रव॑दयते । कृ॒ष्णा कू॒टा दक्षि॑णा समृ॒द्ध्यै॑ ।
आ॒ग्नेय॑-म॒ष्टाक॑पाल॒ꣳ से॒नान्यो॑ गृ॒हे । से॒नामे॒वास्य॑ सञ्च॑रति ।
हि॒रण्यं॑ दक्षि॑णा समृ॒द्ध्यै॑ । वा॒रुणं॑ द॒शक॑पाल॒ꣳ सू॒तस्य॑ गृ॒हे ।
व॒रुण॑स॒वमे॒वाव॑-रुन्धे । म॒हानि॑र॒ष्टो दक्षि॑णा समृ॒द्ध्यै॑ ।
मा॒रुत॑ꣳ स॒प्तक॑पालं ग्रा॒मण्यो॑ गृ॒हे । 19 (10)

T.B.1.7.3.5

अ॒न्नं वा॑ म॒रुतः॑ । अ॒न्नमे॒वाव॑-रुन्धे । पृ॒श्निर्-दक्षि॑णा समृ॒द्ध्यै॑ ।
सा॒वि॒त्रं द्वा॑द॒शक॑पालं क्ष॒त्तुर्गृ॑हे प्र॒सूत्यै॑ । उ॒प॒ध्व॒स्तो दक्षि॑णा समृ॒द्ध्यै॑ ।
आ॒श्विनं॑ द्वि॒कपाल॑ꣳ सं॒ग्रही॑तुर्गृ॒हे । अ॒श्विनौ॑ वा॒ दे॒वानां॑ भि॒षजौ॑ ।

ताभ्यामे॒वास्मै॑ भेष॒जं करो॑ति । स॒वा॒त्यौ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।

पौ॒ष्णं च॒रुं भा॑गदु॒घस्य॑ गृ॒हे । 20 (10)

T.B.1.7.3.6

अन्नं॑ वै पू॒षा । अन्न॑मे॒वाव॑ रुन्धे । श्या॒मो दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।

रौ॒द्रं गा॑वीधु॒कं च॒रुम॑क्षा॒वाप॑स्य गृ॒हे । अ॒न्त॒त ए॒व रु॒द्रं नि॒रव॑दयते ।

श॒बल॑ उ॒द्धारो॑ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै । द्वा॒दशै॑तानि ह॒वीष्णि॑ भवन्ति ।

द्वा॒दश॑ मा॒साः स॒म्व॑त्सरः । स॒म्व॑त्सरेणै॒वास्मै॑ रा॒ष्ट्रम॑व-रुन्धे ।

रा॒ष्ट्रमे॒व भ॑वति । 21 (10)

T.B.1.7.3.7

यन्न॑ प्रति॒ निर्व॑पेत् । र॒त्निन॑ आ॒शिषो॑ऽव॒रुन्धी॑रन् । प्रति॒ निर्व॑पति ।

इन्द्रा॑य सु॒त्राम्णो॑ पु॒रोडा॑श-मे॒काद॑शकपालम् । इन्द्रा॑या॒होमु॑चै ।

आ॒शिष॑ ए॒वाव॑रुन्धे ।

अ॒यं नो॑ रा॒जा वृ॒त्रहा॑ रा॒जा भू॒त्वा वृ॒त्रं व॑द्ध्य॒ादि॒त्याह॑ ।

आ॒शिष॑मे॒वैता॑माशास्ते । मै॒त्रा-बा॒र्ह॒स्प॒त्यं भ॑वति ।

श्वे॒तायै॑ श्वे॒तव॑त्सायै दु॒ग्धे । 22 (10)

T.B.1.7.3.8

बार्॒हस्प॒त्ये॒ मै॒त्रम॑पि॒ दधा॑ति । ब्र॒ह्म॑ चै॒वास्मै॑ क्ष॒त्रं च॑ स॒मीची॑ दधाति ।
 अथो॒ ब्र॒ह्म॒न्ने॒व क्ष॒त्रं प्र॑तिष्ठापयति । बार्॒हस्प॒त्ये॒न पूर्वे॑ण प्रचरति ।
 मु॒खत॑ ए॒वास्मै॑ ब्र॒ह्म स॑ञ्चयति । अथो॒ ब्र॒ह्म॒न्ने॒व क्ष॒त्र-म॒न्वार॑म्भयति ।
 स्व॒यं कृ॒ता वेदि॑र्भवति । स्व॒यंदि॒नं बर्हिः॑ । स्व॒यंकृ॒त इ॒ध्मः ।
 अ॒न॒भि॒जित॑स्या-भि॒जित्यै॑ () । तस्मा॒द्-रा॒ज्ञा॒म॒रण्य॑-म॒भि॒जित॑म् ।
 सै॒व श्वे॒ता श्वे॒तव॑त्सा दक्षि॒णा स॑मृद्ध्यै ॥ 23 (12)

(र॒नित्वा॒य - स॑मृद्ध्यै - प॒ष्ठौहि॑ दक्षि॒णा स॑मृद्ध्यै - ग्रा॒म॒ण्यो
 गृ॒हे - भा॑गदु॒घस्य॑ गृ॒हे-भ॑वति - दु॒ग्धे - ऽभि॑जित्यै द्वे च) (A3)

1.7.4 अनुवाकं 4 - देवसुवां हवींषि

T.B.1.7.4.1

दे॒व॒सु॒वा॒मे॒तानि॑ ह॒वीं॒षि भ॑वन्ति । ए॒ता॒व॒न्तो॒ वै दे॒वानां॑ स॒वाः ।
 त ए॒वास्मै॑ स॒वान् प्र॑यच्छन्ति । त ए॒नं सु॑वन्ते ।
 अ॒ग्नि॒रे॒वैनं॑ गृ॒हप॑तीनां सु॒वते॑ । सो॒मो व॑नस्प॒तीना॑म् । रु॒द्रः प॑शूनाम् ।
 बृ॒हस्प॑तिर्-वा॒चाम् । इन्द्रो॑ ज्ये॒ष्ठाना॑म् । मि॒त्रः स॒त्याना॑म् । 24 (10)

T.B.1.7.4.2

वरु॑णो ध॒र्मप॑तीनाम् । ए॒तदे॒व सर्वं॑ भवति ।
 स॒वि॒ता त्वा॑ प्रस॒वानाँ॑ सुव॒तामि॒ति ह॒स्तं गृ॑ह्णाति प्र॒सू॒त्यै ।
 ये दे॒वा दे॒वसु॒वः स्थे॒त्याह॑ । य॒था य॒जुरे॒वै तत् ।
 म॒ह॒ते क्ष॒त्राय॑ म॒हत॑ आधि॒पत्या॑य म॒ह॒ते जा॒नरा॑ज्यायेत्याह ।
 आ॒शि॒षमे॒वैता॑माशास्ते ।
 ए॒ष वो॑ भ॒रता॑ राजा सोमोऽस्मा॑कं ब्रा॒ह्म॒णा॒नाँ॑ राजेत्याह ।
 तस्मा॑त्-सोम॒राजा॑नो ब्रा॒ह्म॒णाः ।
 प्र॒ति त्य॒न्नाम॑ रा॒ज्यम॑धा॒यीत्या॑ह । 25 (10)

T.B.1.7.4.3

रा॒ज्यमे॒वास्मि॑न् प्र॒ति द॑धाति । स्वां त॒नुवं॑ वरु॑णो अ॒शि॒श्रेदि॒त्याह॑ ।
 वरु॑णस॒वमे॒वा-वरु॑न्धे । शु॒चैर्मि॒त्रस्य॑ व्र॒त्या अ॒भूमे॒त्याह॑ ।
 शु॒चिमे॒वैनं॑ व्र॒त्यं करो॑ति । अ॒म॒न्महि॑ म॒हत॑ ऋ॒तस्य॑ ना॒मेत्या॑ह ।
 म॒नु॒त ए॒वैन॑म् । सर्वे॑ व्रा॒ता वरु॑णस्या भू॒वन्नि॒त्याह॑ ।
 सर्व॑व्रा॒तमे॒वैनं॑ करोति । वि मि॒त्र ए॒वैर॑राति-म॒तारी॑दि॒त्याह॑ । 26 (10)

T.B.1.7.4.4

अ॒रा॒ति॒मे॒वैनं॑ ता॒रय॑ति । अ॒सू॒षु॒दन्त॑ य॒ज्ञि॒या ऋ॒ते॒ने॒त्याह॑ ।
 स्व॒द॒य॒त्ये॒वैन॑म् । व्यु॒ त्रि॒तो ज॒रि॒माणं॑ न आ॒नडि॒त्याह॑ ।
 आ॒यु॒रे॒वास्मिन्॑ द॒धाति॑ । द्वा॒भ्यां वि॒मृ॒ष्टे । द्वि॒पाद्-य॒ज॒मा॒नः प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै ।
 अ॒ग्नी॒षो॒मी॒यस्य॑ चै॒का॒द॒श॒क॒पा॒लस्य॑ दे॒वसु॒वां च॑ ह॒वि॒षा॒म॒ग्नये॑
 स्वि॒ष्ट॒कृ॒ते स॒म॒व॒द्यति॑ । दे॒वता॑भि॒रे॒वैन॑-मु॒भय॑तः प॒रि॒गृ॒ह्णाति॑ ।
 वि॒ष्णु॒क्र॒मान् क्र॒मते॑() ।

वि॒ष्णु॒रे॒व भू॒त्वे॒माँल्लो॒का-न॒भि॒ज॒यति॑ ॥ 27 (11)

(स॒त्याना॑-म॒धायी॑त्या-हा॒तारी॑दि॒त्याह॑-क्र॒मत॑ ए॒कं च॑) (A4)

1.7.5 अनुवाकं 5 – अभिषेकार्थमपांग्रहग्रहणम्

T.B.1.7.5.1

अ॒र्थे॒तः स्था॑ति जु॒होति॑ । आ॒हु॒त्यै॒वैना॑ नि॒ष्क्री॑य गृ॒ह्णाति॑ ।
 अथो॑ ह॒वि॒ष्कृ॒ताना॑मे॒वाभि॑घृ॒तानां॑ गृ॒ह्णाति॑ । वह॑न्ती॒नां गृ॒ह्णाति॑ ।
 ए॒ता वा अ॒पाꣳ रा॒ष्ट्रम् । रा॒ष्ट्रमे॒वास्मै॑ गृ॒ह्णाति॑ ।
 अथो॑ श्रि॒यमे॒वैन॑म॒भि वह॑न्ति । अ॒पां प॒तिर॒सीत्या॑ह । मि॒थु॒नमे॒वाकः॑ ।
 वृ॒षाꣳस्यूर्मि॑रि॒त्याह॑ । 28 (10)

T.B.1.7.5.2

ॐ॒र्मि॒मन्त॒मे॒वैनं॑ करोति । वृ॒ष॒से॒नोऽसी॒त्याह॑ । से॒ना॒मे॒वा॒स्य॒ स॒ञ्ज॑यति ।
 ब्र॒ज॒क्षि॒तः॒ स्थे॒त्याह॑ । ए॒ता वा अ॒पां वि॑शः । वि॒श॒मे॒वा॒स्मै॒ पर्यू॑हति ।
 म॒रु॒ता॒मो॒जः॒ स्थे॒त्याह॑ । अ॒न्नं वै म॒रुतः॑ । अ॒न्न॒मे॒वा व॑रुन्धे ।
 सूर्य॑वर्चसः स्थेत्याह । 29 (10)

T.B.1.7.5.3

रा॒ष्ट्र॒मे॒व॒ वर्च॑स्व्यकः । सूर्य॑त्वचसः स्थेत्याह । स॒त्यं वा ए॒तत् ।
 यद्-वर्ष॑ति । अ॒नृतं॑ य॒दा॒त॒प॒ति॒ वर्ष॑ति । स॒त्या॒नृ॒ते ए॒वाव॑रुन्धे ।
 नैन॑ञ् स॒त्या॒नृ॒ते उ॒दि॒ते हि॒स्तः॑ । य ए॒वं वे॒द । मा॒न्दाः॒ स्थे॒त्याह॑ ।
 रा॒ष्ट्र॒मे॒व ब्र॑ह्मवर्चस्यकः । 30 (10)

T.B.1.7.5.4

वा॒शाः॒ स्थे॒त्याह॑ । रा॒ष्ट्र॒मे॒व॒ व॒श्य॑कः । श॒क्व॒रीः॒ स्थे॒त्याह॑ ।
 प॒श॒वो वै श॒क्व॒रीः॑ । प॒शू॒ने॒वाव॑ रुन्धे । वि॒श्व॒भृ॒तः॒ स्थे॒त्याह॑ ।
 रा॒ष्ट्र॒मे॒व॒ प॒य॒स्व्य॑कः । ज॒न॒भृ॒तः॒ स्थे॒त्याह॑ । रा॒ष्ट्र॒मे॒वे॒न्द्रि॒या॒व्य॑कः ।
 अ॒ग्ने॒स्ते॒ज॒स्याः॒ स्थे॒त्याह॑ । 31 (10)

T.B.1.7.5.5

राष्ट्रमे॒व ते॒जस्व्य॑कः । अ॒पामो॑ष॒धीना॑ꣳ रसः स्थे॒त्याह॑ ।
 राष्ट्रमे॒व म॒ध्व्यम॑कः । सा॒रस्व॑तं ग्र॒हं गृ॑ह्णाति ।
 ए॒षा वा अ॒पां पृ॑ष्ठम् । यथ्स॒रस्व॑ती । पृ॒ष्ठमे॒वैन॑ꣳ स॒माना॑नां करोति ।
 षोड॒शभि॑र्-गृह्णाति । षोड॒शक॑लो वै पु॒रुषः॑ । यावा॑ने॒व पु॒रुषः॑ () ।
 तस्मिन् वी॒र्यं॑ दधाति ।
 षोड॒शभि॑र्-जुहोति षोड॒शभि॑र्-गृह्णाति । द्वात्रिं॑श॒थ् संप॑द्यन्ते ।
 द्वात्रिं॑श॒दक्ष॑रा ऽनु॒ष्टुप् । वाग॑नु॒ष्टुप् सर्वा॑णि छन्दाꣳसि ।
 वाचै॒वैन॑ꣳ सर्वे॑भिः छन्दो॑भि-र॒भिषि॑ञ्चति ॥ 32 (16)

(ऊ॒र्मि॑रि॒त्याह॑ - सूर्य॑वर्च॒सः स्थे॒त्याह॑ - ब्र॒ह्मव॑र्च॒स्य॑क -
 स्तेज॑स्याः स्थे॒त्याहै॑व - पु॒रुषः॑ षट्च) (A5)

1.7.6 अनुवाकं 6 - अभिषेकार्थजलसंस्कारः

T.B.1.7.6.1

दे॒वीरा॑पः सं म॒धुम॑तीर्-म॒धुम॑तीभिः सृज्य॑द्ध्वमि॒त्याह॑ ।
 ब्र॒ह्मणै॒वैनाः॑ सꣳ सृजति । अ॒नाधृ॑ष्टाः सीद॑तेत्याह ।
 ब्र॒ह्मणै॒वैनाः॑ सादयति ।

अ॒न्तरा॑ हो॒तुश्च॑ धि॒ष्णि॒यं ब्रा॒ह्म॒णाच्छ॒॑ सिन॑श्च सादयति ।
 आ॒ग्ने॒यो वै हो॒ता ॥ ऐ॒न्द्रो ब्रा॒ह्म॒णाच्छ॒॑सी ।
 तेज॑सा चै॒वेन्द्रि॒येण॑ चो॒भय॑तो रा॒ष्ट्रं परि॑गृह्णाति । हि॒रण्ये॒नोत् पु॑नाति ।
 आ॒हु॒त्यै हि प॒वित्रा॑भ्यामु॒त्पुन॑न्ति व्यावृ॒त्यै । 33 (10)

T.B.1.7.6.2

श॒त॒मा॒नं भ॑वति । श॒ता॒युः पु॑रुषः श॒तेन्द्रि॑यः ।
 आ॒यु॒ष्ये॒वेन्द्रि॒ये प्र॑ति॒तिष्ठ॑ति । अ॒नि॒भृष्ट॑म॒सीत्या॑ह । अ॒नि॒भृष्ट॑ ह्ये॒तत् ।
 वा॒चो ब॑न्धुरि॒त्याह॑ । वा॒चो ह्ये॒ष ब॑न्धुः । त॒पो॒जा इ॒त्याह॑ ।
 त॒पो॒जा ह्ये॒तत् । सोम॑स्य दा॒त्रम॒सीत्या॑ह । 34 (10)

T.B.1.7.6.3

सोम॑स्य ह्ये॒तद्दा॒त्रम् । शु॒क्रा वः॑ शु॒क्रेणो॑त्पु॒नामी॑त्याह । शु॒क्रा ह्या॑पः ।
 शु॒क्रं हि॑रण्यम् । च॒न्द्राश्च॒न्द्रेणो॑त्याह । च॒न्द्रा ह्या॑पः । च॒न्द्रं हि॑रण्यम् ।
 अ॒मृता॑ अ॒मृते॑ने॒त्याह॑ । अ॒मृता॑ ह्या॑पः । अ॒मृतं॑ हि॑रण्यम् । 35 (10)

T.B.1.7.6.4

स्वाहा॑ रा॒ज॒सूया॑ये॒त्याह॑ । रा॒ज॒सूया॑य ह्ये॒ना उत्पु॑नाति । स॒ध॒मादौ॑
 द्यु॒म्निनी॒रुर्ज॑ ए॒ता इति॑ वा॒रु॒ण्यर्चा॑ गृह्णाति । व॒रु॒ण॒स॒वमे॒वा व॑रुन्धे ।

ए॒क॒या गृ॒ह्णा॒ति । ए॒क॒धै॒व य॒ज॒मा॒ने वी॒र्यं॑ द॒धा॒ति ।
 क्ष॒त्र॒स्यो॒ल्ब॒म॒सि क्ष॒त्र॒स्य॒ यो॒नि॒र॒सी॒ति ता॒प्यं चो॒ष्णी॒षं च॒ प्र॒य॒च्छ॒ति
 स॒यो॒नि॒त्वा॒य ।

ए॒क॒श॒ते॒न दर्भ॑पु॒ज्जी॒लैः प॑व॒य॒ति । श॒ता॒यु॒र्वे पु॒रु॒षः श॒त॒वी॒र्यः॑ ।

आ॒त्मै॒क॒श॒तः । 36 (10)

T.B.1.7.6.5

या॒वा॒ने॒व पु॒रु॒षः । तस्मि॑न् वी॒र्यं॑ द॒धा॒ति । द॒द्ध्य॑ाश॒य॒ति ।
 इ॒न्द्रि॒य॒मे॒वा-व॑रु॒न्धे । उ॒दु॒म्ब॒र-मा॑श॒य॒ति । अ॒न्ना॒द्य॒स्या॒व रु॑द्ध्यै ।
 श॒ष्पा॒ण्या॑श॒य॒ति । सु॒रा॒ब॒लि-मे॒वैनं॑ क॒रो॒ति । आ॒वि॒द ए॒ता भ॑वन्ति ।
 आ॒वि॒द॒मे॒वैनं॑ ग॒म॒य॒न्ति । 37 (10)

T.B.1.7.6.6

अ॒ग्नि॒रे॒वैनं॑ गा॒र्ह॒प॒त्ये॒ना॒व॒ति । इ॒न्द्र इ॒न्द्रि॒ये॒ण । पू॒षा प॒शु॒भिः ।
 मि॒त्रा॒व॒रु॒णौ प्रा॑णा॒पा॒ना॒भ्याम् । इ॒न्द्रो वृ॒त्रा॒य व॒ज्र॒मु॒द॒य॒च्छ॒त् ।
 स दि॒व॒म॒लि॒ख॒त् । सो॒ऽर्य॒म्णः प॒न्था॑ अ॒भव॒त् ।
 स आ॒वि॒त्रे द्या॒वा॒पृ॒थि॒वी धृ॒त॒व्र॒ते इति॑ द्या॒वा॒पृ॒थि॒वी उ॒पा॒धा॒व॒त् ।

स आ॒भ्यामे॒व प्र॒सू॒त इन्द्रो॑ वृ॒त्राय॑ वज्रं॒ प्रा॒हरत् ।

आ॒वि॒त्रे द्या॒वापृ॑थि॒वी धृ॒तव्र॑ते इति॒ यदा॑ह । 38 (10)

T.B.1.7.6.7

आ॒भ्यामे॒व प्र॒सू॒तो यज॑मानो॒ वज्रं॒ भ्रातृ॑व्याय॒ प्र॒हरति॑ ।

आ॒वि॒त्रा दे॒व्यदि॑तिर्-वि॒श्वरू॑पीत्याह ।

इयं॑ वै दे॒व्यदि॑तिर्-वि॒श्वरू॑पी । अ॒स्यामे॒व प्र॒ति ति॑ष्ठति ।

आ॒वि॒त्रोऽय॑म॒सावा॑मु॒ष्याय॑णो॒ऽस्यां वि॒श्यस्मि॑न् रा॒ष्ट्र इत्या॑ह ।

वि॒शैवैन॑ ऽ रा॒ष्ट्रेण॑ स॒म॒दर्ध॑यति ।

म॒ह॒ते क्ष॒त्राय॑ म॒हत॑ आ॒धिप॑त्याय॒ म॒ह॒ते जा॑नरा॒ज्याये॑त्याह ।

आ॒शि॒षमे॒वैता॑माशास्ते ।

ए॒ष वो॑ भ॒रता॑ रा॒जा सो॒मोऽस्मा॑कं ब्रा॒ह्म॒णाना॑ ऽ रा॒जेत्या॑ह ।

तस्मा॑त् सो॒मरा॑जानो ब्रा॒ह्म॒णाः । 39 (10)

T.B.1.7.6.8

इन्द्र॑स्य॒ वज्रो॑ऽसि॒ वार्त्र॑घ्न इति॒ धनुः॑ प्र॒यच्छ॑ति वि॒जित्यै॑ ।

श॒त्रुबा॑धनाः स्थेतीषून् । श॒त्रूने॒वास्य॑ बा॒धन्ते॑ ।

पा॒त मा॑ प्र॒त्यञ्चं॑ पा॒त मा॑ ति॒र्यञ्च॑म॒न्वञ्चं॑ मा॒ पा॒तेत्या॑ह ।

तिस्रो वै शरव्याः । प्रतीची तिरश्च्यनूची । ताभ्य एवैनं पान्ति ।

दिग्भ्यो मा पातेत्याह । दिग्भ्य एवैनं पान्ति ।

विश्वाभ्यो मा नाष्ट्राभ्यः पातेत्याह () । अपरिमितादेवैनं पान्ति ।

हिरण्यवर्णावुषसां विरोक इति त्रिष्टुभा बाहू उद्-गृह्णाति ।

इन्द्रियं वै वीर्यं त्रिष्टुक् ।

इन्द्रियमेव वीर्यं-मुपरिष्ठादात्मन्-धत्ते ॥ 40 (14) (व्यावृत्त्यै-

दात्रमसीत्याहा-मृतं हिरण्य-मेकशतो-गमयन्-त्याह-ब्राह्मणा-

नाष्ट्राभ्यः पातेत्याह चत्वारि च) (A6)

1.7.7 अनुवाकं 7 - दिग्व्यास्थापनम्

T.B.1.7.7.1

दिशो व्यास्थापयति । दिशामभिजित्यै । यदनु प्रक्रामैत् ।

अभि दिशो जयेत् । उत्तु माद्येत् । मनसाऽनु प्रक्रामति ।

अभि दिशो जयति । नोन्माद्यति । समिधमा तिष्ठेत्याह ।

तेज एवावरुन्धे । 41 (10)

T.B.1.7.7.2

उ॒ग्रामा ति॒ष्ठेत्या॑ह । इ॒न्द्रि॒यमे॒वाव रु॑न्धे । वि॒राज॒मा ति॒ष्ठेत्या॑ह ।
अ॒न्नाद्य॑मे॒वाव रु॑न्धे । उ॒दी॒ची॒मा ति॒ष्ठेत्या॑ह । प॒शूने॒वाव रु॑न्धे ।
ऊ॒र्ध्वा॒मा ति॒ष्ठेत्या॑ह । सु॒व॒र्गमे॒व लो॒क-म॒भिज॑यति । अ॒नूज्जि॑हीते ।
सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑ स॒म॒ष्ट्यै । 42 (10)

T.B.1.7.7.3

मा॒रुत॑ ए॒ष भ॑वति । अ॒न्नं वै म॑रुतः । अ॒न्नमे॒वाव रु॑न्धे ।
ए॒कवि॑ंश॒तिक॑पा॒लो भ॑वति प्र॒ति॒ष्ठित्यै॑ । योऽ॒रण्ये ऽनु॑वा॒क्यो ग॑णः ।
तं म॑द्ध्य॒त उप॑दधाति । ग्रा॒म्यैरे॒व प॒शुभि॑-रा॒र॒ण्यान् प॒शून् प॑रिगृह्णाति ।
तस्मा॑द्-ग्रा॒म्यैः प॒शुभि॑रा॒र॒ण्याः प॒शवः॑ प॒रिगृ॑हीताः । पृ॒थिर्वे॑न्यः ।
अ॒भ्य॒षि॒च्यत॑ । 43 (10)

T.B.1.7.7.4

स रा॒ष्ट्रं ना॑भवत् । स ए॒तानि॑ पा॒र्थान्यि॑पश्यत् । तान्य॑जुहोत् ।
तैर्वै स रा॒ष्ट्र-म॑भवत् । यत्पा॒र्थानि॑ जुहोति । रा॒ष्ट्रमे॒व भ॑वति ।
बा॒र्ह॒स्प॒त्यं पू॒र्वे॒षामु॑त्त॒मं भ॑वति । ऐ॒न्द्रमु॑त्त॒रेषां॑ प्रथ॒मम् ।

ब्र॒ह्म॒ चै॒वास्मै॑ क्ष॒त्रं च॑ समी॒ची द॑धाति ।

अथो ब्र॒ह्मन्ने॒व क्ष॒त्रं प्र॑तिष्ठापयति । 44 (10)

T.B.1.7.7.5

षट्पु॒रस्ता॑-द॒भिषे॒कस्य॑ जुहोति । षडु॒परि॑ष्ठात् । द्वा॒दश॑ सं प॒द्यन्ते॑ ।

द्वा॒दश॑ मा॒साः स॒म्व॑त्सरः । स॒म्व॑त्सरः खलु॒ वै दे॒वानां॑ पूः ।

दे॒वाना॑मे॒व पु॒रं म॑द्ध्यतो॒ व्यव॑सर्पति ।

तस्य॑ न कु॒तश्च॑ नोपा॒व्याधो॑ भवति । भू॒ताना॑-म॒वेष्टी॑र्-जुहोति ।

अत्रा॒त्र वै मृ॒त्युर्-जा॑यते । यत्र॑ यत्रै॒व मृ॒त्युर्-जा॑यते () ।

तत॑ ए॒वैन॑मवयजते । तस्मा॑द्-रा॒जसू॑र्येने॒जानः॑ स॒र्वमा॑युरेति ।

स॒र्वे ह्य॑स्य मृ॒त्यवो॑ऽवै॒ष्टाः । तस्मा॑द्-रा॒जसू॑र्येने॒जानो॑ नाभिच॒रित॑वै ।

प्र॒त्यगे॑न-म॒भिचा॑रः स्तृ॒णुते॑ ॥ 45 (15)

(रु॒न्धे-स॑म॒ष्ट्या-अ॑सिच्यत-स्थापयति-जायते पञ्च च) (A7)

1.7.8 अनुवाकं 8 - अभिषेकः

T.B.1.7.8.1

सोम॑स्य॒ त्विषि॑रसि॒ तवे॑व मे॒ त्विषि॑र्भूयादिति॒ शार्दू॑लच॒र्मोप॑स्तृणाति ।

यै॒व सोमे॑ त्विषिः । या शार्दू॑ले । तामे॒वाव॑ रुन्धे ।

मृत्योर्वा एष वर्णः । यच्छार्दूलः । अमृतं हिरण्यम् ।
 अमृतमसि मृत्योर्मा पाहीति हिरण्य-मुपास्यति ।
 अमृतमेव मृत्योरन्तर्-द्धत्ते । शतमानं भवति । 46 (10)

T.B.1.7.8.2

शतायुः पुरुषः शतेन्द्रियः । आयुष्येवेन्द्रिये प्रति तिष्ठति ।
 दिद्योन्मा पाहीत्युपरिष्ठादधि निदधाति । उभयत एवास्मै शर्म दधाति ।
 अवैष्टा दन्दशूका इति क्लीबं सीसेन विद्ध्यति ।
 दन्दशूका-नेवाव यजते । तस्मात् क्लीबं दन्दशूका दंशुकाः ।
 निरस्तं नमुचेः शिर इति लोहितायसं निरस्यति ।
 पाप्मानमेव नमुचिं निरवदयते ।
 प्राणा आत्मनः पूर्वेऽभिषिच्या इत्याहुः । 47 (10)

T.B.1.7.8.3

सोमो राजा वरुणः । देवा धर्मसुवश्च ये ।
 ते ते वाचं सुवन्तां ते ते प्राणं सुवन्तामित्याह ।
 प्राणानेवात्मनः पूर्वा-नभिषिञ्चति । यद्-ब्रूयात् ।
 अग्नेस्त्वा तेजसा ऽभिषिञ्चामीति । तेजस्व्येव स्यात् ।

दु॒श्च॒र्मा तु भवेत् । सोम॑स्य त्वा द्यु॒म्नेना॒-भि॒षिञ्चामी॑त्याह ।

सौ॒म्यो वै दे॒वतया॑ पु॒रुषः । 48 (10)

T.B.1.7.8.4

स्वयै॒वैनं॑ दे॒वतया॑ऽभि॒षिञ्चति॑ । अ॒ग्ने-स्तेज॑सेत्याह ।

तेज॑ ए॒वास्मिन् दधा॑ति । सूर्य॑स्य वर्च॑सेत्याह । वर्च॑ ए॒वास्मिन् दधा॑ति ।

इन्द्र॑स्ये-न्द्रि॒येणे॑त्याह । इन्द्रि॒यमे॒वास्मिन् दधा॑ति ।

मि॒त्रावरु॑णयोर्-वी॒र्ये॑णेत्याह । वी॒र्यमे॒वास्मिन् दधा॑ति ।

म॒रुता॑मोज॑सेत्याह । 49 (10)

T.B.1.7.8.5

ओज॑ ए॒वास्मिन् दधा॑ति । क्ष॒त्राणां॑ क्ष॒त्रप॑तिरसीत्याह ।

क्ष॒त्राणामे॒वैनं॑ क्ष॒त्रप॑तिं करोति । अति॑ दि॒वस्पा॒हीत्या॑ह ।

अत्य॑न्यान् पा॒हीति॑ वावै॒तदा॑ह । स॒माव॑वृ॒त्रन्न-ध॒रागु॑दी॒ची-रि॑त्याह ।

रा॒ष्ट्रमे॒वास्मिन् ध्रु॒वम॑कः । उ॒च्छे॑षणेन जुहोति । उ॒च्छे॑षणभा॒गो वै रु॒द्रः ।

भा॒गधे॑ये॒नैव रु॒द्रं नि॒रव॑दयते । 50 (10)

T.B.1.7.8.6

उद॑ङ्प॒रेत्य॑ग्नी॒द्ध्रे जु॑होति । ए॒षा वै रु॒द्रस्य॑ दिक् ।

स्वा॒यामे॒व दि॒शि रु॒द्रं नि॒रव॑दयते । रु॒द्र य॑त्ते क्र॒यी परं॑ ना॒मेत्या॑ह ।

यद्वा अस्य क्रयी परं नाम । तेन वा एष हिनस्ति । यञ् हिनस्ति ।

तेनैवैनञ् सह शमयति । तस्मै हुतमसि यमेष्टमसीत्याह ।

यमादेवास्य मृत्युमवयजते । 51 (10)

T.B.1.7.8.7

प्रजापते न त्वदेतान्यन्य इति तस्यै गृहे जुहुयात् ।

यां कामयेत राष्ट्रमस्यै प्रजा स्यादिति । राष्ट्रमेवास्यै प्रजा भवति ।

पर्ण-मयेना-द्ध्वर्यु-रभिषिञ्चति । ब्रह्मवर्चसमेवास्मिन्-त्विषिं दधाति ।

औदुम्बरेण राजन्यः । ऊर्जमेवास्मि-न्नन्नाद्यं दधाति । आश्वत्थेन वैश्यः ।

विशमेवास्मिन् पुष्टिं दधाति । नैयग्रोधेन जन्यः() ।

मित्राण्येवास्मै कल्पयति । अथो प्रतिष्ठित्यै ॥ 52 (12)

(भव - त्याहुः - पुरुष - ओजसेत्याह - निरवदयते - यजते -

जन्यो द्वे च) (A8)

1.7.9 अनुवाकं 9 – स्थारोहणम्. विजयः

T.B.1.7.9.1

इन्द्रस्य वज्रोऽसि वार्त्रघ्न इति रथमुपावहरति विजित्यै ।

मित्रावरुणयोस्त्वा प्रशास्त्रोः प्रशिषा युनज्मीत्याह ।

ब्र॒ह्म॒णै॒वैनं॑ दे॒वता॑भ्यां यु॒नक्ति॑ । प्र॒ष्टि॒वा॒हि॒नं॑ यु॒नक्ति॑ ।

प्र॒ष्टि॒वा॒ही॒ वै दे॒वर॑थः । दे॒वर॑थ-मे॒वास्मै॑ यु॒नक्ति॑ । त्रयो॑ऽश्वा भवन्ति ।

रथश्च॑तु॒र्थः । द्वौ स॑व्येष्टसा॒रथी॑ । षट्थ् संप॑द्यन्ते । 53 (10)

T.B.1.7.9.2

षड्वा ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तुभि॑रे॒वैनं॑ यु॒नक्ति॑ । वि॒ष्णु॒क्र॒मान्-क्र॑मते ।

वि॒ष्णु॒रे॒व भू॒त्वे॒मान् लो॒कान॑भिजयति । यः क्ष॒त्रियः॑ प्र॒ति॒हितः॑ ।

सोऽन्वा॑रभते । रा॒ष्ट्रमे॒व भ॑वति । त्रि॒ष्टुभा॑ ऽन्वा॒रभ॑ते ।

इन्द्रि॒यं वै त्रि॑ष्टुक् । इन्द्रि॒यमे॒व य॑जमाने दधाति । 54 (10)

T.B.1.7.9.3

म॒रुतां॑ प्र॒सवे॑ जैषमि॒त्याह॑ । म॒रुद्भि॑रे॒व प्र॑सू॒त उ॒ज्ज॑यति ।

आ॒प्तं म॒न इ॒त्याह॑ । यदे॒व म॒नसै॑प्सीत् । तदा॑पत् । रा॒ज॒न्यं जि॑नाति ।

अ॒ना॒क्रान्त॑ ए॒वाक्र॑मते । वि॒ वा ए॒ष इन्द्रि॒येण॑ वी॒र्ये॑ण॒द॒र्ध्य॑ते ।

यो रा॒ज॒न्यं जि॑नाति । स॒म॒हमिन्द्रि॒येण॑ वी॒र्ये॑णे॒त्याह॑ । 55 (10)

T.B.1.7.9.4

इन्द्रि॒यमे॒व वी॒र्य॑मा॒त्मन्-ध॑त्ते । प॒शूनां॑ म॒न्युर॑सि तवे॒व मे॑

म॒न्युर्भू॑यादिति॒ वारा॑ही उ॒पा॒नहा॑वुप मुञ्चते । प॒शूनां॑ वा ए॒ष म॒न्युः ।

यद् व॒राहः॑ । तेनै॒व प॒शूनां॑ म॒न्युमा॑त्मन् ध॑त्ते ।

अ॒भि वा इ॒यꣳ सु॒षु॒वा॒णं का॒मय॑ते । तस्ये॑श्च॒रेन्द्रि॑यं वी॒र्य॑मादातोः ।

वा॒रा॒ही उ॒पा॒नहा॒वुप॑मुञ्चते । अ॒स्या ए॒वान्त॑र्द्धत्ते ।

इन्द्रि॑यस्य वी॒र्य॑स्यानात्त्यै । 56 (10)

T.B.1.7.9.5

नमो॑ मा॒त्रे पृ॒थि॒व्या इ॒त्याहा॒हिꣳ सा॒यै ।

इ॒यद॒स्या-यु॒रस्या॑यु॒र्मे धे॒हीत्या॑ह । आ॒युरे॒वात्मन्-ध॑त्ते ।

ऊ॒र्गस्यू॒र्जं मे धे॒हीत्या॑ह । ऊ॒र्जमे॒वात्मन् ध॑त्ते ।

यु॒ङ्क्षि॒सि व॒र्चोꣳसि॒ व॒र्चो म॑यि धे॒हीत्या॑ह । व॒र्च ए॒वात्मन् ध॑त्ते ।

ए॒क॒धा ब्र॒ह्म॒ण उ॒प ह॑रति । ए॒क॒धैव॑ यज॒मान॒ आयु॑रू॒र्जं व॒र्चो द॑धाति ।

रथ॑विमो॒चनी॑या जुहोति॒ प्रति॑ष्ठित्यै । 57 (10)

T.B.1.7.9.6

त्रयोऽ॒श्वा भ॑वन्ति । रथश्चतु॒र्थः । तस्मा॑-च्चतु॒र्जुहो॑ति ।

यदु॒भौ स॒हाव॑तिष्ठेताम् । स॒मानं॑ लो॒कमि॑याताम् ।

स॒ह सं॑ग्रही॒त्रा रथ॑वा॒हने॒ रथ॑मादधाति । सु॒व॒र्गादे॒वैनं॑ लो॒काद॑न्तर्द्धधाति ।

हꣳसः शु॒चिष॑दित्या दधाति । ब्र॒ह्म॒णैवैन॑-मुपाव॒हरति॑ ।

ब्र॒ह्म॒णा ऽऽद॑धाति () ।

अति॑च्छन्द्सा ऽद॑धाति । अति॑च्छन्दा॒ वै सर्वा॑णि छन्दा॒ऽसि ।

सर्वे॑भिरे॒वैनं॑ छन्दो॑भि-राद॑धाति । वर्ष्म॑ वा ए॒षा छन्द॑साम् ।

यदति॑च्छन्दाः । यदति॑च्छन्द्सा द॑धाति ।

वर्ष्मे॑वैनं॑ समा॒नानां॑ करोति ॥ 58 (17)

(पद्यन्ते - दधाति - वीर्येणेत्याहा - नात्यै - प्रतिष्ठित्यै -
ब्रह्मणाऽदधाति सप्त च) (A9)

1.7.10 अनुवाकं 10 - आसने समुपवेशः सर्वैस्सेव्यत्वं च
T.B.1.7.10.1

मित्रो॑ऽसि वरु॑णोऽसीत्याह । मैत्रं॑ वा अ॒हः । वारु॑णी रात्रिः ।

अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॑-मे॒वैन-मु॒पाव॑हरति । मित्रो॑ऽसि वरु॑णोसीत्याह ।

मैत्रो॑ वै दक्षि॑णः । वारु॑णः स॒व्यः । वैश्व॑दे॒व्यामि॑क्षा ।

स्वमे॒वैनौ॑ भा॒गधे॑य-मु॒पाव॑हरति । सम॒हं विश्वै॑र्दे॒वै-रि॑त्याह । 59 (10)

T.B.1.7.10.2

वैश्व॑दे॒व्यो वै प्र॒जाः । ता ए॒वाद्याः॑ कुरु॒ते । क्ष॒त्रस्य॑ नाभिर॑सि

क्ष॒त्रस्य॑ योनि॑-रसी॒त्यधी॑वा॒समा-स्तृ॑णाति सयोनि॒त्वाय॑ ।

स्यो॒नामा॑सीद सु॒षदा॑मासीदेत्याह । यथा॑ यजु॒रेवै॑ तत् ।

मा त्वा हि॒सीन् मा मा हि॒सीदित्याहा-हि॒सायै ।
 निष॑साद धृ॒तव्र॑तो वरुणः प॒स्त्यास्वा साम्रा॑ज्याय सु॒क्रतु॑रित्याह ।
 साम्रा॑ज्यमे॒वैन॑ सु॒क्रतुं॑ करोति ।
 ब्रह्मा(३)न्त्व॑ रा॒जन्-ब्रह्मा॑सि सवि॒तासि॑ स॒त्यस॑व इत्याह ।
 सवि॒तार॑-मे॒वैन॑ स॒त्यस॑वं करोति । 60 (10)

T.B.1.7.10.3

ब्रह्मा(३)न्त्व॑ रा॒जन्-ब्रह्मा॑सीन्द्रो॑सि स॒त्यौजा॑ इत्याह ।
 इन्द्र॑मे॒वैन॑ स॒त्यौज॑सं करोति ।
 ब्रह्मा(३)न्त्व॑ रा॒जन्-ब्रह्मा॑सि मि॒त्रोसि॑ सु॒शेव॑ इत्याह ।
 मि॒त्रमे॒वैन॑ सु॒शेवं॑ करोति ।
 ब्रह्मा(३)न्त्व॑ रा॒जन्-ब्रह्मा॑सि वरु॒णोसि॑ स॒त्यध॑र्मेत्याह ।
 वरु॒णमे॒वैन॑ स॒त्यध॑र्माणं करोति । सवि॒तासि॑ स॒त्यस॑व इत्याह ।
 गाय॒त्री-मे॒वैते॑नाभि॒व्याहर॑ति । इन्द्रो॑सि स॒त्यौजा॑ इत्याह ।
 त्रि॒ष्टुभ॑-मे॒वैते॑नाभि॒व्याहर॑ति । 61 (10)

T.B.1.7.10.4

मि॒त्रो॒ऽसि सु॒शेव॑ इ॒त्याह॑ । जग॑ती-मे॒वैते॑नाभि॒व्याहर॑ति ।
 स॒त्यमे॒ता दे॒वताः॑ । स॒त्यमे॒तानि॑ छन्दा॒ऽसि । स॒त्यमे॒वाव॑ रुन्धे ।
 वरु॑णो॒ऽसि स॒त्यध॒र्मेत्या॑ह । अनु॒ष्टुभ॑-मे॒वैते॑नाभि॒व्याहर॑ति ।
 स॒त्यानृ॒ते वा अनु॒ष्टुप् । स॒त्यानृ॒ते वरु॑णः ।
 स॒त्यानृ॒ते ए॒वावरु॑न्धे । 62 (10)

T.B.1.7.10.5

नैन॑ऽ स॒त्यानृ॒ते उ॒दिते॑ हि॒ऽस्तः॑ । य ए॒वं वे॒द ।
 इन्द्र॑स्य वज्रो॒ऽसि वा॒र्त्रघ्न॑ इति स्फ्यं प्रयच्छति । वज्रो॒ वै स्फ्यः॑ ।
 वज्रो॑णै॒वास्मा॑ अवर॒पर॑ रन्धयति । ए॒व॑ हि तच्छ्रे॒यः ।
 यद॑स्मा ए॒ते रद्ध्ये॑युः ।
 दि॒शोऽभ्य॑य॒ राजा॑ ऽभू॒दिति॑ पञ्चा॒क्षान्-प्रय॑च्छति ।
 ए॒ते वै स॒र्वेऽयाः॑ । अ॒परा॒जायि॑न-मे॒वैनं॑ करोति । 63 (10)

T.B.1.7.10.6

ओ॒दन॑मुद्ब्रुवते । प॒रमे॒ष्ठी वा ए॒षः । यदो॒दनः॑ ।
 प॒रमा॑मे॒वैन॑ श्रियं गमयति ।
 सु॒श्लोकाँ॑(4) सु॒मङ्ग॒लाँ॑(4) स॒त्यरा॒जा(3)नित्या॑ह ।

आ॒शि॒ष॒मे॒वै॒ता॒मा॒ शा॒स्ते॑ । शौ॒नः॑ शो॒प॒मा॒ख्या॒प॒य॒ते॑ ।

व॒रु॒ण॒पा॒शा-दे॒वैनं॑ मुञ्चति । प॒रः॑ श॒तं॑ भवति ।

श॒ता॒युः॑ पु॒रु॒षः॑ श॒तेन्द्रि॑यः() । आ॒यु॒ष्ये॒वेन्द्रि॑ये प्र॒ति॒ति॒ष्ठति॑ ।

मा॒रु॒त॒स्य॑ चै॒क॒वि॒ंश॑ति॒क॒पा॒ल॒स्य॑ वै॒श्वदे॒व्यै॑ चा॒मि॒क्षा॒या॒ अ॒ग्नये॑
स्वि॒ष्ट॒कृ॒ते॑ स॒मव॑द्यति ।

दे॒व॒ता॒भि॒रे॒वैन-मु॒भय॑तः प॒रि॒गृ॒ह्णा॒ति॑ । अ॒पां॑ न॒प्त्रे॑ स्वा॒हो॒र्जो॑
न॒प्त्रे॑ स्वा॒हा॒ऽग्नये॑ गृ॒ह॒प॒त॒ये॑ स्वा॒हे॒ति॑ ति॒स्र आ॒हु॒ती॒र् जु॒हो॒ति॑ ।

त्रय॑ इ॒मे लो॒काः॑ । ए॒ष्वे॒व लो॒केषु॑ प्र॒ति ति॑ष्ठति ॥ 64 (16)

(दे॒वैरि॒त्याह॑ - स॒त्यस॑वं करोति - त्रि॒ष्टुभ॑मे॒वैते॑ना॒भि व्या॑हरति-
स॒त्या॒नृ॒ते ए॒वाव॑रुन्धे - करोति - श॒तेन्द्रि॑यः षट्च) (A10)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(ए॒तद् ब्रा॑ह्म॒णानि॑ - धा॒त्रे - रा॒त्नि॒नां॑ - दे॒वसु॒वा - म॒र्थे॒तो - दे॒वीर् -
दि॒शः॑ - सो॒म॒स्ये॑ - न्द्र॒स्य॑ - मि॒त्रो द॑श)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(ए॒तद् ब्रा॒ह्म॒णानि॑ – वै॒ष्ण॒वं त्रि॒क॒पा॒ल – म॒न्नं वै पू॒षा – वा॒शाः
स्थे॒त्याह॑ – दि॒शो व्या॒स्था॒पय॑ – त्पु॒दङ्प॒रेत्य॑ –
ब्र॒ह्मा(३)न्त्व॑ र॒जं च॒तु॒ष्प॒ष्टिः

First and Last Word of 7th Prapaatakam :-

(ए॒तद् ब्रा॒ह्म॒णानि॑ – प्र॒ति ति॒ष्ठति॑)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके

सप्तमः प्रपाठकः समाप्तः ॥

=====

1.7Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1

Prapaatakam 7, (TB 1.7)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	9	93
Anuvakam 2	6	61
Anuvakam 3	8	82
Anuvakam 4	4	41
Anuvakam 5	5	56
Anuvakam 6	8	84
Anuvakam 7	5	55
Anuvakam 8	7	72
Anuvakam 9	6	67
Anuvakam 10	6	66
Total →	64	677

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1.8 प्रथमाष्टके अष्टमः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं

1.8.1 अनुवाकं 1 – संसृपां हवींषि दश

T.B.1.8.1.1

वरुणस्य सुषुवाणस्य दशधेन्द्रियं वीर्यं पराऽपतत् ।
 तथ्सꣳ सृद्धिरनु समसर्पत् । तथ्सꣳ सृपाꣳ सꣳ सृत्त्वम् ।
 अग्निना देवेन प्रथमे ऽहन्ननु प्रायुङ्क्त । सरस्वत्या वाचा द्वितीयै ॥
 सवित्रा प्रसवेन तृतीयै ॥ पुष्पा पशुभिश्चतुर्थे ।
 बृहस्पतिना ब्रह्मणा पञ्चमे । इन्द्रेण देवेन षष्ठे ।
 वरुणेन स्वया देवतया सप्तमे । 1 (10)

T.B.1.8.1.2

सोमेन राज्ञाऽष्टमे । त्वष्टा रूपेण नवमे । विष्णुना यज्ञेनाऽप्नोत् ।
 यथ्सꣳ सृपो भवन्ति । इन्द्रियमेव तद्-वीर्यं यजमान आप्नोति ।
 पूर्वा पूर्वा वेदिर्भवति । इन्द्रियस्य वीर्यस्यावरुद्ध्यै ।
 पुरस्ता-दुपसदाꣳ सौम्येन प्रचरति । सोमो वै रेतोधाः ।
 रेत एव तद्-दधाति () । अन्तरा त्वाष्ट्रेण ।

रेत॑ ए॒व हि॒तं त्व॑ष्टा रू॒पाणि॑ वि॒करो॑ति । उ॒परि॑ष्टाद्-वै॒ष्णवे॑न ।

य॒ज्ञो वै वि॑ष्णुः । य॒ज्ञ ए॒वान्त॑तः प्र॒ति ति॑ष्ठति ॥ 2 (15)

(स॒प्तमे॑ - द॒धाति॑ प॒ञ्च च) (A1)

1.8.2 अनुवाकं 2 - दशपेयः

T.B.1.8.2.1

जा॒मि वा ए॒तत् कु॑र्वन्ति । यथ्स॒द्यो दी॒क्षय॑न्ति स॒द्यः सोमं॑ क्री॒णन्ति॑ ।

पुण्ड॒रिस्र॒जां प्र॑यच्छत्यजा॒मित्वा॑य । अ॒ङ्गिर॑सः सु॒वर्गं लो॒कं य॑न्तः ।

अ॒प्सु दी॑क्षात॒पसी॒ प्रावे॑शयन् । तत् पुण्ड॒रीक॑-मभवत् ।

यत् पुण्ड॒रिस्र॒जां प्र॑यच्छति । सा॒क्षादे॒व दी॑क्षात॒पसी॒ अवरु॑न्धे ।

द॒शभि॑र्वथ्स॒तरैः सोमं॑ क्रीणाति । द॒शाक्ष॑रा वि॒राट् । 3 (10)

T.B.1.8.2.2

अन्नं॑ वि॒राट् । वि॒राजै॒वान्नाद्य॑मव रुन्धे । मु॒ष्क॒रा भ॑वन्ति सेन्द्र॒त्वाय॑ ।

द॒शपे॑यो भवति । अ॒न्नाद्य॑स्याव॒रुद्ध्यै॑ । श॒तं ब्रा॑ह्म॒णाः पि॑बन्ति ।

श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः । आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये प्र॒ति ति॑ष्ठति ।

स॒प्तद॒श७ स्तो॒त्रं भ॑वति । स॒प्तद॒शः प्र॒जाप॑तिः । 4 (10)

T.B.1.8.2.3

प्र॒जा॒प॒ते॒रा॒प्त्यै॑ । प्र॒का॒शा॒व॒ध्व॒र्य॒वे॑ द॒दा॒ति । प्र॒का॒श॒-मे॒वैनं॑ ग॒म॒य॒ति ।
 स्र॒ज॒मु॒द्-गा॒त्रे । व्ये॒वा॒स्मै॑ वा॒स॒य॒ति । रु॒क्म॑ꣳ हो॒त्रे ।
 आ॒दि॒त्य॒मे॒वा॒स्मा॒ उ॒न्न॒य॒ति । अ॒श्वं॑ प्र॒स्तो॒तृ॒प्र॒ति॒ह॒र्तृ॒भ्याम्॑ ।
 प्रा॒जा॒प॒त्यो॒ वा॒ अ॒श्वः॑ । प्र॒जा॒प॒ते॒रा॒प्त्यै॑ । 5 (10)

T.B.1.8.2.4

द्वा॒द॒श॒-प॒ष्ठौ॒ही॒र्-ब्र॒ह्म॒णे॑ । आ॒यु॒रे॒वा॒व॒-रु॒न्धे । व॒शां॑ मै॒त्रा॒व॒रु॒णाय॑ ।
 रा॒ष्ट्र॒मे॒व॒ व॒श्य॒कः॑ । ऋ॒ष॒भं॑ ब्रा॒ह्म॒णा॒च्छ॒ꣳसि॒ने॑ । रा॒ष्ट्र॒-मे॒वे॒न्द्रि॒या॒व्य॒कः॑ ।
 वा॒स॒सी॒ ने॒ष्टा॒पो॒तृ॒भ्यां॑ । प॒वि॒त्रे॑ ए॒वा॒स्यै॒ते । स्थू॒रि॑ य॒वा॒चि॒त॒-
 म॒च्छा॒वा॒का॒य॑ । अ॒न्त॒त॒ ए॒व॒ व॒रु॒ण॒म॒व॒ य॒ज॒ते । 6 (10)

T.B.1.8.2.5

अ॒न॒ड्वा॒ह॒-म॒ग्नी॒धे॑ । व॒हि॒र्वा॒ अ॒न॒ड्वा॒न् । व॒हि॒र॒ग्नी॒त् ।
 व॒हि॒नै॒व॒ व॒हि॒ य॒ज्ञ॒स्या॒व॒रु॒न्धे॑ ।
 इ॒न्द्र॒स्य॑ सु॒षु॒वा॒ण॒स्य॑ त्रे॒धे॒न्द्रि॒यं॑ वी॒र्यं॑ प॒रा॒ऽप॒त॒त् ।
 भृ॒गु॒-स्तृ॒तीय॑-म॒भ॒व॒त् । श्रा॒य॒न्ती॒यं॑ तृ॒तीय॑म् । स॒र॒स्व॒ती॒ तृ॒तीय॑म् ।
 भा॒र्ग॒वो॒ हो॒ता॒ भ॒व॒ति॑ । श्रा॒य॒न्ती॒यं॑ ब्र॒ह्म॒सा॒मं॑ भ॒व॒ति॑ () ।
 वा॒र॒व॒न्ती॒य॑-म॒ग्नि॒ष्टो॒म॑-सा॒म॒म् । सा॒र॒स्व॒ती॒र॒पो॒ गृ॒ह्णा॒ति॑ ।

इन्द्रि॒यस्य॑ वी॒र्य॑स्याव॒-रु॒द्ध्यै॑ । श्रा॒यन्ती॑यं ब्र॒ह्मसा॒मं भ॑वति ।
 इन्द्रि॒यमे॒वास्मिन्॑ वी॒र्यं॑ श्रयति । वा॒रव॑न्तीय-मग्नि॒ष्टोम॑-सा॒मम् ।
 इन्द्रि॒यमे॒वास्मिन्॑ वी॒र्यं॑ वा॒रय॑ति ॥ 7 (17) (वि॒राट् - प्र॒जाप॑ति - र॒श्चः
 प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यै॑ - यज॑ते - ब्र॒ह्मसा॒मं भ॑वति स॒प्त च॑) (A2)

1.8.3 अनुवाकं 3 - दिशामवेष्टयः, पशुबन्धः, सात्यदूतहवींषि च
 T.B.1.8.3.1

ई॒श्वरो॑ वा ए॒ष दि॒शोऽनु॑न्-मदि॒तोः । यं दि॒शोऽनु॑ व्या॒स्थाप॑यन्ति ।
 दि॒शाम॑वे॒ष्टयो॑ भवन्ति । दि॒क्ष्वे॒व प्र॑ति ति॒ष्ठत्यनु॑न्मा॒दाय॑ ।
 पञ्च॑ दे॒वता॑ यजति । पञ्च॑ दि॒शः । दि॒क्ष्वे॒व प्र॑ति ति॒ष्ठति॑ ।
 ह॒विषो॑ ह॒विष॑ इ॒ष्ट्वा बा॑र्ह॒स्पत्य॑-म॒भिघा॑रययति ।
 यज॑मानदे॒वत्यो॑ वै बृ॒हस्प॑तिः ।
 यज॑मानमे॒व तेज॑सा॒ सम॑र्द्धयति । 8 (10)

T.B.1.8.3.2

आ॒दि॒त्यां म॒ल्हां ग॒र्भिणी॑मा ल॒भते॑ । मा॒रुतीं॑ पृ॒श्निं प॑ष्ठौहीम् ।
 वि॒शं चै॒वास्मै॑ रा॒ष्ट्रं च॑ स॒मीची॑ दधाति । आ॒दि॒त्यया॑ पू॒र्वया॑ प्र॒चर॑ति ।
 मा॒रुत्यो॑त्तरया । रा॒ष्ट्र ए॒व वि॒शम॑नुबद्ध्नाति ।

उ॒च्चैरा॑दि॒त्याया॑ आ॒श्राव॑यति । उ॒पा॒ञ्शु॑ मा॒रुत्यै॑ ।

तस्मा॑द्-रा॒ष्ट्रं वि॒शम॑तिवदति । गर्भि॑ण्यादि॒त्या भ॑वति । 9 (10)

T.B.1.8.3.3

इन्द्रि॑यं वै गर्भः॑ । रा॒ष्ट्र-मे॒वेन्द्रि॑याव्य॒कः । अ॒गर्भा॑ मा॒रुती॑ ।

वि॒ड्वै म॒रुतः॑ । वि॒शमे॒व निरि॑न्द्रि॒याम॑कः । दे॒वा॒सु॒राः स॒म्य॑त्ता आसन् ।

ते दे॒वा अ॒श्विनौः॑ पू॒षन्-वा॒चः स॒त्यञ् सं॑नि॒धाय॑ ।

अ॒नृते॒नासु॒रा-न॒भ्य॑भवन् ।

तेऽश्वि॑भ्यां पू॒ष्णे पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ नि॒रव॑पन् ।

ततो॑ वै ते वा॒चः स॒त्यम॑वा॒रुन्ध॑त । 10 (10)

T.B.1.8.3.4

यदश्वि॑भ्यां पू॒ष्णे पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ नि॒र्वप॑ति ।

अ॒नृते॒नैव॑ भ्रातृ॒व्या-न॒भिभू॑य । वा॒चः स॒त्यम॑व॒रुन्धे॑ ।

स॒रस्व॑ते स॒त्यवा॑चे च॒रुम् । पू॒र्वमे॒वोदि॑तम् । उ॒त्तरे॑णा॒भि गृ॑णाति ।

स॒वि॒त्रे स॒त्यप्र॑स॒वाय॑ पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ प्र॒सूत्यै॑ ।

दू॒तान्-प्र॑हि॒णोति॑ ।

आ॒वि॒द ए॒ता भ॑वन्ति । आ॒वि॒दमे॒वैनं॑ ग॒मय॑न्ति () ।

अथो॑ दू॒तेभ्य॑ ए॒व न छि॑द्यते ।

ति॒सृ॒धन्व॑ शु॒ष्कदृ॒तिर्-दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ॥ 11 (12)

(अ॒र्ध॒यति॑ - भ॒व - त्प॒रुन्ध॑त - ग॒मय॑न्ति द्वे च॑) (A3)

1.8.4 अनुवाकं 4 - प्रयुजां हवींषि द्वादश

T.B.1.8.4.1

आ॒ग्ने॒य-म॒ष्टाक॑पा॒लं निर्व॑पति । तस्मा॑-च्छि॒शिरे॑ कुरु॒पञ्च॑ालाः

प्राञ्चो॑ या॒न्ति । सौ॒म्यं च॒रुम् । तस्मा॑द्-व॒सन्तं॑ व्य॒वसा॑याद॒यन्ति॑ ।

सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॑क॒पा॒लम् । तस्मा॑त्-पु॒रस्ता॑द्-य॒वाना॑ स॒वि॒त्रा वि॒रुन्ध॑ते ।

बा॒र्ह॒स्प॒त्यं च॒रुम् । स॒वि॒त्रैव॑ वि॒रुद्ध्य॑ । ब्र॒ह्म॒णा य॒वाना॑द॒धते॑ ।

त्वाष्ट्र॑-म॒ष्टाक॑पा॒लम् । 12 (10)

T.B.1.8.4.2

रू॒पा॒ण्ये॒व तेन॑ कुर्व॒ते । वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑क॒पा॒लम् ।

तस्मा॑ज्जघ॒न्ये नै॒दा॒घे प्र॒त्यञ्चः॑ कुरु॒पञ्च॑ाला या॒न्ति ।

सा॒र॒स्व॒तं च॒रुं निर्व॑पति । तस्मा॑त्-प्रा॒वृषि॑ सर्वा॒ वाचो॑ वद॒न्ति ।

पौ॒ष्णेन॑ व्य॒वस्य॑न्ति । मै॒त्रेण॑ कृष॒न्ते । वा॒रु॒णेन॑ वि॒धृता॑ आ॒सते॑ ।

क्षै॒त्र॒प॒त्येन॑ पा॒चय॑न्ते । आ॒दि॒त्येना॑द॒धते॑ । 13 (10)

T.B.1.8.4.3

मा॒सि॒मा॒स्ये॒ता॒नि॒ ह॒वी॒षि॒ नि॒रु॒प्या॒णी॒त्या॒हुः॑ । ते॒नै॒वर्तून्-प्र॒यु॒ङ्क्ते॒ इति॑ ।

अथो॒ खल्वा॒हुः॑ । कः॑ स॒म्व॑त्स॒रं जी॒विष्य॒तीति॑ ।

षडे॒व पूर्वे॒द्युर्नि॒रुप्या॑णि । षडु॒त्तरे॒द्युः॑ । ते॒नै॒वर्तून्-प्र॒यु॒ङ्क्ते॒ ।

दक्षि॑णो रथवाहनवाहः पूर्वे॒षां दक्षि॑णा । उत्त॑र उत्तरेषाम् ।

स॒म्व॑त्स॒रस्यै॒वान्तौ॑ यु॒नक्ति॑ () ।

सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्य॑ स॒मष्ट्यै॑ ॥ 14 (11)

(त्वाष्ट्रमष्टाकपालं - दधते - युनक्त्येकं च) (A4)

1.8.5 अनुवाकं 5 - सौत्रामणिः, पशवः, हवींषि च

T.B.1.8.5.1

इन्द्र॑स्य सुषुवा॒णस्य॑ दश॒धेन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ प॒राऽप॑तत् ।

स यत् प्र॒थमं॑ नि॒रष्ठी॑वत् । तत्-क्व॒लम॑भवत् । यद्-द्वि॒तीयम्॑ ।

तद्-ब॒दरम्॑ । यत्-तृ॒तीयम्॑ । तत्-क॒र्कन्धु॑ । यन्न॒स्तः॑ ।

स सि॒ंहः॑ । यदक्ष्योः॑ । 15 (10)

T.B.1.8.5.2

स शार्दूलः॑ । यत्-कर्ण॑योः । स वृ॑कः । य ऊ॒र्ध्वः॑ । स सोमः॑ ।
या ऽवा॑ची । सा सुरा॑ । त्रयाः॑ सक्त॑वो भवन्ति ।
इन्द्रि॑यस्याव-रु॒द्ध्यै॑ । त्रया॑णि लो॒मानि॑ । 16 (10)

T.B.1.8.5.3

त्विषि॑मेवाव रुन्धे । त्रयो॑ ग्रहाः॑ । वीर्य॑मेवाव रुन्धे । नाम्ना॑ दश॒मी ।
नव॑ वै पुरु॑षे प्रा॒णाः । नाभि॑र्दश॒मी । प्रा॒णा इन्द्रि॑यं वी॒र्यम्॑ ।
प्रा॒णाने॒वेन्द्रि॑यं वी॒र्यं॑ यज॑मान आ॒त्मन्-ध॑त्ते । सी॒सेन॑
क्ली॒बाच्छ॑ष्पाणि क्रीणाति । न वा ए॒तदयो॑ न हि॒रण्यम्॑ । 17 (10)

T.B.1.8.5.4

यथ्-सी॑सम् । न स्त्री॑ न पु॒मान् । यत्-क्ली॑बः । न सोमो॑ न सुरा॑ ।
यथ्-सौ॑त्राम॒णी समृ॑द्ध्यै । स्वा॒द्वीं त्वा॑ स्वा॒दुने॑त्याह ।
सोम॑मे॒वैनां॑ करोति । सोमो॑ऽस्य॒श्चिभ्यां॑ पच्य॒स्व सर॑स्वत्यै
पच्य॒स्वेन्द्रा॑य सु॒त्राम्णे॑ पच्य॒स्वेत्या॑ह । ए॒ताभ्यो॑ ह्येषा॑ दे॒वता॑भ्यः पच्य॑ते ।
तिस्रः॑ स॒सृष्टा॑ वसति । 18 (10)

T.B.1.8.5.5

ति॒स्रो हि रा॒त्रीः क्री॒तः सोमो॑ वस॒ति ।
 पु॒नातु॑ ते परि॒स्रुत॑मि॒ति यजु॑षा पु॒नाति॑ व्यावृ॒त्त्यै । प॒वित्रे॑ण पु॒नाति॑ ।
 प॒वित्रे॑ण हि सोमं पु॒नन्ति॑ । वारे॑ण श॒श्वता॑ तनेत्या॒ह ।
 वारे॑ण हि सोमं पु॒नन्ति॑ । वा॒युः पू॒तः प॒वित्रे॑णेति॒ नैतया॑ पुनीयात् ।
 व्यृ॒द्धा ह्येषा॑ । अ॒तिप॒वि॒तस्यै॒तया॑ पुनीयात् ।
 कु॒विद॒ङ्गे-त्य॑नि॒रुक्त॑या प्राजाप॒त्यया॑ गृह्णाति । 19 (10)

T.B.1.8.5.6

अ॒नि॒रुक्तः॑ प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तेरा॒प्त्यै । ए॒कय॑र्चा गृह्णाति ।
 ए॒क॒धैव॑ यज॒माने॑ वी॒र्यं॑ दधाति । आ॒श्विनं॑ धू॒म्रमा॑ ल॒भते॑ ।
 अ॒श्विनौ॑ वै दे॒वानां॑ भि॒षजौ॑ । ताभ्या॑मे॒वास्मै॑ भेष॒जं करो॑ति ।
 सा॒र॒स्वतं॑ मे॒षम् । वा॒ग्वै सर॑स्वती । वा॒चैवैनं॑ भिष॒ज्यति॑ () ।
 ऐ॒न्द्रमृ॑षभ॒ः सेन्द्र॑त्वाय ॥ 20 (11) (अ॒क्ष्योर् - लो॒मानि॑ - हि॒रण्यं -
 व॑सति - गृह्णाति - भिष॒ज्यत्ये॒कं च) (A5)

1.8.6 अनुवाकं 6 – सौत्रामणिः, पशवः, हवींषि च

T.B.1.8.6.1

यत्-त्रिषु यूपैष्वा-लभेत । बहिर्द्धा ऽस्मादिन्द्रियं वीर्यं दध्यात् ।
 भ्रातृव्यमस्मै जनयेत् । एकयूप आलभते ।
 एकधैवास्मि-न्निन्द्रियं वीर्यं दधाति । नास्मै भ्रातृव्यं जनयति ।
 नैतेषां पशूनां पुरोडाशा भवन्ति । ग्रहपुरोडाशा ह्येते ।
 युवः सुराममश्चिनेति सर्वदेवत्ये याज्यानुवाक्ये भवतः ।
 सर्वा एव देवताः प्रीणाति । 21 (10)

T.B.1.8.6.2

ब्राह्मणं परिक्रीणीया-दुच्छेषणस्य पातारम् । ब्राह्मणो ह्याहुत्या
 उच्छेषणस्य पाता । यदि ब्राह्मणं न विन्देत् । वल्मीकवपायामव नयेत् ।
 सैव ततः प्रायश्चित्तिः । यद्-वै सौत्रामण्यै व्यृद्धम् । तदस्यै
 समृद्धम् । नानादेवत्याः पशवश्च पुरोडाशाश्च भवन्ति समृद्ध्यै ।
 ऐन्द्रः पशूनामुत्तमो भवति । ऐन्द्रः पुरोडाशानां प्रथमः । 22 (10)

T.B.1.8.6.3

इन्द्रिये एवास्मै समीची दधाति । पुरस्ता-दनूयाजानां पुरोडाशैः
 प्रचरति । पशवो वै पुरोडाशाः । पशूनेवाव रुन्धे ।

ऐ॒न्द्र-मे॒काद॑शकपालं॒ निर्व॑पति । इ॒न्द्रि॒यमे॒वाव-रु॑न्धे ।
 सा॒वि॒त्रं द्वा॑दशकपालं॒ प्रसू॑त्यै ॥ वा॒रु॒णं द॑शकपालम् ।
 अ॒न्त॒त ए॒व वरु॑णमव-यजते । वड॒बा द॑क्षिणा । 23 (10)

T.B.1.8.6.4

उ॒त वा ए॒षाऽश्व॑ꣳ सू॒ते । उ॒ताश्व॑तरम् । उ॒त सोम॑ उ॒त सुरा॑ ॥
 यथ्-सौ॒त्राम॑णी॒ समृ॑द्ध्यै ।
 बा॒र्ह॒स्प॒त्यं प॒शुं च॑तु॒र्थ-म॑तिपवितस्याल॑भते ।
 ब्र॒ह्म वै दे॒वानां॑ बृ॒हस्प॑तिः । ब्र॒ह्मणै॒व य॒ज्ञस्य॑ व्यृ॒द्धम॑पि-वपति ।
 पु॒रोडा॑शवा॒नेष प॒शुर्भ॑वति । न ह्ये॒तस्य॑ ग्र॒हं गृ॑ह्णन्ति ।
 सोम॑प्रतीकाः पि॒तर-स्तृ॑ष्णुतेति॑ श॒तातृ॑ण्णायाꣳ स॒मव॑नयति । 24 (10)

T.B.1.8.6.5

श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः । आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये प्र॒ति ति॑ष्ठति ।
 दक्षि॑णेऽ॒ग्नौ जु॑होति । पा॒पव॑स्य॒सस्य॑ व्यावृ॑त्यै । हि॒रण्य॑मन्तरा॒ धार॑यति ।
 पू॒तामे॒वैनां॑ जुहोति । श॒तमा॑नं भवति । श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः ।
 आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये प्र॒ति ति॑ष्ठति । यत्रै॒व श॒तातृ॑ण्णां॒ धार॑यति । 25 (10)

T.B.1.8.6.6

तन्नि॑दधा॒ति प्र॒तिष्ठि॑त्यै । पि॒तृन् वा ए॒तस्यै॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ गच्छति ।
यꣳ सोमोऽति॑पव॒ते । पि॒तृणां॑ या॒ज्या-नु॒वाक्या॑भिरु॒प तिष्ठ॑ते ।
यदे॒वास्य॑ पि॒तृनि॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ गच्छति । तदे॒वाव रु॑न्धे ।
ति॒सृभि॒रुप॑ तिष्ठते । तृ॒तीये॒ वा इ॒तो लो॒के पि॒तरः॑ । ताने॒व प्री॑णाति ।
अथो॒ त्रीणि॒ वै य॒ज्ञस्यै॑न्द्रि॒याणि॑ () । अ॒ध्वर्यु॑र्-होता॒ ब्र॒ह्मा ।
त उप॑तिष्ठन्ते । यान्ये॒व य॒ज्ञस्यै॑न्द्रि॒याणि॑ ।
तैरे॒वास्मै॑ भेष॒जं करो॑ति ॥ 26 (14) (प्री॒णाति॑ - प्र॒थमो॑ - दक्षि॒णा -
सम॑व॒नय॑ति - धा॒रय॑ - ती॒न्द्रि॒याणि॑ च॒त्वारि॑ च) (A6)

1.8.7 अनुवाकं 7 - राजसूयस्याग्रे कर्तव्यं पवित्राख्यमग्निष्टोममहः

T.B.1.8.7.1

अ॒ग्नि॒ष्टोम॑मग्र॒ आ॒हर॑ति । य॒ज्ञमु॒खं वा॑ अ॒ग्नि॒ष्टोमः॑ ।
य॒ज्ञमु॒खमे॒वार॑भ्य॒ सव॑माक्रम॒ते ।
अथै॒षो-ऽभि॑षेचनीय-श्चतु॒स्त्रिꣳश॑पवमानो भवति ।
त्रय॑स्त्रिꣳश॒द्वै दे॒वताः॑ । ता ए॒वाप्नो॑ति । प्र॒जाप॑ति-श्चतु॒स्त्रिꣳशः॑ ।

तमे॒वा॒प्नो॑ति । स॒ञ्शर॑ ए॒ष स्तो॑मा॒नाम॑यथापूर्वम् ।

यद्-वि॒षमाः॑ स्तो॒माः॑ ॥ 27 (10)

T.B.1.8.7.2

ए॒तावा॒न् वै य॒ज्ञः । या॒वान्-प॑व॒मानाः॑ । अ॒न्तः श्ले॑ष॒णं त्वा अ॒न्यत् ।

यथ्-स॒माः प॑व॒मानाः॑ । ते॒नास॑ञ्शरः । ते॒न य॑थापूर्वम् ।

आ॒त्मनै॑-वा॒ग्नि॑ष्टो॒मेन॑द्ध॒र्नोति॑ । आ॒त्मना॑ पु॒ण्यो भ॑वति ।

प्र॒जा वा उ॒क्थानि॑ । प॒शव॑ उ॒क्थानि॑() ।

यदु॒क्थ्यो भ॑व॒त्यनु॑ संत॒त्यै ॥ 28 (11)

(स्तो॒माः-प॒शव॑ उ॒क्थान्ये॑कं च) (A7)

1.8.8 अनुवाकं 8 - अभिषेचनीये साममन्त्रविशेषः

T.B.1.8.8.1

उप॑ त्वा जा॒मयो॑ गि॒र इति॑ प्र॒तिप॑द्भवति । वा॒ग्वै वा॒युः ।

वा॒च ए॒वैषो॑ऽभि॒षेकः॑ । सर्वा॑सा॒मेव॑ प्र॒जाना॑ञ् सू॒यते॑ ।

सर्वा॑ ए॒नं प्र॒जा रा॑जेति॑ वदन्ति । ए॒तमु॒ त्यं द॑श॒क्षिप॑ इत्याह ।

आ॒दि॒त्या वै प्र॒जाः । प्र॒जाना॑मे॒वैते॑न सू॒यते॑ । यन्ति॑ वा ए॒ते य॑ज्ञमु॒खात् ।

ये स॑म्भार्या॑ अ॒क्रन् । 29 (10)

T.B.1.8.8.2

यदाह पवस्व वाचो अग्रिय इति । तेनैव यज्ञमुखान्-नयन्ति ।
 अनुष्टुक्-प्रथमा भवति । अनुष्टु-गुत्तमा । वाग्वा अनुष्टुक् ।
 वाचैव प्रयन्ति । वाचोद्यन्ति । उद्वतीर्-भवन्ति । उद्वद्वा अनुष्टुभो रूपम् ।
 आनुष्टुभो राजन्यः । 30 (10)

T.B.1.8.8.3

तस्मादुद्वतीर्-भवन्ति । सौर्यनुष्टु-गुत्तमा भवति ।
 सुवर्गस्य लोकस्य संतत्यै । यो वै सवादेति । नैनं सव उपनमति ।
 यः सामभ्य एति । पापीयान्थ-सुषुवाणो भवति ।
 एतानि खलु वै सामानि । यत्पृष्ठानि । यत्पृष्ठानि भवन्ति । 31 (10)

T.B.1.8.8.4

तैरेव सवान्नैति । यानि देवराजानां सामानि ।
 तैरमुष्मिन् लोक ऋद्ध्नोति । यानि मनुष्यराजानां सामानि ।
 तैरस्मिन् लोक ऋद्ध्नोति ।
 उभयोरेव लोकयोर्-ऋद्ध्नोति । देवलोके च मनुष्यलोके च ।

ए॒क॒वि॒ंशो॑ ऽभिषे॒चनीय॑-स्यो॒त्त॒मो भव॑ति । ए॒क॒वि॒ंशः
के॒श॒व॒पनीय॑स्य प्रथ॒मः । स॒प्त॒द॒शो द॑श॒पेयः॑ । 32 (10)

T.B.1.8.8.5

वि॒ड्वा॑ ए॒क॒वि॒ंशः॑ । रा॒ष्ट्रं स॒प्त॒द॒शः॑ ।
वि॒श ए॒वैत॑न्-म॒द्ध्यतो॑ऽभिषि॒च्यते॑ । तस्मा॒द्वा ए॒ष वि॒शां प्रि॒यः ।
वि॒शो हि म॒द्ध्यतो॑ऽभिषि॒च्यते॑ । यद्वा ए॒न॒म॒दो दि॒शोऽनु॑ व्या॒स्थाप॑यन्ति ।
तथ्-सु॒वर्गं॑ लो॒क-म॒भ्यारो॑हति । य॒दि॒मं लो॒कं न प्र॑त्य॒वरो॑हेत् ।
अ॒ति॒ जनं॑ वै॒यात् । उ॒द्वा मा॑द्येत् () । य॒देष॑ प्र॒ती॒चीन॑-स्तो॒मो भव॑ति ।
इ॒ममे॒व तेन॑ लो॒कं प्र॑त्य॒वरो॑हति ।
अथो॑ अ॒स्मिन्ने॒व लो॒के प्र॑ति तिष्ठ॒त्य-नु॑न्मा॒दाय॑ ॥ 33 (13)

(अ॒क्रन् - रा॒ज॒न्यो - भव॑न्ति - द॒श॒पेयो॑ - मा॑द्येत् त्रीणि॑ च) (A8)

1.8.9 अनुवाकं 9 - अभिषेचनीयविषययो रुक्मयोः स्तुतिः

T.B.1.8.9.1

इ॒यं वै र॒ज॒ता । अ॒सौ ह॒रिणी॑ । यद्-रु॒क्मौ भव॑तः ।
आ॒भ्यामे॒वैन॑-मु॒भय॑तः परि गृ॒ह्णाति॑ । वरु॒णस्य॑ वा अ॒भिषि॒च्यमा॑नस्यापः ।
इ॒न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ निर॒घ्नन् । तथ्-सु॒वर्णं॑ हि॒रण्य॑-मभवत् ।

यद्-रुक्म-मन्तर्-दधाति । इन्द्रियस्य वीर्यस्यानिर्घाताय ।
 शतमानो भवति शतक्षरः () । शतायुः पुरुषः शतेन्द्रियः ।
 आयुष्येवेन्द्रिये प्रति तिष्ठति । आयुर्वै हिरण्यम् ।
 आयुष्या एवैन-मभ्यति क्षरन्ति । तेजो वै हिरण्यम् ।
 तेजस्या एवैनमभ्यति क्षरन्ति । वर्चो वै हिरण्यम् ।
 वर्चस्या एवैनमभ्यति क्षरन्ति ॥ 34 (18) (शतक्षरोऽष्टौ च) (A9)

1.8.10 अनुवाकं 10 – व्युष्टिद्विरात्रं राजसूयान्ते कर्तव्यम्

T.B.1.8.10.1

अप्रतिष्ठितो वा एष इत्याहुः । यो राजसूयेन यजत इति ।
 यदा वा एष एतेन द्विरात्रेण यजते । अथ प्रतिष्ठा ।
 अथ सम्वत्सरमाप्नोति । यावन्ति सम्वत्सरस्या-होरात्राणि ।
 तावतीरेतस्य स्तोत्रीयाः । अहोरात्रेष्वेव प्रति तिष्ठति ।
 अग्निष्टोमः पूर्वमहर्-भवति । अतिरात्र उत्तरम् । 35 (10)

T.B.1.8.10.2

नानैवाहोरात्रयोः प्रति तिष्ठति । पौर्णमास्यां पूर्वमहर्-भवति ।
 व्यष्टकाया-मुत्तरम् । नानैवाद्वर्ध मासयोः प्रतितिष्ठति ।

अ॒मा॒वा॒स्या॒यां॑ पू॒र्व॒म॒ह॒र्-भ॒व॒ति॑ । उ॒द्दृ॒ष्ट॒ उत्त॒र॒म् ।

ना॒नै॒व मा॒स॒योः॑ प्र॒ति ति॒ष्ठ॒ति॑ । अथो॒ खलु॑ ।

ये ए॒व स॒मा॒न॒प॒क्षे॑ पु॒ण्या॒हे स्या॒ताम्॑ ।

तयोः॑ का॒र्यं॑ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै॑ । 36 (10)

T.B.1.8.10.3

अ॒प॒श॒व्यो॑ द्वि॒रात्र॑ इ॒त्याहुः॑ । द्वे ह्ये॒ते छ॒न्द॒सी॑ । गा॒य॒त्रं च॒ त्रैष्टु॑भं च ।

ज॒ग॒ती॒म॒न्त॒र्य॑न्ति । न ते॒न ज॒ग॒ती कृ॒ते॒त्याहुः॑ ।

यदे॒नां तृ॒तीय॑स॒वने॑ कु॒र्वन्ती॑ति । यदा॒ वा ए॒षाऽही॑न॒स्याह॒र् भ॒ज॒ते॑ ।

सा॒ह॒स्य॑ वा स॒वन॒म् । अथै॒व ज॒ग॒ती कृ॒ता॑ । अथ॒ प॒श॒व्यः॑ () ।

व्यु॒ष्टि॒र्वा ए॒ष द्वि॒रात्रः॑ । य ए॒वं वि॒द्वान् द्वि॒रात्रे॑ण॒ यज॑ते ।

व्ये॒वास्मा॑ उ॒च्छ॒ति॑ । अथो॒ तम॑ ए॒वाप॑ह॒ते । अ॒ग्नि॒ष्टोम॑-म॒न्त॒त आ॑ह॒रति॑ ।

अ॒ग्निः सर्वा॑ दे॒वताः॑ । दे॒वता॑स्वे॒व प्र॒ति ति॒ष्ठ॒ति॑ ॥ 37 (17)

(उ॒त्त॒रं - प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै - प॒श॒व्यः स॒प्त च॑) (A10)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(वरु॒णस्य॑ - जा - मी॒श्वर॑ - आ॒ग्ने॒य - मि॒न्द्र॒स्य - यत् त्रि -
ष्व॒ग्नि॒ष्टोम॑ - मु॒प त्वे - यं वै र॒ज॒ता - ऽप्र॒ति॒ष्ठि॒तो द॒श)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(वरुणस्य – यदश्विभ्यां – यँत् त्रिषु – तस्मादुद्वतीः सप्तत्रिंशत्)

First and Last Word of 8th Prapaatakam :-

वरुणस्य – प्रति तिष्ठति ।

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके अष्टमः प्रपाठकः समाप्तः ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्कं समाप्तम् ॥

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1 Prapaatakam 8
(TB 1.8)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	2	25
Anuvakam 2	5	57
Anuvakam 3	4	42
Anuvakam 4	3	31
Anuvakam 5	6	61
Anuvakam 6	6	64
Anuvakam 7	2	21
Anuvakam 8	5	53
Anuvakam 9	1	18
Anuvakam 10	3	37
Total →	37	409

Details for Full Ashtakam 1

	Anuvaakam	Dasini	Vaakyams
Prapaatakam 1	10	80	831
Prapaatakam 2	6	50	511
Prapaatakam 3	10	65	666
Prapaatakam 4	10	66	690
Prapaatakam 5	12	62	662
Prapaatakam 6	10	76	786
Prapaatakam 7	10	64	677
Prapaatakam 8	10	37	409
Total →	78	500	5232